

CURTEA DE APEL GALAȚI

DECIZII RELEVANTE TRIMESTRUL al II-lea 2022

SECȚIA PENTRU CAUZE PRIVIND CONFLICTE DE MUNCĂ ȘI ASIGURĂRI SOCIALE

1. Titlu: Litigiu de muncă

Cuprins pe materii: Drepturi salariale stabilite conform Legii nr. 153/2017

Legislație relevantă: art. 11 Legea nr. 153/2017

Rezumat: *Salariații care sunt încadrați potrivit prevederilor art. 11 Legea nr. 153/2017 reprezintă o excepție de la prevederile comune ale acesteia, legiuitorul dând libertatea organelor administrative locale să stabilească salariile angajaților proprii și a celor din instituțiile subordonate la nivelul pe care îl consideră necesar, în funcție de bugetul pe care îl au, stabilind doar un anumit plafon.*

Decizia civilă nr. 358 din 12.05.2022 a Curții de Apel Galați

Prin sentința civilă nr. ..., Tribunalul Galați a respins cererea de chemare în judecată formulată de reclamantul ..., în contradictoriu cu pârâții ..., ca nefondată.

Pentru a pronunța această hotărâre, instanța de fond a avut în vedere următoarele:

Prin cererea înregistrată pe rolul Tribunalului Galați la data de ..., sub numărul ..., reclamantul ... a chemat în judecată pârâții ..., solicitând obligarea acestora la modificarea prevederilor din Contractul individual de muncă încheiat între părți și înregistrat sub nr. 64/11.12.2017, în sensul că salariul de bază să fie stabilit în conformitate cu dispozițiile legale în vigoare la data angajării pentru funcția de consilier personal al Primarului, precum și obligarea unității angajatoare la plata diferențelor salariale, care nu au fost acordate, ca urmare a încadrării necorespunzătoare în funcție și din cauza neacordării gradației 5 - vechime în muncă pentru perioada 11.12.2017 (data angajării) și data de 03.08.2018 (data reangajării și întocmirii unui nou contract de muncă - urmare a revocării din funcție în condiții de nelegalitate).

În motivare, a arătat reclamantul că este încadrat la U.A.T. Primăria ..., jud. ... în funcția contractuală de execuție - consilier personal al Primarului ..., în baza dispoziției nr ... și a contractului individual de muncă nr. ... pe o perioadă determinată de 30 luni (11.12.2017 - 20.06.2020) cu un salariu brut lunar de 2528 lei - gradația zero vechime în muncă.

În anul 2018, prin organigrama care cuprinde toate funcțiile angajaților din Primăria ..., aprobată de Consiliul Local ... la propunerea Primarului, funcția de consilier personal al Primarului a fost echivalată cu funcția de referent, fiind încadrat la un coeficient de multiplicare de 1,42, treapta profesională zero (pentru studii medii), criteriile de încadrare mult inferioare prevederilor legale aferente acestei funcții existente la Cabinetul Primarului.

Potrivit dispozițiilor art. 39 alin. 2 din Legea nr. 153/2017 referitoare la modul de salarizare a personalului bugetar, calculul salariului de bază - gradația zero ar trebui să se facă prin operațiunea de înmulțire a salariului minim pe economie în plată la data angajării cu coeficientul de multiplicare a funcției respective asimilate, care este prevăzut în anexele legii.

În atare situație nivelul salariului de bază - gradația zero - a reclamantului, conform încadrării propuse ar fi trebuit să fie: 1900 lei (însemnând salariul minim pe economie în plată, în vigoare în anul 2017) înmulțit cu 1,42 (coeficientul de multiplicare acordat) rezultă 2698 lei - salariul de bază gradația zero și nu 2528 lei, cât i s-a acordat prin contractul individual de muncă nr. 64/11.12.2017. La acest nivel de salarizare (gradația zero) potrivit art. 10 alin. 2 din Legea nr. 153/2017, ar fi trebuit să beneficieze (în funcție de vechimea în muncă - de peste 25 de ani) de gradația 5.

În fapt, susține reclamantul, nu a beneficiat de această dispoziție legală, salariul fiind calculat la gradația zero, adică 2528 lei.

Analizând dispozițiile legale care se referă la funcția de consilier personal al Primarului (Legea nr. 153/2017, art. 7 lit. a) și Nomenclatorul și Ierarhia funcțiilor din administrația publică locală privind salarizarea personalului din Consiliile Locale și Primării, litera b) - funcție de execuție pe trepte profesionale, pct. 5 (studii medii) și a notei acesteia în care se precizează următoarele: „salariile de bază stabilite pentru funcționarii publici prevăzuți la gradul/treapta IA, potrivit nivelului studiilor (acestea fiind: referent, inspector, arhivar, referent - casier) se utilizează și pentru salarizarea funcțiilor la Cabinetul Primarului comunei, orașului, municipiului, Președintelui Consiliului Județean, etc. Salariul de bază convenit tuturor acestor funcții fiind rezultate prin încadrarea la treapta profesională IA, coeficient de multiplicare 1,58 (studii medii), la care se adaugă gradația corespunzătoare vechimii în muncă (pentru subsemnatul, gradația corespunzătoare fiind 5).

Această încadrare a treptei profesionale și a coeficientului de multiplicare este corespunzătoare funcționarului cu studii medii.

Cu toate acestea, arată că a fost încadrat cu un salariu de bază, gradația zero de 2528 lei - corespunzător coeficientului de multiplicare de 1,33, fără acordarea gradației 5 - vechime în muncă.

În susținerea cererii de chemare în judecată a solicitat administrarea probei cu înscrisuri.

Legal citați, pârâții nu au depus Întâmpinare.

Analizând și coroborând actele și lucrările dosarului, înscrisurile depuse, precum și dispozițiile legale incidente în cauză, instanța a reținut următoarele:

Reclamantul ... a chemat în judecată pârâții ..., solicitând obligarea acestora la modificarea prevederilor din Contractul individual de muncă încheiat între părți și înregistrat sub nr ..., în sensul ca salariul de bază să fie stabilit în conformitate cu dispozițiile legale în vigoare la data angajării pentru funcția de consilier personal al Primarului, precum și obligarea unității angajatoare la plata diferențelor salariale, care nu au fost acordate, ca urmare a încadrării necorespunzătoare în funcție și din cauza neacordării gradației 5, vechime în muncă pentru perioada 11.12.2017 (data angajării) și data de 03.08.2018 (data reangajării).

Instanța va reține aspectul conform căruia dispozițiile art. 10 din Legea nr. 153/2017, reglementează modalitatea în care se acordă salariile de bază diferențiate pe funcții, grade/trepte și gradații, precum și tranșele de vechime în muncă în funcție de care se acordă cele 5 gradații.

Se mai reține că începând din 1 ianuarie 2011, cărțile de muncă au fost desființate, astfel că evidența muncii se realizează doar electronic, prin intermediul registrului general de evidență a salariaților (Revisal), reglementat prin Hotărârea de Guvernului nr. 500/2011.

Odată cu desființarea cărții de muncă, vechimea în muncă poate fi dovedită doar cu adeverința de vechime eliberată de la locul de muncă.

Potrivit dispozițiilor art. 10 din Legea nr. 153/2017 (1) Salariile de bază sunt diferențiate pe funcții, grade/trepte și gradații.

(2) Fiecărei funcții, fiecărui grad/treaptă profesională îi corespund 5 gradații, corespunzătoare tranșelor de vechime în muncă, cu excepția funcțiilor de demnitate publică și funcțiilor de conducere pentru care gradația este inclusă în indemnizația lunară/salariul de bază prevăzut pentru aceste funcții în anexele nr. I-IX, precum și a personalului militar, polițiștilor și funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare.

(3) Salariile de bază prevăzute în anexele nr. I-VIII pentru funcțiile de execuție sunt la gradația 0.

(4) Tranșele de vechime în muncă în funcție de care se acordă cele 5 gradații, precum și cotele procentuale corespunzătoare acestora, calculate la salariul de bază avut la data îndeplinirii condițiilor de trecere în gradație și incluse în acesta, sunt următoarele:

a) gradația 1 - de la 3 ani la 5 ani - și se determină prin majorarea salariului de bază prevăzut în anexele la prezenta lege cu cota procentuală de 7,5%, rezultând noul salariu de bază;

b) gradația 2 - de la 5 ani la 10 ani - și se determină prin majorarea salariului de bază avut cu cota procentuală de 5%, rezultând noul salariu de bază;

c) gradația 3 - de la 10 ani la 15 ani - și se determină prin majorarea salariului de bază avut cu cota procentuală de 5%, rezultând noul salariu de bază;

d) gradația 4 - de la 15 ani la 20 de ani - și se determină prin majorarea salariului de bază avut cu cota procentuală de 2,5%, rezultând noul salariu de bază;

e) gradația 5 - peste 20 de ani - și se determină prin majorarea salariului de bază avut cu cota procentuală de 2,5%, rezultând noul salariu de bază. (5) Gradația obținută se acordă cu începere de la data de întâi a lunii următoare celei în care s-au împlinit condițiile de acordare.

(6) Pentru personalul nou-încadrat, salariul de bază se determină prin aplicarea succesivă a majorărilor prevăzute la alin. (4), corespunzător gradației deținute.

(7) Pentru acordarea gradației corespunzătoare tranșei de vechime în muncă, angajatorul va lua în considerare integral și perioadele lucrate anterior în alte domenii de activitate decât cele bugetare.

Din înscrisurile depuse de către reclamant la dosarul cauzei, nu rezultă care este vechimea în muncă a acestuia, nefiind îndeplinită astfel condiția esențială care să poată conduce la concluzia că acesta ar avea peste 20 de ani de muncă, situație în care ar putea fi acordată gradația 5 prevăzută în art. 10 alin. 5 litera e) din Legea nr. 153/2017.

În atare situație, întrucât susținerile reclamantului nu au fost probate, instanța a respins cererea de chemare în judecată ca nefondată.

Împotriva acestei sentințe a declarat apel reclamantul ..., solicitând admiterea apelului și în rejudecare, admiterea acțiunii cum a fost formulată.

În esență, apelantul a arătat că, în anul 2018, prin organigrama care cuprinde toate funcțiile angajaților din Primăria comunei ..., jud. ..., aprobată de Consiliul Local ... la propunerea primarului, funcția de consilier personal al primarului a fost echivalată cu funcția de referent, acordându-i-se un coeficient de multiplicare 1,42, fiind încadrat la treapta profesională zero (pentru studii medii), criteriile de încadrare mult inferioare prevederilor legale aferente acestei funcții existente la Cabinetul Primarului.

A menționat că trebuia să beneficieze de un coeficient de multiplicare de 1,58 și de gradația 5, având în vedere vechimea sa de peste 25 de ani în muncă, potrivit art. 10 din Legea nr. 153/2017.

A arătat că ar fi putut oricând să facă dovada vechimii în muncă, dacă instanța îi solicita acest aspect.

În drept, apelul nu a cuprins alte texte legale în afara celor menționate în cuprinsul acesteia.

Intimata nu a formulat întâmpinare.

Conform art.476 alin.1 și 2 Cod proc.civ., apelul exercitat în termen provoacă o nouă judecată asupra fondului, instanța de apel statuând atât în fapt, cât și în drept. De asemenea, potrivit art.479 alin.1 Cod proc.civ., instanța de apel va verifica, în limitele cererii de apel, stabilirea situației de fapt și aplicarea legii de către prima instanță.

În aplicarea acestor dispoziții legale, Curtea constată că apelul nu este fondat, motiv pentru care urmează a fi respins, însă pentru următoarele considerente:

Curtea reține că, prin acțiunea formulată, reclamantul a solicitat ca salariul de bază să îi fie calculat prin luarea în calcul a unui coeficient de multiplicare de 1,58, precum și a gradației 5, corespunzătoare vechimii sale în muncă și obligarea pârâtei la plata diferențelor de drepturi salariale pentru perioada 11.12.2017-03.08.2018.

Analizând situația reclamantului, rezultată din actele depuse la dosar, respectiv Dispoziția nr. ... și contractul individual de muncă nr. ..., prin prisma dispozițiilor Legii nr. 153/2017, Curtea reține că acesta este angajat în funcția de consilier personal al primarului în cadrul aparatului de specialitate al Primarului com. ..., județul ...

În ceea ce privește salarizarea, reclamantului îi sunt aplicabile prevederile art. 11 din Legea nr. 153/2017.

În drept, potrivit art. 11 din Legea nr. 153/2017:

(1) Pentru funcționarii publici și personalul contractual din cadrul familiei ocupaționale „Administrație” din aparatul propriu al consiliilor județene, primării și consilii locale, din instituțiile și serviciile publice de interes local și județean din subordinea acestora, salariile de bază se stabilesc prin hotărâre a consiliului local, a consiliului județean sau a Consiliului General al Municipiului București, după caz, în urma consultării organizației sindicale reprezentative la nivel de unitate sau, după caz, a reprezentanților salariaților.

(2) Nomenclatorul funcțiilor necesare desfășurării activităților specifice fiecărei instituții sau autorități a administrației publice locale, precum și ierarhia funcțiilor sunt prevăzute în Anexa nr. VIII cap. I lit. A pct. III și cap. II lit. A pct. IV.

(3) Stabilirea salariilor lunare potrivit alin. (1) se realizează de către ordonatorul de credite, cu respectarea prevederilor art. 25.

(4) Nivelul veniturilor salariale se stabilește, în condițiile prevăzute la alin. (1) și (3), fără a depăși nivelul indemnizației lunare a funcției de viceprimar sau, după caz, a indemnizației lunare a vicepreședintelui consiliului județean, sau, după caz, a viceprimarului municipiului București, corespunzător nivelului de organizare: comună, oraș, municipiu, sectoarele municipiului București, primăria generală a municipiului București, exclusiv majorările prevăzute la art. 16 alin. (2), cu încadrarea în cheltuielile de personal aprobate în bugetele de venituri și cheltuieli.

(5) Angajarea, promovarea, avansarea în gradație a personalului prevăzut la alin. (1) se fac cu respectarea prevederilor prezentei legi, precum și a celorlalte reglementări specifice funcționarilor publici și personalului contractual.

Curtea constată că acest articol din lege face trimitere la funcțiile prevăzute în anexa nr. VIII cap. I lit. A pct. III și cap. II lit. A pct. IV, pentru care legiuitorul nu a stabilit un nivel salarial aferent anului 2022, ci a lăsat stabilirea salariului de bază, precum și orice modificări ulterioare ale acestuia în sarcina organelor locale (în cazul de față Consiliul Local), cu încadrarea în cheltuielile de personal aprobate în bugetele de venituri și cheltuieli.

În cauză, reclamantul a fost încadrat conform art. 11 din Legea nr. 153/2017 și nu s-a făcut dovada că hotărârile consiliului local ar fi fost contestate de reclamant în ceea ce privește încadrarea în prevederile legii de salarizare.

Interpretând dispozițiile menționate, Curtea reține că salariații care sunt încadrați potrivit prevederilor art. 11 din Legea nr. 153/2017 reprezintă o excepție de la prevederile comune ale acesteia, legiuitorul dând libertatea organelor administrative locale să stabilească salariile angajaților proprii și a celor din instituțiile subordonate la nivelul pe care îl consideră necesar, în funcție de bugetul pe care îl au, stabilind doar un anumit plafon.

În cauză, între părți s-a încheiat contractul de muncă nr. ..., în care a fost stabilit un salariu de bază lunar brut în cuantum de 2528 lei, în conformitate cu Anexa 2 a HCL nr. 15/31.07.2017, aferent funcției de referent III.

Ulterior, prin anexa la HCL nr. 3/31.01.2018, s-a stabilit pentru reclamant un salariu de bază lunar brut în cuantum de 3359 lei, aferent funcției de consilier personal.

Astfel, fiind încadrat potrivit dispozițiilor Anexei VIII Cap. II lit. A pct. IV lit. b din Legea nr. 153/2017, ca referent 1A, salariului apelantului nu i se aplică grila de salarizare și coeficienții prevăzuți pentru alți funcționari publici. Astfel, în privința sa, Anexa VIII a legii are aplicabilitate doar în ceea ce privește nomenclatorul și ierarhizarea de funcții, nu și în ceea ce privește salariul de bază, care e lăsat la

aprecierea consiliului local. Mai mult decât atât, după cum se poate observa din analiza tabelului ce cuprinde funcția reclamantului, acesta nu conține rubrica salariului de bază și a coeficientului.

În ceea ce privește solicitarea privind aplicarea gradației 5 corespunzătoare unei vechimi în muncă de peste 25 de ani, Curtea constată că apelantul a invocat ca temei de drept dispozițiile art.10 din Legea nr. 153/2017, potrivit căroră:

(1) Salariile de bază sunt diferențiate pe funcții, grade/trepte și gradații.

(2) Fiecărei funcții, fiecărui grad/treaptă profesională îi corespund 5 gradații, corespunzătoare tranșelor de vechime în muncă, cu excepția funcțiilor de demnitate publică și funcțiilor de conducere pentru care gradația este inclusă în indemnizația lunară/salariul de bază prevăzut pentru aceste funcții în anexele nr. I - IX, precum și a personalului militar, polițiștilor și polițiștilor de penitenciare.

(3) Salariile de bază prevăzute în anexele nr. I - VIII pentru funcțiile de execuție sunt la gradația 0.

(4) Tranșele de vechime în muncă în funcție de care se acordă cele 5 gradații, precum și cotele procentuale corespunzătoare acestora, calculate la salariul de bază avut la data îndeplinirii condițiilor de trecere în gradație și incluse în acesta, sunt următoarele:

... e) gradația 5 - peste 20 de ani - și se determină prin majorarea salariului de bază avut cu cota procentuală de 2,5%, rezultând noul salariu de bază.

(5) Gradația obținută se acordă cu începere de la data de întâi a lunii următoare celei în care s-au împlinit condițiile de acordare.

(6) Pentru personalul nou-încadrat, salariul de bază se determină prin aplicarea succesivă a majorărilor prevăzute la alin. (4), corespunzător gradației deținute.

(7) Pentru acordarea gradației corespunzătoare tranșei de vechime în muncă, angajatorul va lua în considerare integral și perioadele lucrate anterior în alte domenii de activitate decât cele bugetare.

Curtea reține că dispozițiile legale citate fac trimitere la salariul de bază prevăzut în anexele nr. I - VIII pentru funcțiile de execuție, care este stabilit prin raportare la gradația 0. Însă, în cazul apelantului, astfel cum am arătat mai sus, salariul de bază nu este stabilit în anexa la lege, ci de consiliul local și menționat în contractul de muncă. În acest sens este și nota menționată înainte de tabelul cuprins în Anexa VIII Cap. II lit. A pct. IV lit. b din Legea nr. 153/2017, care specifică faptul că salariile de bază prevăzute la gradul I și gradul II cuprind sporul de vechime în muncă la nivel maxim, prin urmare acesta nu trebuie acordat în plus la salariu.

În plus, Curtea constată că, prin anexele la hotărârile de consiliu local depuse la dosarul cauzei, salariul e stabilit diferențiat în funcție de gradația avută, iar reclamantului i-a fost stabilit și plătit salariul în funcție de gradația 5, astfel cum solicită acesta.

În consecință, în baza art. 480 C.proc. Civ., Curtea va respinge apelul ca nefondat.

2. Titlu: Litigiu de muncă

Cuprins pe materii: Drepturi salariale. Recalcularea și stabilirea salariilor de bază ale reclamanților conform anexei VII art. 1 și art. 3 din Legea nr. 153/2017 și nu conform anexei VIII

Legislație relevantă: art. 36 alin.3 Legea nr. 153/2017, Anexa VII Legea nr. 153/2017

Rezumat: Conform art. 190 alin.1 Legea 95/2006 Anexa II HG 144/2011, legiuitorul a încadrat Spitalul Județean de Urgență ... în categoria unităților încadrate integral din venituri proprii. Faptul că prin art. 193 se prevede că spitalele publice din rețeaua Ministerului Sănătății și ale ministerelor și instituțiilor publice locale, primesc în completare sume de la bugetul de stat sau de la bugetele locale, nu înseamnă că art. 190 alin.1 rămâne fără efect.

Decizia civilă nr. 423 din 30.05.2022 a Curții de Apel Galați

Prin sentința civilă nr. ... Tribunalul Vrancea a respins ca nefondată cererea de chemare în judecată formulată de reclamanții ..., în contradictoriu cu pârâțul Spitalul Județean de Urgență

Pentru a pronunța această hotărâre, instanța de fond a reținut următoarele:

Prin cererea înregistrată la data de ... sub nr. ... pe rolul Tribunalului Vrancea - Secția I Civilă reclamanții ..., au chemat în judecată pe pârâțul Spitalul de Urgență ... solicitând instanței ca prin hotărârea pe care o va pronunța să dispună obligarea pârâtului:

- la recalcularea și stabilirea salariilor de bază ale reclamanților conform Anexei VII art. 1 (pentru funcțiile de execuție) și art. 3 (pentru funcțiile de conducere) din Legea nr. 153/2017, pentru perioada 01.01.2019 - data pronunțării hotărârii;

- la plata către reclamanți, pentru perioada 01.01.2019 - data pronunțării hotărârii, a diferenței dintre drepturile salariale calculate conform anexei VIII, art. 1, 3 și 9 din Legea nr. 153/2017 și drepturile efectiv acordate de angajator în această perioadă, sumă actualizată cu inflația;

- la plata în continuare a salariilor de bază calculate conform art. 1 și art. 3 din Anexa VII la Legea nr. 153/2017, începând cu data pronunțării hotărârii și până la eventuale modificări legislative.

În motivarea cererii reclamanții au învederat că sunt angajați ai pârâtului și ocupă diverse funcții specifice personalului TESA, iar începând cu data de 01.01.2019 drepturile salariale le-au fost calculate în mod eronat, ele fiind stabilite prin raportare la anexa VIII a Legii nr. 153/2017, în loc să fie determinate prin raportare la anexa VII din același act normativ.

În acest sens, pârâțul face parte din categoria unităților finanțate integral din venituri proprii, conform art. 190 alin. 1) din Legea nr. 95/2006, conform anexei nr. 2 la HG nr. 144/2010 și conform art. 1 din HG nr. 144/2010, circumstanțe în care acesta face parte din categoria unităților în care salarizarea este stabilită conform anexei VII la Legea nr. 153/2017, astfel cum rezultă și din cuprinsul art. 36 alin. 3) din același act normativ.

Au mai susținut reclamanții că începând cu data de 01.01.2019 salariul de bază al personalului bugetar s-a determinat prin raportare la salariile menționate în anexele la Legea nr. 153/2017, sume prevăzute pentru anul 2022, aplicându-se o creștere cu ¼ din diferența dintre salariul prevăzut în anexe pentru anul 2022 și salariul acordat în luna decembrie 2018.

Din această perspectivă, identificarea anexei aplicabilă reclamanților este esențială pentru determinarea salarizării corecte a acestora, pârâțul determinând în mod eronat cuantumul salariilor de bază prin raportare la anexa VIII.

Pârâțul a formulat întâmpinare prin care a solicitat respingerea acțiunii.

În esență, pârâțul a susținut că a determinat în mod corect salarizarea reclamanților prin raportare la anexa VIII a Legii nr. 153/2017, în raportările solicitate de către Ministerul Sănătății această instituție făcând referire la incidența anexei VIII la Legea nr. 153/2017. Totodată, a arătat că în anexa VIII sunt

evidențiate funcții specifice pe care sunt încadrați reclamanții, pe când în anexa VII sunt diferențiate salariile în funcție de nivelul studiilor, fără a fi nominalizate funcții, circumstanțe în care este imposibilă determinarea salariului de bază în funcție de postul ocupat de fiecare reclamant.

În dovedirea cererii și în apărare s-a administrat proba cu înscrisuri.

Analizând cererea de chemare în judecată Tribunalul a reținut următoarele.

I. Dispozițiile legale invocate de către reclamanți în justificarea pretenției.

Art. 38 alin. 4) din Legea nr. 153/2017 (la momentul intrării în vigoare):

(4) În perioada 2019-2022 se va acorda anual o creștere a salariilor de bază, soldelor de funcție/salariilor de funcție, indemnizațiilor de încadrare, fiecare creștere reprezentând 1/4 din diferența dintre salariul de bază, solda de funcție/salariul de funcție, indemnizația de încadrare prevăzute de lege pentru anul 2022 și cel/cea din luna decembrie 2018. Creșterea respectivă și data de aplicare se stabilesc prin Legea anuală a bugetului de stat cu respectarea prevederilor art. 6 lit. h).

Art. 36 din Legea nr. 153/2017 (la momentul intrării în vigoare):

Reîncadrarea personalului

(1) La data intrării în vigoare a prezentei legi, reîncadrarea personalului salarizat potrivit prezentei legi se face pe noile funcții, grade/trepte profesionale, gradație corespunzătoare vechimii în muncă și vechime în specialitate/vechime în învățământ avute, cu stabilirea salariilor de bază, soldelor de funcție/salariilor de funcție, indemnizațiilor de încadrare și indemnizațiilor lunare potrivit art. 38.

(2) În cazul în care funcția deținută nu se regăsește în prezenta lege, reîncadrarea se face pe una dintre funcțiile prevăzute în anexe.

(3) Salarizarea personalului din autoritățile și instituțiile publice finanțate integral din venituri proprii, aflate în subordinea, sub autoritatea, în coordonarea Guvernului, ministerelor și a celorlalte organe de specialitate ale administrației publice centrale și locale, din cele aflate în coordonarea prim-ministrului, precum și din cele aflate sub controlul Parlamentului se realizează potrivit anexei nr. VII, în limita cheltuielilor de personal aprobate.

(4) Personalul autorităților și instituțiilor publice finanțate integral din venituri proprii, nou-înființate, aflate în subordinea, sub autoritatea, în coordonarea Guvernului, ministerelor și a celorlalte organe de specialitate ale administrației publice centrale și locale, din cele aflate în coordonarea prim-ministrului, precum și din cele aflate sub controlul Parlamentului beneficiază de salariile stabilite potrivit anexei nr. VII.

Art. 190 din Legea nr. 95/2006 (forma în urma republicării din august 2015)

(1) Spitalele publice sunt instituții publice finanțate integral din venituri proprii și funcționează pe principiul autonomiei financiare. Veniturile proprii ale spitalelor publice provin din sumele încasate pentru serviciile medicale, alte prestații efectuate pe bază de contract, precum și din alte surse, conform legii.

(2) Prin autonomie financiară se înțelege:

a) organizarea activității spitalului pe baza bugetului de venituri și cheltuieli propriu, aprobat de conducerea unității și cu acordul ordonatorului de credite ierarhic superior;

b) elaborarea bugetului propriu de venituri și cheltuieli, pe baza evaluării veniturilor proprii din anul bugetar și a repartizării cheltuielilor pe baza propunerilor fundamentate ale secțiilor și compartimentelor din structura spitalului.

(3) Spitalele publice au obligația de a asigura realizarea veniturilor și de a fundamenta cheltuielile în raport cu acțiunile și obiectivele din anul bugetar pe titluri, articole și alineate, conform clasificății bugetare.

(4) Prevederile alin. (2) sunt aplicabile și în cadrul ministerelor cu rețea sanitară proprie.

Pct. 19 din anexa II la HG nr. 144/2010 privind organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății, normă introdusă pentru prima dată prin HG 755/2011.

ANEXA 2 = LISTA cuprinzând unitățile cu personalitate juridică aflate în subordinea, sub autoritatea sau în coordonarea Ministerului Sănătății.

A. UNITĂȚI AFLATE ÎN SUBORDINEA MINISTERULUI SĂNĂTĂȚII

II. Unități finanțate integral din venituri proprii din contractele încheiate prin sistemul de asigurări sociale de sănătate.

19. Spitalul Clinic de Urgență "Sf. Pantelimon"

Art. 1 din HG 1193/2011

Managementul asistenței medicale revine la Ministerul Sănătății în cazul următoarelor unități sanitare publice cu paturi din județul Vrancea:

- a) Spitalul Județean de Urgență „Sf. Pantelimon” Focșani;
- b) Spitalul de Psihiatrie Cronici Dumbrăveni;
- c) Spitalul Comunal Vidra.

II. Necesitatea luării în considerare și a altor prevederi legale pentru examinarea temeiniciei pretenției formulate. Necesitatea utilizării interpretării sistematice și teleologice.

Instanța a reținut că prin raportare la normele invocate de către reclamant și utilizând, în mod exclusiv, interpretarea literală și sistematică a art. 36 alin. 3) din Legea nr. 153/2017 și a art. 190 alin. 1) teza întâi din Legea nr. 95/2006 ar rezulta că problematica dedusă judecății este una simplistă, și anume, că salarizarea reclamanților ar fi trebuit să fie determinată cu începere din 01.01.2019 prin raportare la anexa VII la Legea nr. 153/2017.

De asemenea, a reținut că, o serie de elemente suplimentare, neevidențiate de către reclamant și de către părât, impun instanței obligația de a lua în considerare și conținutul altor norme legale pentru a stabili dacă părâtul face parte din categoria unităților/instituțiilor pentru care salarizarea reclamanților este reglementată în anexa VII a Legii nr. 153/2017.

a) Astfel, instanța sub un prim aspect a reținut că, art. 193 alin. 1) din Legea nr. 95/2006 stipulează că spitalele publice din rețeaua Ministerului Sănătății „primesc, în completare, sume de la bugetul de stat sau de la bugetele locale” care vor fi utilizate numai pentru destinațiile pentru care au fost aprobate. De asemenea, la alin. 2) se menționează asigurarea „de la bugetul de stat” a unor cheltuieli specifice.

În raport de conținutul prevederilor art. 193 din Legea nr. 95/2006, sintagma „finanțare integrală din venituri proprii” utilizată la art. 190 alin. 1) teza întâi din Legea nr. 95/2006 are un înțeles specific și distinct, diferit de înțelesul din limbajul obișnuit.

Instanța a avut în vedere că în limbajul obișnuit, sintagma „finanțare integrală din venituri proprii” are în vedere situația în care o instituție/autoritate/entitate obține venituri numai din activitatea pe care o desfășoară, din serviciul pe care îl prestează ori din exploatarea resurselor pe care le deține sau le administrează, după caz, deducându-se că nu primește și finanțare de la bugetul de stat sau din bugetele altor autorități/instituții ale statului.

În cazul spitalelor publice, atât timp cât art. 193 din Legea nr. 95/2006 reglementează dreptul de a primi finanțare atât de la bugetul de stat, cât și de la bugetele locale, rezultă că sintagma „finanțare integrală din venituri proprii” are un înțeles distinct față de semnificația uzuală, obișnuită.

b) Sub un al doilea aspect, a reținut că sintagma „instituții finanțate integral din venituri proprii” constituie un concept juridic care a fost utilizat pentru prima dată în legislația care reglementează domeniul finanțelor publice (în sens general), el reglementând regulile specifice de finanțare și cheltuire a sumelor de bani de către instituțiile sau autoritățile publice supuse unui astfel de regim de „finanțare”.

În acest sens, în Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice se face o delimitare între autoritățile și instituțiile publice în funcție de forma de finanțare, reglementându-se regimuri juridice distincte pentru

astfel de subiecte de drept în ceea ce privește veniturile și cheltuielile, și anume: instituții finanțate integral sau parțial din categorii de bugete reglementate prin lege sau alte acte normative (bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat, bugetul fondurilor speciale, bugetul trezoreriei, etc – art. 1 alin. 2) din Legea nr. 500/2002), respectiv, instituții finanțate integral din venituri proprii – art. 1 alin. 2) lit. g) din Legea nr. 500/2002.

Din examinarea coroborată a prevederilor art. 1, 16, 62 – 70 din Legea nr. 500/2002 a rezultat existența unor reguli distincte privitoare la finanțarea veniturilor, a cheltuielilor sau la regimul excedentelor bugetare în funcției de tipul de „regim de finanțare” aplicabil/stabilit prin lege sau alt act normativ pentru fiecare instituție publică.

A notat instanța că, anterior Legii nr. 500/2002 domeniul finanțelor publice era reglementat de Legea nr. 72/1996, iar acest act normativ utiliza o terminologie juridică parțial diferită în privința instituțiilor publice care nu se finanțau din bugetele reglementate prin lege sau prin alte acte normative, și anume, „instituții publice finanțate integral din venituri extrabugetare”.

Totodată, și Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale operează cu o terminologie identică în privința regimului de finanțare a instituțiilor și autorităților publice locale.

Astfel, conceptul juridic „finanțate integral din venituri proprii” a luat naștere pentru prima dată în domeniului finanțelor publice, iar nu în domeniul raporturilor de muncă ori al salarizării personalului din domeniul bugetar.

c) Sub un al treilea aspect, a reținut instanța că Legea nr. 153/2017 nu constituie un act normativ prin care s-a reglementat pentru prima oară, în mod unitar, salarizarea personalului din domeniul bugetar.

În acest sens, anterior anului 2017 legiuitorul a mai adoptat două legi de salarizare unitară, respectiv Legea nr. 330/2009 și Legea nr. 284/2010, în prezent abrogate.

Examinarea acestor acte normative a relevat faptul că fiecare dintre acestea avea alocată o anexă specială cu o denumire identică cu cea utilizată pentru definirea anexei VII din Legea nr. 153/2017.

A concluzionat că, din această perspectivă, înțelesul corect al acestei anexe trebuie să fie stabilit și prin utilizarea interpretării teleologice, luând astfel ca reper voința legiuitorului exprimată prima dată prin Legea nr. 330/2009 și cercetându-se dacă această voință s-a menținut și prin Legea nr. 284/2010, respectiv, prin Legea nr. 153/2017.

III. Interpretarea corectă a prevederilor art. 36 alin. 3) din Legea nr. 153/2017 și a anexei VII la acest act normativ. Încadrarea spitalelor în categoria instituțiilor publice pentru care salarizarea unei anumite categorii de personal este reglementată la anexa VII a Legii nr. 153/2017. Temeinicia acțiunii.

Realizând o interpretare literală, sistematică și teleologică a tuturor normelor legale relevante (iar nu doar a celor indicate de către reclamant) Tribunalul a reținut că spitalele publice nu fac parte din categoria de instituții publice pentru care salarizarea unei anumite categorii de personal este reglementată la anexa VII a Legii nr. 153/2017.

Cum pârâtul face parte din categoria acestor spitale, a rezultat că pretenția reclamantilor este nefondată.

Argumentele ce au condus la această concluzie au fost următoarele:

1) Sintagma „instituții finanțate integral din venituri proprii” vizează, în mod principal, domeniul finanțelor publice, el referindu-se la regimul juridic aplicabil unor instituții publice în ceea ce privește veniturile și cheltuielile acestora (a se vedea considerentele expuse mai sus la pct. II, lit. b).

„Regimul juridic” specific căruia i se supun instituțiile publice este reglementat de legiuitor, conform propriei aprecieri/voințe, instanța de judecată neavând atribuții de control sau cenzură în acest domeniu.

2) „Finanțarea integrală din venituri proprii” (sau din „venituri extrabugetare”, conform exprimării utilizate prin Legea nr. 72/1996) presupune finanțarea instituției publice cu venituri/sume de bani care nu

sunt incluse în vreuna dintre categoriile de bugete reglementate prin cele două legi de reglementare a finanțelor publice în România (Legea nr. 500/2002 și Legea nr. 273/2006).

Acesta este înțelesul care rezultă din cuprinsul art. 1 din Legea nr. 500/2002 și art. 1 din Legea nr. 273/2006 (interpretarea literală a termenilor și coroborarea cu celelalte forme de finanțare reglementate pentru toate celelalte categorii de instituții/autorități).

3) Cu toate acestea, prin Legea nr. 95/2006 legiuitorul a reglementat o situație de excepție de la regulile stipulate la art. 1 din Legea nr. 500/2002 și art. 1 din Legea nr. 273/2006, încadrând spitalul public în categoria instituțiilor publice „finanțate integral din venituri proprii”, deși, în mod evident, spitalul public primește finanțare și de la bugetele reglementate prin Legile 500/2002 și 273/2006, astfel cum stipulează art. 193 din Legea nr. 95/2006.

În acest sens, prevederile art. 193 alin. 1) și 2) din Legea nr. 95/2006 au următorul conținut:

(1) Spitalele publice din rețeaua Ministerului Sănătății și ale ministerelor și instituțiilor cu rețea sanitară proprie, cu excepția spitalelor din rețeaua autorităților administrației publice locale, primesc, în completare, sume de la bugetul de stat sau de la bugetele locale, care vor fi utilizate numai pentru destinațiile pentru care au fost alocate, după cum urmează:

a) de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Sănătății sau al ministerelor ori instituțiilor centrale cu rețea sanitară proprie, precum și prin bugetul Ministerului Educației și Cercetării Științifice, pentru spitalele clinice cu secții universitare;

b) de la bugetul propriu al județului, pentru spitalele județene;

c) de la bugetele locale, pentru spitalele de interes județean sau local.

(2) Pentru spitalele prevăzute la alin. (1) se asigură de la bugetul de stat:

a) implementarea programelor naționale de sănătate publică;

b) achiziția de echipamente medicale și alte dotări independente de natura cheltuielilor de capital, în condițiile legii;

c) investiții legate de achiziția și construirea de noi spitale, inclusiv pentru finalizarea celor aflate în execuție;

d) expertizarea, transformarea și consolidarea construcțiilor grav afectate de seisme și de alte cazuri de forță majoră;

e) modernizarea, transformarea și extinderea construcțiilor existente, precum și efectuarea de reparații capitale;

f) activități specifice ministerelor și instituțiilor cu rețea sanitară proprie, care se aprobă prin hotărâre a Guvernului;

g) activități didactice și de cercetare fundamentală;

h) finanțarea activităților din cabinete de medicină sportivă, cabinete de medicină legală, de planning familial, TBC, LSM, UPU, programe tip HIV/SIDA, programe pentru distrofici, drepturi de personal pentru rezidenți;

i) asigurarea cheltuielilor prevăzute la art. 100 alin. (7) și, după caz, alin. (8) pentru UPU și CPU, cuprinse în structura organizatorică a spitalelor de urgență aprobate în condițiile legii.

A arăta instanța că, termenii utilizați în redactarea art. 193 alin. 1) și 2) din Legea nr. 95/2006 sunt extrem de clari și lipsiți de echivoc astfel încât concluzia indubitabilă care trebuie reținută este aceea că spitalul public din rețeaua Ministerului Sănătății (categorie din care face parte și pârâtul) se finanțează atât din venituri proprii, cât și din venituri de la bugetul de stat/bugetele locale.

Cu toate acestea, prin art. 190 alin. 1) din Legea nr. 195/2006 legiuitorul a înțeles să includă spitalul public în categoria instituțiilor publice „finanțate integral din venituri proprii”, părănd astfel că prevederile art. 190 și 193 din același act normativ sunt incompatibile, contradictorii și imposibil de aplicat.

A mai arătat și că incompatibilitatea este însă una aparentă întrucât, în realitate, prin soluția legislativă stipulată la art. 190 alin. 1) din Legea nr. 95/2006 legiuitorul a înțeles să reglementeze o situație de excepție de la regulile stabilite prin Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, supunând spitalul public regimului juridic reglementat pentru „instituțiile publice finanțate integral din venituri proprii”.

Rațiunea unei asemenea voințe legislative nu poate face obiectul de cenzură din partea instanței de judecată, fiind vorba despre opțiunea proprie a puterii legiuitoare în acest sens.

Ea este însă ușor identificabilă, subînțelegându-se voința legiuitorului de a aplica spitalelor publice regulile specifice reglementate în Legea 500/2002 pentru instituțiile finanțate integral din venituri proprii, din examinarea prevederilor legale rezultând existența unor diferențieri semnificative privitoare la adoptarea bugetului, execuția bugetară sau regimul juridic al excedentelor, față de instituțiile publice finanțate de la bugetul de stat sau de la celelalte bugete reglementate prin lege.

4) În raport de cele arătate mai sus la pct. 1 – 3 Tribunalul a reținut că prevederile art. 190 alin. 1) din Legea nr. 195/2006 exprimă voința legiuitorului de a aplica spitalelor publice regimul juridic reglementat în domeniul finanțelor publice pentru instituțiile finanțate integral din venituri proprii, conform regulilor specifice cuprinse în Legea nr. 500/2002, fără a se înțelege că spitalul public face parte din categoria „instituțiilor publice finanțate integral din venituri proprii”, în sensul și semnificația avute în vedere de Legea nr. 500/2002.

5) Sintagma „instituțiile publice finanțate integral din venituri proprii” utilizată în cuprinsul art. 36 alin. 3) din Legea nr. 153/2017 și în cuprinsul anexei VII la acest act normativ are însă în vedere înțelesul specific reglementat prin Legile nr. 500/2002 și 273/2006, înțeles arătat mai sus la pct. 2), pârâțul neintrând în această categorie, pentru următoarele argumente.

a) Din perspectiva consecvenței juridice normative, în lipsa unor elemente de neclaritate sau dubiu, se subînțelege că acest concept a fost inserat în corpul legii cu semnificația pe care o are în domeniul specific în care a apărut prima oară în peisajul normativ, adică în domeniul finanțelor publice (Legea nr. 500/2002).

Prin urmare, art. 36 alin. 3) din Legea nr. 153/2017 și anexa VII la acest act normativ au în vedere instituțiile publice finanțate integral din venituri proprii, astfel cum sunt acestea reglementate în Legea nr. 500/2002, iar nu și instituțiile publice finanțate din venituri proprii, dar și din venituri de la bugetul de stat sau local, instituții cărora, prin voința legiuitorului, li se aplică regimul finanțelor publice reglementat prin Legea nr. 500/2002 pentru „instituțiile publice finanțate integral din venituri proprii”.

b) Din perspectivă istorică, prima lege de salarizare unitară a personalului bugetar, și anume, Legea nr. 330/2009 a fost adoptată împreună cu Legea nr. 329/2009, prin acest act normativ operându-se importante modificări în regimul de finanțare a unei categorii suficient de însemnate de instituții și autorități publice din România, multe dintre acestea trecând de la regimul finanțării „integrale din venituri proprii” la regimul finanțării de la bugetul de stat sau la un regim mixt.

Această modificare a regimului de finanțare nu a fost una întâmplătoare, ci s-a realizat în strânsă corelare cu prevederile Legii nr. 330/2009, în vederea aplicării acestui ultim act unei largi categorii de personal bugetar care făcea parte din instituții cu regim de finanțare „integrală din venituri proprii”.

În anexele la Legea nr. 330/2009 au fost incluse funcțiile personalului bugetar încadrat în instituțiile și autoritățile publice din România, iar pentru personalul care făcea parte din „instituții publice finanțate integral din venituri proprii” s-a reglementat o anexă distinctă (anexa XIII).

Salarizarea personalului TESA din spitalele publice era însă reglementată în mod expres și distinct în cuprinsul unei alte anexe, și anume, anexa II, aceasta cuprinzând „Reglementări specifice personalului contractual din unitățile bugetare subordonate autorităților administrației publice”.

În acest sens, salarizarea personalului contractual TESA din spitalele publice era reglementată în anexele II/13, respectiv, II/14, fiind nominalizate funcțiile specifice, identice/similare cu cele ale reclamanților din prezentul proces.

Astfel, anexa II/13 reglementa salarizarea personalului „pentru alte unități bugetare de subordonare centrală și locală, precum și pentru compartimentele de contabilitate, financiar, aprovizionare, investiții din unitățile cuprinse în anexele nr. II/1-II/12”, iar anexa II/14 reglementa salarizarea personalului „pentru activitatea de secretariat-administrativ, gospodărire, întreținere-reparații și deservire din unitățile din sectorul bugetar.”

Așadar, în prima lege de salarizare unitară a personalului bugetar se făcea o diferențiere clară între personalul TESA din spitalele publice și personalul din „instituții publice finanțate integral din venituri proprii”, funcțiile specifice ale personalului TESA fiind prevăzute într-o anexă distinctă față de personalul din cadrul „instituțiilor publice finanțate integral din venituri proprii”.

Aceasta înseamnă că sintagma „instituții publice finanțate integral din venituri proprii” inserată în Legea nr. 330/2009 a fost utilizată de legiuitor cu semnificația specifică prevăzută în Legea nr. 500/2002, adică doar acele instituții cu finanțare integral proprie, iar nu și instituțiile cu finanțare mixtă (proprie și de la bugetul de stat), dar căroră, prin voința legiuitorului, li se aplică același regim juridic al finanțelor publice, cum este cazul spitalelor publice.

c) Continuând analiza istorică, Tribunalul a constatat că și următoarea lege a salarizării, respectiv Legea nr. 284/2010, legiuitorul a utilizat o terminologie juridică identică, făcându-se o delimitare clară între salarizarea personalului care făcea parte din „instituții publice finanțate integral din venituri proprii” și salarizarea personalului TESA din spitalele publice.

Astfel, salarizarea personalului care făcea parte din „instituții publice finanțate integral din venituri proprii” era reglementată în anexa VIII, iar salarizarea personalului TESA din spitalele publice era reglementată în anexa I cu denumirea Familia ocupațională de funcții bugetare „Administrație”, în cadrul Cap. II, lit. C și D, cu denumiri identice/similare cu cele cuprinse în Legea nr. 330/2009, fiind prevăzute ca atare funcții identice/similare cu cele pe care le ocupă reclamanții în cadrul pârâtului.

d) Luând în considerare cele reținute mai sus în cadrul analizei istorice a reglementărilor anterioare Tribunalul a notat că actuala lege a salarizării unitare nu a intenționat să modifice în vreun fel viziunea anterioară în privința salarizării personalului din cadrul „instituțiilor publice finanțate integral din venituri proprii”, precum și înțelesul corect al acestei sintagme juridice.

În acest sens, similar cu cele două legi anterioare, și în Legea 153/2017 există o anexă în care este reglementată salarizarea personalului care face parte din „instituții publice finanțate integral din venituri proprii”, având un conținut normativ aproape identic cu cel din legile anterioare, ceea ce constituie un argument în sensul că legiuitorul a avut în vedere aceiași destinatari, spitalul public nefăcând parte din categoria acestora.

A mai notat instanța că, funcțiile pe care sunt încadrați reclamanții se regăsesc în cuprinsul anexei VIII, Cap. II, lit. B și C din lege, ceea ce denotă că prin Legea nr. 153/2017 legiuitorul nu a intenționat să producă modificări de substanță în ceea ce privește încadrarea salarială a personalului TESA din spitalele publice din România, categorie suficient de însemnată numeric astfel încât să nu beneficieze de o reglementare clară și de o diferențiere prin raportare în principal la funcțiile deținute, iar nu doar prin raportare la nivelul studiilor (așa cum se face diferențierea în cazul anexei VII).

e) Argumentele expuse mai sus la lit. b) – d) au condus la concluzia că pârâtul, spital public, nu face parte din categoria instituțiilor la care se referă art. 36 alin. 3) din Legea nr. 153/2017 și anexa VII la acest act normativ, confuzia și dubiul care s-a generat în legătură cu această problemă fiind generate de redactarea defectuoasă și interpretarea eronată a prevederilor art. 190 alin. 1) teza întâi din Legea nr. 95/2006.

f) Un ultim argument ce a fost prezentat în justificarea concluziei expuse la pct. 5 rezultă din cuprinsul art. 36 alin. 1), 2) și 3) din Legea nr. 153/2017.

A concluzionat că, norma reglementează instituția „reîncadrării personalului”, din economia acesteia rezultând criteriul priorității încadrării salariale prin raportare la „funcțiile” reglementate în cuprinsul legii, situația salarizării personalului din „autoritățile și instituțiile publice finanțate integral din venituri proprii” fiind reglementată cu caracter subsidiar, din cuprinsul anexei VII rezultând că diferențierea salarială a personalului de execuție este realizată exclusiv în funcție de nivelul studiilor.

Tribunalul a notat că, la data intrării în vigoare a Legii 153/2017 în spitalele publice din România existau funcții specifice ocupate de angajați din sectorul TESA, funcții ce se regăsesc și în anexa VIII a legii, ceea ce constituie un argument suplimentar că salarizarea acestei categorii de personal este reglementată de anexa VIII, iar nu de anexa VII.

Prioritatea încadrării și diferențierii salariale prin raportare la „funcție” rezultând și din cuprinsul art. 10 din Legea nr. 153/2017.

În considerarea celor arătate, Tribunalul a constatat pretenția reclamanților ca fiind nefondată și a dispus respingerea acțiunii în acest sens.

Împotriva acestei sentințe au declarat apel reclamanții, reprezentați convențional de reclamantul ..., solicitând admiterea apelului și modificarea sentinței în sensul admiterii acțiunii așa cum a fost formulată.

În motivarea apelului reclamanții au susținut că raționamentul primei instanțe are la bază o definiție greșită a sintagmei „venituri proprii”, Tribunalul ignorând textul de lege incident în cauza care conturează conținutul acestei noțiuni și anume art.190 alin.1 teza a II-a din Legea nr. 95/2006.

Totodată, deși prima instanță acceptă că potrivit art. 190 alin. 1 din Legea nr. 95/2006, spitalelor publice le este aplicabil regimul juridic reglementat în domeniul finanțelor publice pentru instituțiile finanțate integral din venituri proprii, conform regulilor specifice cuprinse în Legea nr. 500/2002, totuși instanța de fond apreciază în mod contradictoriu că spitalul public nu face parte din categoria instituțiilor publice finanțate integral din venituri proprii în sensul și semnificația avute de Legea nr. 500/2002.

În ceea ce privește interpretarea art. 36 alin. 3 din Legea nr. 153/2017, instanța de fond încalcă una din regulile elementare de interpretare logică a normelor juridice și anume regula exprimată prin adagiul latin „*ubi lex non distinguit, nec nos distinguere debemus*”.

Au mai susținut reclamanții prin reprezentantul convențional că Tribunalul Vrancea a încălcat principiul contradictorialității nepunând în discuția părților chestiunea de drept a calificării spitalului public drept instituție publică finanțată integral din venituri proprii pentru a da posibilitatea formulării unui punct de vedere argumentat referitor la această problemă de drept ce a fost decisivă în pronunțarea soluției.

În consecință, pentru motivele arătate au solicitat admiterea apelului și schimbarea în tot a sentinței în sensul admiterii cererii de chemare în judecată așa cum a fost formulată.

Pârâtul Spitalul Județean de Urgență ... a formulat întâmpinare și a solicitat respingerea apelului ca nefondat, în motivare reluând considerentele avute în vedere de către prima instanță la pronunțarea soluției.

Curtea analizând motivele de apel în raport de actele și de lucrările dosarului constată că apelul este întemeiat pentru următoarele considerente:

Sub un prim aspect, procedural, reclamanții au criticat sentința ca fiind dată cu încălcarea principiului contradictorialității, deoarece a interpretat disp. art. 36 alin. 3 din Legea nr.153/2017, fără a pune în discuția părților interpretarea avută în vedere de către instanță.

Curtea reține că acțiunea formulată a fost întemeiată printre altele și pe disp. art.36 al.3 din Legea nr.153/2017.

Cauza s-a judecat în lipsa părților.

Procedura fiind legal îndeplinită la termenul de judecată în fond a cauzei, instanța nu are îndatorirea de a lua concluziile (punctul de vedere) al părții absente, părțile putând dispune de soarta procesului potrivit propriei voințe, una din formele de manifestare a acestui drept fiind tocmai neprezentarea a termenul de judecată. Este un risc pe care și-l asumă cunoscut fiindcă părțile au dreptul de a urmări desfășurarea și finalizarea procesului.

În concluzie, Curtea apreciază că în cauză nu a fost încălcat principiul contradictorialității, așa cum susțin reclamantii-apelanți.

În ceea ce privește fondul cauzei, Curtea apreciază că motivele de apel invocate de către reclamantii-apelanți sunt întemeiate.

Contrar opiniei primei instanțe, Curtea apreciază că în cauză prevalează dispozițiile art.190 alin.1 din Legea nr.95/2006, republicată.

Acest text de lege prevede în mod expres că, Spitalele publice sunt instituții publice finanțate integral din venituri proprii și funcționează pe principiul autonomiei financiare. Veniturile proprii ale spitalelor publice provin din sumele încasate pentru serviciile medicale, alte prestații efectuate pe bază de contract, precum și alte surse, conform legii.

Faptul că prin art.193 din aceeași lege se prevede că spitalele publice din rețeaua Ministerului Sănătății și ale ministerelor și instituțiilor din rețeaua sanitară proprie, cu excepția spitalelor din rețeaua autorităților administrației publice locale, primesc în completare sume de la bugetul de stat sau de la bugetele locale, nu înseamnă că art.190 alin.1 rămâne fără efect.

Sumele în completare primite de la bugetul de stat sau de la bugetele locale, potrivit art.193 au o destinație precisă, prevăzută chiar de textul alin.2 respectiv pentru implementarea programelor naționale de sănătate publică, achiziția de echipamente medicale, alte dotări independente de natura cheltuielilor de capitol, investiții legate de achiziția și construirea de noi spitale sau pentru finalizarea celor existente, expertizarea, transformarea și consolidarea construcțiilor grav afectate de seisme și alte cazuri de forță majoră, etc.

Or, natura pretențiilor bănești ce fac obiectul cauzei de față nu figurează printre obiectivele prevăzute la alin.2 al art.193, iar pe de altă parte pârâtul nici măcar nu a susținut că ar fi primit astfel de sume în completare.

Totodată, se mai reține că, prin HG nr.144/23.02.2010 privind organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății, actualizată până la data de 16.03.2016, în Anexa 2, Lista cuprinzând unitățile cu personalitate juridică aflate în subordinea sau în coordonarea Ministerului Sănătății, pct.A „Unități aflate în subordinea Ministerului Sănătății, II „Unități finanțate integral din venituri proprii din contractele încheiate prin sistemul de asigurări sociale de sănătate”, la poziția 56 regăsește și pârâtul Spitalul Județean de Urgență „...” ...

Așadar, rezultă atât din prevederile art.190 alin.1 din Legea nr.95/2006, cât și din Anexa 2 la HG nr.144/2010, actualizată, că legiuitorul a încadrat Spitalul Județean de Urgență ... în categoria unităților finanțate integral din venituri proprii.

În raport de aceste prevederi legale clare, nu se mai impune nici o altă interpretare judiciară.

Ca atare, Curtea apreciază că pârâtul se încadrează în categoria instituțiilor față de care se aplică prevederile art.36 alin.3 din Legea nr.153/2017.

Potrivit acestui text, salarizarea personalului din instituțiile și autoritățile publice finanțate integral din venituri proprii, aflate în subordinea, sub autoritatea, în coordonarea Guvernului, Ministerelor și a celorlalte organe de specialitate ale administrației publice centrale și locale, se realizează potrivit Anexei VII, în limita cheltuielilor de personal aprobate.

Totodată, Curtea mai reține că, potrivit art.38 alin.6 din aceeași lege, în situația în care, începând cu 1 ianuarie 2018 salariile de bază sunt mai mari decât cele stabilite potrivit acestei legi pentru anul 2022, sau devin ulterior mai mari ca urmare a majorărilor salariale reglementate, se acordă cele stabilite pentru anul 2022.

Aceste dispoziții sunt incidente în speța de față.

În concluzie, în baza art.480 alin.2 C.pr.civilă, Curtea va admite apelul declarat de către reclamant și va schimba în tot sentința apelată.

În rejudecare va admite acțiunea reclamantilor și va obliga pârâtul să stabilească salariile de bază ale reclamantilor începând cu 01.01.2019 în conformitate cu Anexa nr. VII din Legea nr.153/2017, cu respectarea disp.art.38 alin.6 din această lege.

Va obliga de asemenea pârâtul la plata diferențelor rezultate, sume ce vor fi actualizate cu indicii de inflație la momentul plății efective.

3. Titlul: Asigurări sociale

Cuprins pe materii: Anulare decizie de pensionare

Legislație relevantă: art. 56 lit. d) Legea nr. 263/2010, art. 30 alin.1 lit. h) Legea nr. 263/2010

Rezumat: Reclamantul a fost sudor în sectorul construcții nave și solicită determinarea vârstei de pensionare în temeiul art. 56 lit. d) Legea nr. 263/2010.

Art. 56 alin.1 lit.d Legea nr. 263/2010 instituie o excepție de la prevederile art. 55 alin.1 lit.b), în sensul că acordă o reducere a vârstei de pensioare cu 13 ani pentru o perioadă de 25 de ani de activitate desfășurată în locurile de muncă prevăzute la art. 30 alin.1 lit. h) și i). Pentru a beneficia de reducerea vârstei de pensionare conform art. 56 alin.1 lit. d) Legea nr. 263/2010 este necesar și suficient ca persoana în cauză să probeze că are 25 de ani în locurile de muncă prevăzute de art. 30 alin.1 lit. h) sau i) din lege, indiferent dacă această activitate a fost sau nu încadrată efectiv în condiții speciale de muncă în raport de legislația existentă de-a lungul timpului.

Decizia civilă nr. 527 din 29.06.2022 a Curții de Apel Galați

Prin sentința civilă nr. ... Tribunalul Brăila a admis contestația formulată de contestatorul ... în contradictoriu cu intimata Casa Județeană de Pensii ...

A anulat decizia nr. ...din 02.12.2021 emisă de intimata Casa Județeană de Pensii ... și a obligat intimata să emită o nouă decizie prin care să facă aplicarea art. 56 alin.1 lit. d din Legea 263/2010 în raport de perioada în care a desfășurat activități de sudor în sectorul construcții nave, respectiv: 09.02.1987-14.01.1989 25.04.1990 - prezent (05.08.2021), conform adeverinței nr. ... din 05.08.2021, eliberată de ...

A obligat intimata să plătească contestatoarei suma de 500 de lei reprezentând cheltuieli de judecată.

Pentru a pronunța această hotărâre, instanța de fond a reținut următoarele:

Prin cererea înregistrată la această instanță, sub nr. ..., în data de ..., contestatorul ... a formulat în contradictoriu cu intimata Casa Județeană de Pensii ..., contestație împotriva Deciziei nr ... din 02.12.2021 solicitând anularea deciziei și obligarea intimatei la emiterea unei noi decizii cu determinarea vârstei de pensionare în temeiul art. 56 lit. d din Legea nr. 263/2010 ținând cont de perioadele în care a lucrat ca sudor în sectorul construcții nave, conform adeverinței eliberate de angajator. A mai solicitat plata pensiei de la data depunerii cererii de pensionare, respectiv 20.10.2021, dar și plata cheltuielilor de judecată.

În motivarea contestației, aceasta a arătat că, a depus dosarul de pensionare nr. .../20.10.2021, apreciind că întrunește condițiile de pensionare pentru limită de vârstă definite la art. 56 din Legea 263/2010. Reclamantul a susținut că îi sunt aplicabile prevederile art. 55 din Legea nr. 263/2010 și nu prevederile art. 56 din Legea 263/2010 (adăugat prin Legea 188/2020), care permit reducerea vârstei standard de pensionare cu 13 ani, deoarece a lucrat într-unul din locurile de muncă enumerate la art. 50 lit. h din Legea Pensiilor, pentru o perioadă mai mare de 25 ani.

Reclamantul a susținut că a îndeplinit condițiile cerute de lege, respectiv stagiul de cotizare într-unul din locurile de muncă arătate de art. 30 (1) lit. h și art. 30 alin. 4 din Legea nr. 263/2010, astfel că vârsta standard de pensionare trebuia să fie scăzută cu 13 ani.

Prin Legea nr. 188/2020, legiuitorul a stabilit că Legea 263/2010 trebuie completată cu prevederi care să recunoască faptul că anumite ocupații din sectorul construcțiilor navale se încadrează în categoria condițiilor speciale de muncă. Condițiile speciale de muncă sunt, conform art. 3 lit. h din Legea 263/2010, cele care cresc riscul ca în timp angajatorul să dobândească comportamente riscante în activitate ori boli profesionale cu consecințe grave asupra sănătății.

În drept, a invocat prevederile Legii nr. 127/2019, dar și dispozițiile Legii nr. 263/2010.

În dovedirea acțiunii a solicitat proba cu înscrisuri.

Prin întâmpinare, intimata Casa Județeană de Pensii ... a solicitat respingerea contestației ca nefondată. A arătat că drepturile de pensie ale reclamantei au fost stabilite în temeiul Legii nr. 263/2010 și astfel a fost emisă decizia de respingere a cererii de pensionare nr. .../02.12.2021.

Pârâta a precizat că reclamantul este născută în anul 1969, luna iunie, iar vârsta standard de pensionare a reclamantei este de 65 de ani, conform art. 53 alin. 1 din Legea 263/2010.

Din adeverința .../05.08.2021 eliberată de ... a rezultat că unitatea angajatoare a certificat faptul că reclamantul a desfășurat activitate în grupa I de muncă, în procent de 100%, ce se asimilează stagiului de cotizare în condiții speciale de muncă prevăzut la art. 30 alin. 1 lit. h din Legea 263/2020 potrivit alin. 4 al acestui articol, în următoarele perioade: 09.02.1987-14.01.1989, 25.04.1990-prezent (05.08.2021). Din totalizarea perioadelor arătate rezultă că reclamantul a fost încadrat în condiții speciale de muncă pentru o perioadă de 13 ani 10 luni 12 zile. Conform art. 55 alin. 1 lit. a și b din Legea 263/2010 pentru acest stagiul de cotizare reclamantul beneficiază de o reducere a vârstei standard de pensionare de 7 ani.

Astfel, intimata a susținut că reclamantul la data înregistrării cererii de înscriere la pensie .../20.10.2021) nu îndeplinea condiția de vârstă prevăzută de lege și prin urmare nu putea fi înscris la pensie de limită de vârstă.

Având în vedere dispozițiile art. 10 din Legea 263/2010 și art. 5 din HG 257/2011, pârâta a susținut că pentru perioadele lucrate după data de 31.03.2001 la determinarea punctajului mediu anual și implicit al cuantumului pensiei se au în vedere datele înscrise în declarațiile nominale depuse de către unitatea angajatoare la sediul caselor teritoriale de pensii.

Având în vedere dispozițiile legale pârâta a precizat că la stabilirea drepturilor de pensie ale reclamantului și implicit a stagiului de cotizare realizat de reclamant se au în vedere datele înscrise de către angajatori în declarațiile nominale de asigurare.

Astfel, în cazul reclamantului s-a avut în vedere adeverința .../05.08.2021 privind datele necesare determinării stagiului de cotizare și a punctajului realizat în sistemul asigurărilor de stat. Din această adeverință nu a rezultat sub nici o formă faptul că ulterior datei de 01.04.2001 reclamantul ar fi fost încadrat în condiții speciale de muncă.

Pârâta a solicitat să se constate faptul că încadrarea în condiții speciale de muncă se face după o procedură strict reglementată de dispozițiile HG nr. 1.025/2003 privind metodologia și criteriile de încadrare a persoanelor în locuri de muncă în condiții speciale. Totodată, din dispozițiile art. 27 din Legea

263/2010 coroborat cu art. 138 din Codul Fiscal rezultă faptul că în ceea ce privește cotele de asigurări sociale acestea sunt diferite în funcție de condițiile de muncă.

A concluzionat că nu pot fi primite susținerile reclamantului conform cărora după data de 01.04.2001 a fost încadrat în condiții speciale de muncă atât timp cât din Adeverința 14949/05.08.2021 privind datele necesare determinării stagiului de cotizare și punctajului realizat în sistemul asigurărilor de stat nu a rezultat acest lucru.

Mai mult decât atât, dispozițiile art. 30 alin. 4-3 din Legea 263/2010 introdus prin Legea 188/2020 prevăd că: „Este asimilată stagiului de cotizare în condiții speciale de muncă, prevăzut la alin (1) lit. h, perioada anterioară datei de 1 aprilie 2001 în care personalul din sectorul construcții nave a desfășurat activități la locuri de muncă încadrate conform legislației anterioare în grupa I de muncă.”

Din acest text de lege rezultă că se asimilează stagiului de cotizare în condiții speciale de muncă, prevăzut la alin. 1 lit. h doar perioada anterioară datei de 01.04.2001, lucru pe care unitatea angajatoare l-a și făcut prin Adeverința .../05.08.2021 eliberată de ...

A mai menționat că după data de 01.04.2001 încadrarea în condiții speciale de muncă poate fi făcută numai cu îndeplinirea procedurii prevăzute de HG nr. 1.025/2003, iar valorificarea stagiului realizat în condiții speciale de muncă după această dată poate fi făcută doar în măsura în care unitatea angajatoare a trecut-o ca atare în declarațiile nominale.

Pârâta a precizat că atât timp cât adeverința privind datele necesare determinării stagiului de cotizare și punctajului realizat în sistemul asigurărilor de stat nu rezultă faptul că reclamanta a desfășurat activitate ce se încadrează în condiții speciale de muncă și nu există temei legal pentru valorificarea stagiului realizat de către aceasta după data de 01.04.2001 în condiții speciale de muncă.

Pârâta, prin notele scrise, a susținut că reclamantul, după data de 01.01.2011 nu a făcut dovada meseriei sau funcției pe care a avut-o. Astfel, reclamantul a fost șef brigadă în perioada 01.03.2001-01.05.2006 și 01.10.2006-01.11.2009, iar activitatea de șef de brigadă sau maestru nu se regăsește în enumerarea făcută de art. 30 alin.1 lit. h din Legea 263/2010.

În drept, a întemeiat susținerile pe baza dispozițiilor Legii nr. 263/2010, HG nr. 257/2011, ale Codului Fiscal și ale Codului de Procedură civilă.

În dovedire a solicitat proba cu înscrisuri.

Analizând actele dosarului, instanța a reținut următoarele:

Prin acțiune, reclamantul ... a contestat decizia de respingere a cererii sale de înscriere la pensie pentru limită de vârstă, solicitând obligarea intimitei să emită o decizie de admitere cu determinarea vârstei de pensionare în temeiul art. 56 al.1 lit. d din Legea nr. 263/2010, cu plata drepturilor aferente începând cu 20.10.2021.

Prin decizia nr. .../02.12.2021, intimata Casa Județeană de Pensii ... a respins cererea contestatorului de înscriere la pensie pentru limită de vârstă motivat de faptul că vârsta standard redusă datorită stagiului de cotizare realizat în condiții deosebite și a legilor speciale nu poate fi mai mică decât vârsta prevăzută de art. 55 din Legea 263/2010.

Tribunalul a reținut că potrivit art. 55 din Legea 263/2010 - (1) Persoanele care au realizat stagiul complet de cotizare au dreptul la pensie pentru limită de vârstă, cu reducerea vârstelor standard de pensionare, după cum urmează: ... b) conform tabelului nr.2, în situația persoanelor care au realizat stagii de cotizare în grupa I de muncă, potrivit legislației anterioare datei de 1 aprilie 2001, precum și în situația celor care au realizat stagii de cotizare în locurile de muncă încadrate în condiții speciale prevăzute la art. 30 alin. (1);

Potrivit art. 56 lit. d din Legea 263/2010, astfel cum textul a fost completat prin Legea 188/2020 - în vigoare din 24.08.2020 - (1) Fac excepție de la prevederile art. 55 alin. (1) lit. b) persoanele care au realizat un stagiul de cotizare de cel puțin:

d) 25 de ani în locurile de muncă prevăzute la art. 30 alin. (1) lit. h) pentru care reducerea vârstei standard de pensionare este de 13 ani.

Prin aceeași lege (188/2020) a fost completat articolul 30 din Legea 263/2010 fiind introdusă lit. h în alin.1 a art. 30 - „h) sectorul construcții nave, pentru personalul care își desfășoară activitatea în următoarele activități specifice: control nedistructiv cu radiații ionizante, izolare cu vată minerală, galvanizare, sablare/zincare, vopsitorie, sudură, montare/demontare schele, lăcătușerie montaj, tubulatură montaj, polizare montaj, mecanică montaj, electrică montaj.”

De asemenea, prin pct. 2 al Legii nr. 188/2020 s-a prevăzut că „La articolul 30, după alineatul (4²) se introduce un nou alineat, alineatul (4³), cu următorul cuprins:

„(4³) Este asimilată stagiului de cotizare în condiții speciale de muncă, prevăzut la alin. (1) lit. h), perioada anterioară datei de 1 aprilie 2001 în care personalul din sectorul construcții nave a desfășurat activități la locuri de muncă încadrate conform legislației anterioare în grupa I de muncă.”

A reținut că, prin decizia emisă în cazul contestatoarei, Casa Județeană de Pensii ... a făcut aplicarea acestui din urmă text, valorificând în condiții speciale, perioade pentru care angajatorul ... a certificat desfășurarea activității în grupa I de muncă prin adeverința .../14949/05.08.2021, perioadă pentru care a acordat o reducere de 6 ani și 2 luni (ulterior revizuită la 7 ani și 6 luni) a vârstei de pensionare conform art. 55 al.1 lit. b din Legea 263/2010.

Or, art. 56 al.1 lit. d din Legea 263/2010 instituie o excepție de la prevederile art. 55 al.1 lit. b în sensul că indiferent de încadrarea sau nu de către angajator a locurilor de muncă prevăzute la art. 30 al.1 lit. h în condiții speciale de muncă, în situația în care solicitantul pensiei a desfășurat cel puțin 25 de ani activități în locurile de muncă prevăzute la art. 30 alin. (1) lit. h) beneficiază de reducerea vârstei standard de pensionare cu 13 ani.

Intimata a refuzat aplicarea acestui text de lege, apreciind că în lipsa certificării de către angajator prin adeverința emisă a încadrării locului de muncă în condiții speciale, nu poate face o astfel de constatare.

A concluzionat că, după cum a arătat mai sus, este irelevantă încadrarea de către angajator a locului de muncă respectiv în condiții speciale de muncă, întrucât excepția conferită de art. 56 al.1 lit. d din Legea 263/2010 are în vedere simpla desfășurare a activității în locurile de muncă prevăzute la art. 30 alin. (1) lit. h), caz în care reducerea vârstei de pensionare cu 13 ani se acorda prin efectul legii.

Din adeverința nr. ... din 05.08.2021 a rezultat că, contestatorul a lucrat în sectorul construcții nave (la Șantierul Naval .../SC Șantierul Naval ... SA/SC ... SA/SC ... SA/SC ... SA/... SA), în meseriile de sudor construcții metalice și navale în perioadele 09.02.1987-14.01.1989 și 25.04.1990-prezent (05.08.2021), însumând astfel peste 33 de ani de activitate.

Datele înscrise în adeverință au fost conforme cu datele înscrise în carnetul de muncă, astfel locul de muncă al contestatorului se încadrează în prevederile art. 30 lit. h din Legea 263/2010, reclamantul desfășurând peste 25 de ani activitate în acest loc de muncă, sens în care beneficiază conform art. 56 al.1 lit. d din Legea 263/2010 de reducerea vârstei de pensionare cu 13 ani.

Referitor la susținerea pârâtei că activitatea de șef de brigadă nu se regăsește în enumerarea făcută de art.30 alin. 1 lit. h din Legea 263/2010, instanța a constatat că reclamantul a deținut și adeverința .../12.01.2022 în care se menționează că în perioada 10.01.2001-30.04.2014 „reclamantul a avut funcția de șef de brigadă și a desfășurat activitate de lăcătuș constructor naval”.

Instanța a reținut că intimata nu poate să conteste conținutul adeverinței eliberate pe baza documentelor din arhiva societății angajatoare, iar pe de altă parte acest înscris nu a făcut obiectul vreunei acțiuni în anulare pe motiv de nelegalitate.

Prevederile art. 56 al.1 lit. d din Legea 263/2010 introduse prin Legea 188/2020 instituie un beneficiu pentru persoanele care au desfășurat activitate în locurile de muncă prevăzute la art. 30 al.1 lit.

h (text introdus prin aceeași lege) doar pentru reducerea vârstei standard de pensionare și în plus, art. 56 al.3 instituie un beneficiu suplimentar în ceea ce privește stagiul complet de cotizare – acesta fiind de 25 de ani pentru persoanele care au realizat cel puțin 30 de ani în locurile de muncă prevăzute la art. 30 alin. (1) lit. h – situație în care se încadrează și reclamantul.

Legea 263/2010 nu a asimilat ca fiind lucrate în condiții speciale de muncă perioadele necertificate de angajator ca fiind lucrate în condiții speciale de muncă decât ipoteza prevăzută de art. 30 alin. 4 ind. 3, respectiv perioada anterioară datei de 1 aprilie 2001 în care personalul din sectorul construcții nave a desfășurat activități la locuri de muncă încadrate conform legislației anterioare în grupa I de muncă.

În raport de toate aceste considerente, Tribunalul a admis contestația, în sensul anulării deciziei contestate și obligării intimatei să emită o nouă decizie prin care să facă aplicarea art. 56 al.1 lit. d din Legea 263/2010 în raport de perioada în care a desfășurat activități de sudor în sectorul construcții nave, respectiv: 09.02.1987-14.01.1989 și 25.04.1990 - prezent (05.08.2021), conform adeverinței nr. .../14949 din 05.08.2021 eliberată de ...

În raport de soluția de admitere a contestației, instanța a obligat intimata conform art. 453 Cod procedură civilă să plătească contestatoarei cheltuielile de judecată constând în onorariu avocat. (500 de lei).

Împotriva acestei sentințe a declarat apel intimata Casa Județeană de Pensii ..., considerând că în mod eronat instanța de fond a admis contestația.

A reiterat motivarea din fața primei instanțe arătând că drepturile de pensie ale reclamantului au fost analizate în temeiul Legii 263/2010 și a fost emisă decizia de respingere a cererii de pensionare nr. .../02.12.2021 deoarece s-a constatat că acesta a realizat un stagiul total de 38 ani, 3 luni și 22 zile, din care 13 ani, 10 luni și 12 zile în condiții speciale de muncă și 2 ani și 9 luni în condiții deosebite de muncă.

Pentru stagiile de cotizare realizate în condiții speciale și condiții deosebite, contestatorul poate beneficia de o reducere totală a vârstei standard de pensionare de 7 ani și 6 luni, conform art. 55 alin. 1 lit. a și b. din Legea nr. 263/2010.

Cu privire la stagiul de cotizare realizat în condiții speciale de muncă, nu există temei legal pentru valorificarea unui stagiul mai mare decât cel certificat de către unitatea angajatoare, respectiv 13 ani, 10 luni și 12 zile. Însăși instanța de fond a reținut că intimata a făcut aplicarea acestui text, valorificând în condiții speciale perioade pentru care angajatorul ... a certificat desfășurarea activității în grupa I de muncă prin adeverința nr. .../05.08.2021 perioada pentru care a acordat o reducere conform art. 55 alin. 1 lit. b din Legea nr. 263/2010.

Din motivarea sentinței apelate rezultă, în mod clar, că instanța de fond a reținut faptul că singurele perioade în care contestatorul a desfășurat activitate, în condiții deosebite de muncă și în condiții speciale de muncă, sunt cele avute în vedere de CJP ... la emiterea deciziei contestate.

Apelanta a mai invocat prevederile Legii nr.188/2000 care condiționează asimilarea stagiului de cotizare în condiții speciale de îndeplinirea a 2 condiții: perioada să fi fost lucrată anterior datei de 01.04.2001 și să fi fost încadrată în grupa I de muncă potrivit legislației anterioare.

Contestatorul a lucrat în grupa I de muncă doar 13 ani, 10 luni și 22 zile restul perioadelor fiind lucrate în condiții deosebite și în condiții normale, astfel că nu a făcut dovada unui stagiul de cotizare de 25 ani în condiții speciale, așa cum cere legea.

Apelanta a invocat o hotărâre judecătorească în acest sens - decizia civilă nr. 887/2021 a Curții de Apel Galați pronunțată în dosarul nr. 1959/113/2020.

Totodată, a mai susținut că reclamantul nu se încadrează în domeniul de aplicare al art. 30 lit. h din Legea nr. 263/2010 nici din punct de vedere al activității prestate pentru că prin adeverința nr. .../12.01.2022 angajatorul certifică faptul că acesta a avut funcția de șef brigadă în perioada 10.01.2001 -

30.04.2014, dar a desfășurat activitate de lăcătuș - constructor naval, iar textul de lege se referă la activitatea de lăcătușerie montaj.

Apelanta a mai susținut că Tribunalul ... a interpretat în mod eronat dispozițiile art. 56 alin. 1 lit. d din Legea nr. 263/2010, text care condiționează aplicarea reducerii de 13 ani de realizarea unui stagiu de cotizare de 25 ani în locurile de muncă prevăzute de art. 30 lit. d din Legea nr.263/2010 și anume de realizarea unui stagiu de 25 de ani în condiții speciale de muncă.

Cu privire la încadrarea în condiții speciale, legiuitorul a instituit o întreagă procedură în baza căreia se poate face încadrarea în astfel de condiții de muncă, prevăzută de HG nr. 1025/2003 modificat și completat și art. 10 din Legea nr. 263/2010.

Pentru toate aceste motive apelanta a solicitat admiterea apelului și schimbarea în tot a sentinței și respingerea acțiunii ca nefondate.

În drept a invocat dispozițiile Legii nr. 263/2010 și HG nr. 257/2011, art. 466 și următoarele Cod procedură civilă.

În susținerea apelului s-a folosit de proba cu înscrisuri.

Intimatul-contestator a formulat concluzii scrise și a solicitat respingerea apelului ca nefondat.

Apelul declarat este nefondat pentru următoarele considerente:

Soluția primei instanțe este legală și temeinică.

Prin Legea nr. 188/2020 a fost modificată Legea 263/2010, introducându-se în condiții speciale de muncă și locurile de muncă din sectorul construcții nave, pentru personalul care își desfășoară activitatea în următoarele activități specifice: control nedistructiv cu radiații ionizante, izolare cu vată minerală, galvanizare, sablare/zincare, vopsitorie, sudură, montare/demontare schele, lăcătușerie montaj, tubulatură montaj, polizare montaj, mecanică montaj, electrică montaj.

Ca urmare, aceste locuri de muncă pot fi considerate în condiții speciale de muncă prin efectul legii, fără alte formalități, începând cu data de 24.08.2020. Doar locurile de muncă în condiții speciale de muncă prevăzute la art. 30 alin. (1) lit. e), respectiv activitățile și unitățile prevăzute în anexele nr. 2 și 3, sunt supuse procedurii de evaluare a încadrării în condiții speciale, stabilită prin hotărâre a Guvernului.

Legea nr. 188/2000 asimilează stagiului de cotizare în condiții speciale de muncă, prevăzut la alin. (1) lit. h), doar perioada anterioară datei de 1 aprilie 2001 în care personalul din sectorul construcții nave a desfășurat activități la locuri de muncă încadrate conform legislației anterioare în grupa I de muncă.

Ca urmare, pentru perioada 01.04.2001-24.08.2020 pentru locurile de muncă menționate nu este recunoscut stagiul de cotizare în condiții speciale.

Cu toate acestea, legiuitorul a introdus la articolul 56 alineatul (1), o nouă literă, litera d), cu următorul cuprins:

„d) 25 de ani în locurile de muncă prevăzute la art. 30 alin. (1) lit. h) pentru care reducerea vârstei standard de pensionare este de 13 ani.”

De asemenea, stabilește că stagiul complet de cotizare este de 25 de ani pentru persoanele care au realizat cel puțin 30 de ani în locurile de muncă prevăzute la art. 30 alin. (1) lit. h).

Astfel, art. 56 al.1 lit. d din Legea 263/2010 instituie o excepție de la prevederile art. 55 al.1 lit. b, în sensul că acordă o reducere a vârstei de pensionare cu 13 ani pentru o perioadă de 25 de ani de activitate desfășurată în locurile de muncă prevăzute la art. 30 alin. (1) lit. h) și i).

Art.55 alin.1 lit. b și art.30 alin.1 lit. h din Legea nr.263/2010 fac referire la condiții speciale de muncă, însă în reglementarea excepției prevăzute la art.56 alin.1 lit. d, legiuitorul nu a mai inserat această exigență. Astfel, contrar celor invocate de către intimată, legiuitorul nu a făcut referire la un stagiu de 25 de ani în condiții speciale și nici măcar în condițiile art.30 alin.1 lit. h (care reglementează într-adevăr astfel de condiții speciale de muncă), ci la activitate prestată în locurile de muncă prevăzute de acest text de lege. Având în vedere că textul este clar redactat, Curtea apreciază că se impune a da eficiență

interpretării logico-gramaticale a legii, nefiind identificat niciun argument care să impună adăugarea unor condiții suplimentare celor menționate de legiuitor pentru acordarea beneficiului reglementat.

Prin urmare, pentru a beneficia de reducerea vârstei de pensionare conform art.56 alin.1 lit. d din Legea nr.263/2010, este necesar și suficient ca persoana în cauză să probeze că are 25 de ani în locurile de muncă prevăzute de art.30 alin.1 lit. h sau i din lege, indiferent dacă această activitate a fost sau nu încadrată efectiv în condiții speciale de muncă în raport de legislația existentă de-a lungul timpului.

De asemenea, art.30 alin.1 lit. h din Legea nr.263/2010 vizează sectorul construcții nave, pentru personalul care își desfășoară activitatea în următoarele activități specifice: control nedistructiv cu radiații ionizante, izolare cu vată minerală, galvanizare, sablare/zincare, vopsitorie, sudură, montare/demontare schele, lăcătușerie montaj, tubulatură montaj, polizare montaj, mecanică montaj, electrică montaj.

Ca urmare, chiar dacă Legea nu acordă retroactiv condiții speciale de muncă pentru persoanele care au lucrat în aceste locuri de muncă din sectorul naval (cu excepția perioadei asimilate de înainte de 01.04.2001), ea le recunoaște acestora două beneficii, respectiv vârsta standard este redusă cu 13 ani pentru persoanele care au lucrat 25 de ani în locurile de muncă prevăzute la art. 30 alin. (1) lit. h), iar stagiul complet de cotizare este 25 de ani.

Curtea constată că în mod corect a reținut instanța de fond că reclamantul a lucrat în meseria de sudor în sectorul construcții nave începând cu data de 09.02.1987 - 14.01.1989 și 25.04.1990 până în prezent, conform adeverinței nr. .../05.08.2021 eliberată de ... și din mențiunile din carnetul de muncă depus la dosar în copie.

Faptul că o perioadă de timp reclamantul a deținut și funcția de șef brigadă nu-l exclude pe acesta de la aplicarea dispozițiilor mai sus invocate deoarece a lucrat tot în meseria de sudor conform mențiunilor din adeverința eliberată de angajator.

În consecință, în baza art. 480. Cod de procedură civilă, instanța va respinge apelul ca nefondat.

4. Titlul: Litigiul de muncă

Cuprins pe materii: Drepturi salariale rezultate din contractul individual de muncă. Sarcina probei în litigiile de muncă revine angajatorului. Obligația de informare

Legislația relevantă: art. 17 Codul muncii, art. 272 Codul muncii

Rezumat: *Angajatorul are obligația de informare completă a viitorului angajat, cu privire la toate clauzele esențiale contractului individual de muncă, înainte de semnarea acestui act. Nu se poate prevala ulterior de faptul că există un alt înțeles cu privire la o clauză.*

Decizia civilă nr. 525 din 29.06.2022 a Curții de Apel Galați

Prin sentința civilă nr. ... a respins ca nefondată acțiunea formulată de reclamanta ..., în contradictoriu cu pârâta ...

Pentru a pronunța această hotărâre, instanța de fond a reținut următoarele:

Prin cererea înregistrată inițial la Tribunalul ... sub nr. ..., la data de ..., reclamanta ... a chemat în judecată pe pârâta ... pentru ca, prin hotărârea ce se va pronunța să se dispună obligarea pârâtei la plata salariului de 3199 lei aferent lunii februarie 2020, la plata tuturor comisioanelor convenite în baza art. J pct. 2 din contractul individual de muncă nr 61/07.11.2018, comisioane salariale care să fie actualizate și indexate conform ratei inflației, la care se adaugă și dobânda legală pentru fiecare comision în parte pentru perioada 2018-2020 respectiv: comision consultanță relocare Cabinet de avocat ... & ..." în cuantum de 602 euro cu TVA; comision consultanță închiriere spațiu de co-working ... în cuantum de 4047 euro cu

TVA; comision consultanță relocare ... în cuantum de 2585 euro cu TVA; comision consultanță relocare ... în cuantum de 7392 euro cu TVA, dobânda pentru fiecare comision în parte să fie calculată de la data scadenței și până la data achitării efective a sumei. S-a solicitat ca pentru fiecare dintre comisioanele prevăzute să se aplice un curs de schimb euro/ron diferit, conform datei scadente, la care ar fi trebuit să se facă plata conform prevederilor contractuale. A solicitat și plata cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamanta a arătat că a încheiat cu pârâta contractul individual de muncă nr. ..., pe o perioadă nedeterminată, pentru funcția de manager proiect COR 242101, având atribuțiile potrivit anexei I din contract. S-a menționat că potrivit dispozițiilor art. J, pct. 1 și pct. 2 lit. b, teza 1, angajatorul a stabilit, pentru Workplace consultant o indemnizație lunară în cuantum de 3,5% din realizările totale ale angajatului în luna pentru care se plătește salariul. Această indemnizație sub forma comisionului nu i-a fost niciodată achitată, fapt ce poate fi verificat conform fișelor de salarii emise de angajator. Acest comision se achită raportat la procentul plătit de terți societății angajatoare pentru contractul de consultanță la care a lucrat. Din cauza stărilor tensionate, la data de 24.02.2020 a încetat contractul de muncă prin demisie, iar la data de 10.03.2020 i-a fost achitat doar concediul pe luna ianuarie 2020, în cuantum de 1300 lei. Pentru a rezolva situația salarială în condiții amiabile, a adus la cunoștința societății la data de 09.03.2020 faptul că nu i-au fost achitate drepturile salariale, dar i s-a comunicat la data de 10.03.2020 că situația financiară a fost finalizată. Prin urmare, s-a adresat societății angajatoare cu notificarea nr. 28/16.03.2020 comunicată prin intermediul executorului judecătoresc. În ceea ce privește indemnizația sub forma comisionului procentual, s-a precizat că trebuia achitată lunar, conform dispozițiilor contractuale din realizările totale realizate de angajat în luna pentru care se plătește salariul și trebuiau menționate atât în statul de plată cât și în fluturașul de salariu. Indemnizația sub forma comisionului procentual determinabil este prevăzută în articolul salarizare din contractul individual de muncă nr. ... și face parte din subcapitolul „Alte elemente constitutive ale salariului de bază”. Prin urmare aceste comisioane trebuiau achitate ca urmare a muncii prestate de salariat. Cu privire la aplicarea dobânzii legale în perioada 2018-2020 calculate de la data scadenței și până la data achitării efective s-au invocat dispozițiile art.1 din OG nr.13/2011 aprobată prin Legea nr.43/2012 și s-a arătat că fiecare comision în plată este purtător de dobândă legală. Cu privire la termenul de introducere a acțiunii s-a invocat art.268 alin.1 lit. c din Codul muncii. S-a făcut referire la competența alternativă conform art.269 alin.2 Codul muncii coroborat cu art.210 din Legea nr.62/2011 și s-a considerat că, dat fiind faptul că ultimul loc de muncă a fost la sediul din ..., instanța competentă este Tribunalul ... În drept, s-a invocat art. 95 și urm, art. 116 Noul cod de procedură civilă, art. 268 alin 1 lit. c, art. 269 și urm. Codul muncii, art. 210 din Legea nr. 62/2011, art. 1 și urm. din OG nr. 13 /2011 aprobată prin Legea nr 43/2012.

Prin întâmpinare, pârâta ... a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată. În subsidiar, în cazul în care s-ar admite acțiunea, a înțeles să opună reclamantei intervenirea compensației legale, conform art.1616 și urm. Cod civil având în vedere că deține împotriva reclamantei o creanță certă lichidă și exigibilă ce rezultă din sentința civilă nr. ... A solicitat și plata cheltuielilor de judecată. S-a arătat că la data de 07.11.2018 a fost încheiat contractul individual de muncă nr. ..., pe durată nedeterminată, începând cu data de 12.11.2018. Contractul a avut ca obiect prestarea muncii de către salariată în schimbul plății salariului, având funcția de manager proiect. Contractul individual de muncă a fost modificat succesiv prin acte adiționale. Salariata avea, printre altele și următoarele obligații contractuale-obligația de a realiza norma de muncă, obligația de a respecta disciplina muncii, obligația de fidelitate, obligația de a respecta prevederile contractului de muncă. În ceea ce privește salarizarea și comisioanele, nici în contractul individual și nici în fișa de post nu este prevăzut dreptul salariatului de a primi comisioane de consultanță. În ceea ce privește desfășurarea relațiilor de muncă, raportat la restul salariaților care fac parte din echipa societății, reclamanta a avut un comportament și o înțelegere diferită în ceea ce privește desfășurarea muncii, colaborarea cu ceilalți salariați, relația de subordonare care există între salariați și conducerea

societății. Reclamanta a avut un comportament lipsit de respect, încălcând obligația de fidelitate față de angajator. Aceste aspecte rezultă din corespondența pe care o avea cu directorul general și cu ceilalți colegi. Absențele nemotivate sau abaterile disciplinare multiple săvârșite de reclamantă, au condus la emiterea deciziei nr ... privind suspendarea contractului individual de muncă nr. ..., decizie care a fost emisă în conformitate cu prevederile art. 51 alin. 2 din Codul muncii. În data de 11.12.2019 a fost încheiat referatul nr. ... de către un angajat, în calitate de coordonator ierarhic superior, prin care se aduce la cunoștința conducerii societății faptul că a plecat fără a avea permisiunea și fără a anunța unde merge. În data de 12.12.2019 a fost încheiat un alt referat la fel și în data de 16.12.2019, tot pentru faptul că reclamanta nu s-a prezentat la serviciu. Având în vedere aceste referate, societatea prin decizia nr ... a dispus suspendarea contractului individual de muncă pentru absențe nemotivate de la locul de muncă în zilele de 11, 12 și 16 decembrie 2019. La data de 12.12.2019 reclamanta a trimis certificat de concediu medical, iar ulterior emiterii deciziei de suspendare a transmis mai multe certificate de concediu medical, pentru perioada 16.12.2019-31.12.2019. La data de 04.02.2020 reclamanta a transmis cererea de demisie ce fost înregistrată sub nr. ... și, pe cale de consecință a fost emisă decizia nr ... în conformitate cu dispozițiile art. 81 alin 7 din Codul muncii. Pârâta a invocat ca argumente pentru respingerea cererii de chemare în judecată că nici contractul individual de muncă și nici fișa de post nu prevăd dreptul salariatului la comisioane de consultanță, și nici obligația angajatorului de a achita comisioane de consultanță. Un factor extrem de important, comisioanele prevăzute în cadrul secțiunii J – salarizare pct. 1 se acordă conform politicii de comisionare a angajatorului și numai în condițiile în care cumulativ salariatul îndeplinește și finalizează proiectele care se află în derulare și proiectul respectiv poate fi obiect al comisionării. Politica de comisionare a angajatorului se comunică salariatului la momentul la care se aplică procedura de acordare a comisionului cu salariatul respectiv. Astfel, conform acestei politici nu toate proiectele pot fi obiect de aplicare a comisioanelor. Totodată, indemnizația comision pentru workplace consultant și pentru proiect management nu înseamnă comision de consultanță, ci comisionul care s-ar fi convenit, dacă proiectul era în politica de comisionare și dacă salariatul ar fi realizat proiectul de la început până la final, cu respectarea prevederilor contractului de muncă și fișei de post, fiind fundamental esențiale atribuțiile și obligațiile pe care reclamanta și le-a asumat prin fișa postului. Pârâta a arătat că pentru niciunul din proiectele pentru care reclamanta pretinde comisioane, aceasta nu a realizat atribuțiile de manager de proiect. Un element determinant care certifică și probează că pretențiile reclamantei nu sunt întemeiate rezidă în situația în care aceasta nu și-a îndeplinit obligațiile din fișa de post, deoarece acesta a înțeles să își execute contractul de muncă absentând sau lucrând de acasă. Pe cale de consecință, era imposibil să realizeze atribuțiile de manager de proiect. Totodată, reclamanta nu a prezentat nicio probă utilă, pertinentă care să ateste că și-a îndeplinit obligațiile potrivit fișei postului, că a îndeplinit și finalizat proiecte despre care fac vorbire, că aceste proiecte au fost obiect al comisionării potrivit politicii de comisionare. Totodată, deși afirmă că s-a adresat cu notificarea nr. ..., reclamanta a omis, în mod intenționat să menționeze că i s-au oferit toate explicațiile, prin răspunsul la notificarea nr. ... S-a solicitat să se constate că presupusele comisioane solicitate de reclamantă nu sunt datorate și pe cale de consecință, să se respingă acțiunea ca neîntemeiată. Având în vedere că aceste comisioane nu sunt datorate, trebuie respins și capătul de cerere privind plata dobânzii pentru fiecare comision. Cu privire la plata salariului aferent lunii februarie 2020 a arătat că a procedat la achitarea parțială a drepturilor salariale aferente lunii februarie. Pârâta mai are de achitat suma în cuantum de 1500 lei (2500 rest-1000 lei suma datorată de reclamantă societății în baza sentinței civile nr. ... pronunțată de Tribunalul ... în dosarul ...). Prin sentința civilă, instanța a reținut următoarele „ia act de renunțarea la judecată. Obligă reclamanta la plata către pârât a sumei de 1000 lei reprezentând cheltuieli de judecată, onorariu de avocat redus. Pe cale de consecință, pârâta a înțeles să opună reclamantei intervenirea compensației legale, în conformitate cu

prevederile art. 1616 și urm. din Codul civil, având în vedere că deține împotriva reclamantei o creanță certă, lichidă și exigibilă certificată prin sentința civilă nr. ... pronunțată de Tribunalul ... în dosarul nr. ...

La data de 31.08.2020, reclamanta a formulat răspuns la întâmpinare, prin care a solicitat respingerea apărărilor pârâtei, ca neîntemeiate.

Prin sentința civilă nr. ... pronunțată de Tribunalul ... în dosar nr. ... s-a declinat competența de soluționare a cauzei în favoarea Tribunalului ...

Dosarul a fost înregistrat la Tribunalul ... la data de 5.10.2020.

La termenul din data de ..., reclamanta, prin reprezentant convențional, a arătat că după introducerea acțiunii i-a fost achitat salariul pentru luna februarie 2020 în sumă de 3199 lei, astfel că își restrânge acțiunea.

Pârâta, la data de ... a depus la dosar note scrise prin care a precizat în ceea ce privește comisionul de consultanță solicitat de reclamantă pentru relocare cabinet de avocatură „... și ...” că societatea angajatoare nu a încasat niciun comision pentru acest proiect pentru că nu a existat niciun proiect. Cabinetul de avocatură este un posibil client adus și generat de un alt salariat, și nu are nicio legătură cu fosta salariată. De asemenea, nu există contract încheiat între societatea angajatoare și cabinetul de avocatură, a fost doar o întâlnire, însă proiectul nu s-a derulat. Fosta salariată nu a avut nicio implicare sau relație contractuală cu acest presupus client. Prin urmare, nu a fost încasat niciun fel de comision de 600 euro, doar pentru că a mers la o întâlnire unde era obligată să meargă conform fișei postului. În ceea ce privește comisionul solicitat pentru ..., fosta salariată a înțeles total eronat situația, ... este clientul lui ..., prin urmare societatea a plătit către ... S-a atașat factura și ordinul de plată prin care face dovada plății acestui comision. S-a arătat că ... este un client adus de partenerul ..., contractele de intermediere fiind încheiate cu societatea ... Pârâta este consultant imobiliar, iar în desfășurarea activității potrivit obiectului de activitate încasează onorarii pentru prestarea serviciilor, dar și comisioane. ... a adus clientul ..., pârâta a încheiat contract cu ... și a încasat comision de la aceasta, dar comisionul a fost plătit către ... S-a arătat că proiectul ... nu s-a finalizat, și pârâta nu a încasat comision.

Din actele și lucrările dosarului, instanța a constatat următoarele:

Reclamanta ... a fost angajată în cadrul ..., pe durată nedeterminată, începând cu data de ..., în funcția de manager proiect, conform contractului individual de muncă nr ... În contract la capitolul Salarizare-J pct.2 au fost prevăzute indemnizații: comision brut conform politicii de comisionare a angajatorului repartizat astfel: ... consultant 3,5% din realizările totale realizate de angajat în luna pentru care se plătește salariul; proiect management 5% din realizările totale realizate de angajat în luna pentru care se plătește salariul.

Prin decizia nr. ..., s-a dispus începând cu data de ... încetarea contractului individual de muncă al reclamantei ..., conform art.81 alin.7 din Codul muncii.

Tribunalul a reținut că prin prezenta acțiune, așa cum a fost precizată, reclamanta a solicitat să-i fie achitate o serie de comisioane prevăzute la art. J pct.2 din contractul de muncă, respectiv: comision consultanță relocare Cabinet de avocat „... & ...” în cuantum de 602 euro cu TVA; comision consultanță închiriere spațiu de co-working ... în cuantum de 4047 euro cu TVA; comision consultanță relocare ... în cuantum de 2585 euro cu TVA; comision consultanță relocare ... în cuantum de 7392 euro cu TVA.

Analizând comisioanele solicitate de reclamantă prin prisma prevederilor contractului individual de muncă, a precizărilor pârâtei din data de ... și a probatoriului administrat în cauză, Tribunalul a apreciat ca nefondată solicitarea de plată a acestor comisioane.

Astfel, în conformitate cu prevederile contractului individual de muncă, s-a observat că indemnizațiile constând în comisioane se acordă salariatului în conformitate cu politica de comisionare a angajatorului. Prin urmare, aceste comisioane se pot acorda doar pentru proiecte în care angajatorul

încasează comisioane, fiind evident că pot fi plătite doar salariatului care are atribuții și este implicat efectiv în derularea și finalizarea proiectelor pentru care se aplică procedura de acordare a comisionului.

În ceea ce privește proiectele la care a făcut referire reclamanta, s-a observat că pârâta a arătat că nu a existat vreun proiect cu Cabinetul de avocat „... & ...”, iar proiectul ... nu a fost finalizat. Proiectul ... a implicat plata unui comision, dar acesta nu a fost încasat, ci plătit de către societatea pârâtă ..., aspect care reiese din factura și ordinul de plată atașate la dosar. Cât privește proiectul ..., pârâta a arătat că s-a încheiat un contract de intermediere cu ..., dar comisionul încasat a fost plătit către partenerul societății pârâte - ... care a adus clientul ...

Potrivit art. 272 din Codul muncii, sarcina probei în conflictele de muncă revine angajatorului.

Legiuitorul a avut în vedere prin aceste dispoziții legale, poziția dominantă pe care angajatorul o are în cadrul raportului de muncă, ce îi permite să își constituie probe pentru fiecare din aspectele derulării raporturilor juridice cu angajații săi, poziție care poate constitui o piedică în calea obținerii de probe pertinente de către angajați. Însă, fiecare dintre părți are sarcina să dovedească “faptele” pe care își întemeiază în litigiu pretenția sau apărare.

Astfel, această regulă cu privire la sarcina probei în conflictele de muncă nu trebuie absolutizată, în sensul că salariatul nu trebuie să rămână în pasivitate, având interes să aducă în fața judecătorului probe care să-i susțină afirmațiile, astfel încât acestea să nu pară lipsite de orice bază factuală.

De altfel, în cazul cererii salariatului prin care se solicita angajarea răspunderii angajatorului intervine o răsturnare a sarcinii probei, salariatul trebuind să dovedească că angajatorul a încălcat obligațiile contractuale, nu a îndeplinit sau a îndeplinit în mod necorespunzător o obligație contractuală.

În speță, Tribunalul a apreciat că reclamantei îi revenea sarcina să facă dovada contrară susținerilor pârâtei; trebuia să dovedească că pârâta nu și-a îndeplinit obligațiile contractuale, respectiv că nu i s-au acordat comisioanele care i se cuveneau pentru proiectele în care fusese implicată. Astfel, trebuia să probeze existența proiectelor invocate, că acestea au presupus încasarea de comisioane de către societatea angajatoare, precum și faptul că reclamanta ar fi avut atribuții specifice în cadrul derulării și finalizării acestor proiecte care să justifice acordarea unui procent din comisionul încasat de societatea pârâtă.

Tribunalul a constatat însă că prin probele administrate în cauză, reclamanta nu a dovedit existența vreunui proiect cu Cabinetul de avocatură ... & ..., iar în privința celorlalte proiecte menționate în acțiune nu a făcut dovada că ar fi participat la vreo activitate în vederea finalizării acestor proiecte și nici că toate aceste proiecte ar fi generat plata unor comisioane către societatea pârâtă. În acest sens se reține că acel comision din cadrul proiectului ... a fost plătit, iar nu încasat de către pârâtă.

În privința proiectului ... s-a observat că a fost încheiat contractul de intermediere abia la data de ..., fiind încasate comisioane la datele de 26.02.2020 și 6.03.2020, deci ulterior încetării raporturilor de muncă ale reclamantei cu pârâta. Prin urmare, la data finalizării proiectului, reclamanta nu mai era angajata societății, aceasta nedovedind că ar fi fost implicată în vreun mod în derularea acestui proiect pentru a pretinde acordarea vreunui procent din comisionul încasat.

Față de cele mai sus expuse, Tribunalul a apreciat că reclamanta nu a făcut dovada că pârâta nu a respectat prevederile contractului individual de muncă, că nu i-a acordat toate drepturile prevăzute de acest contract, respectiv nu a dovedit în niciun mod că ar fi fost îndreptățită să primească comisioanele invocate prin cererea dedusă judecătii.

Pentru considerentele reținute, Tribunalul a constatat că este nefondată acțiunea reclamantei, astfel că urmează a proceda la respingerea ei.

Împotriva acestei sentințe a declarat apel reclamanta ... criticând sentința civilă nr. ... pronunțată de Tribunalul ... ca fiind netemeinică și nelegală sub următoarele aspecte:

Conform art. 272 Codul muncii, sarcina probei în litigiile de muncă revine angajatorului, iar pe de altă parte, în cauză, reclamanta nu a stat în pasivitate, așa cum a susținut instanța de fond. Reclamanta nu avea acces la contractele încheiate și pentru care se solicită comisioane. Instanța „deși reclamanta nu a fost de față, a luat act de renunțarea la o probă solicitată prin acțiune, la solicitarea apărătorului. Consideră apelanta-reclamantă că a fost vătămată prin această hotărâre, căci apărătorul nu avea cum să renunțe la o probă. Consideră că în cauză nu a fost cercetat fondul cauzei.

Instanța a reținut că aceste comisioane se pot acorda doar pentru proiecte în care angajatorul încasează comisioane, fiind evident că pot fi plătite doar salariului care are atribuții și este implicat efectiv în derularea și finalizarea proiectelor pentru care se aplică procedura de acordare a comisionului. Reclamanta a arătat că nu cunoaște de unde reiese din contract sau din fișa postului această obligativitate de finalizare a proiectelor, trebuia să fie acordate comisioane căci nicio dovadă din dosar nu arată că nu ar fi făcut parte din proiecte. În măsura în care instanța nu a administrat probatoriul imperios necesar pentru a concluziona că reclamanta nu și-a desfășurat activitatea conform fișei postului și contractului de muncă, a solicitat anularea sentinței, admiterea cererii de chemare în judecată.

Din întreaga motivare a sentinței rezultă că reclamanta nu a făcut dovada activității sale, în schimb a fost plătită lunar cu salariu de către intimată. Dacă aceste comisioane nu ar fi trebuit a fi plătite, ele nu trebuia a fi menționate în contractul individual de muncă, iar fișa postului nu arăta că ar fi trebuit să finalizeze eventualele proiecte, căci comisionul trebuia achitat lunar.

În drept a invocat apelanta-reclamantă dispozițiile art. 480 și 453 Cod Procedură Civilă.

Prin întâmpinare intimata ... a solicitat respingerea apelului formulat de apelanta ... ca nefondat și a solicitat cheltuieli de judecată.

Consideră intimata că sentința pronunțată de Tribunalul ... este legală și temeinică. A menționat intimata că a depus de la bun început toate documentele pe care le deține referitoare la comisioanele pretinse de fosta salariată, apelanta-reclamantă. A precizat intimata în cuprinsul întâmpinării următoarele:

Nu poate produce acte și documente care nu există pentru a dovedi susținerile apelantei. Fosta salariată nu a adus niciunul dintre clienții pentru care pretinde comision. După modul în care este formulată acțiunea rezultă că apelanta nu a înțeles care au fost atribuțiile postului. Apelanta nu cunoaște mecanismul de comisionare pentru că acest mecanism nu era accesibil salariaților de la nivelul postului deținut de fosta salariată. Salariată nu are dreptul să încaseze nici un comision. ... este un client adus de partenerul ..., contractele de intermediere ulterioare fiind încheiate cu societatea ...

A mai precizat intimata că ... este consultant imobiliar, iar în desfășurarea activității încasează onorarii pentru prestarea serviciilor, dar și comisioane. La rândul său, ... plătește comision către partenerii săi. ... a adus clientul ... a încheiat contract cu ... și a încasat comisionul de la ... și ... Plata acestui comision s-a efectuat către ...

A atras atenția intimata că obiectul acțiunii nu este verificarea procedurii de comisionare, plată și încasare comisioane de către instanță.

Cu privire la comisionul solicitat pentru clientul ..., fosta salariată a înțeles total eronat situația. ... este clientul lui ... și, prin urmare, ... a plătit către ..., intimata nu a încasat comision. Totodată, înțelegerea eronată a apelantei dovedește fără dubiu faptul că nici măcar nu știa și nu știe cine este client.

Contractul individual de muncă și fișa postului nu prevăd dreptul salariului la comisioane de consultantă, pe cale de consecință angajatorul nu are obligația de a plăti astfel de comisioane. Apelanta a ocupat postul de manager de proiect, cu obligațiile astfel cum sunt determinate prin fișa postului. Ori pentru niciunul dintre proiectele pentru care aceasta pretinde anumite comisioane nu a realizat nici măcar atribuțiile de manager de proiect.

Pe de altă parte, a arătat intimata că apelanta a avut un comportament și o înțelegere diferită în ceea ce privește desfășurarea muncii, colaborarea cu ceilalți salariați, relația de subordonare care există între salariat și conducerea societății. Apelanta avea un comportament lipsit de respect, a încălcat obligația de fidelitate față de angajator, aceste aspecte rezultă din corespondența pe care apelanta o avea cu directorul general și cu ceilalți colegi. A avut absențe nemotivate și abateri disciplinare multiple săvârșite de către apelantă, care au dus la emiterea deciziei nr. ... privind suspendarea contractului individual de muncă, decizie care a fost emisă în conformitate cu art.51 din Codul Muncii. A avut zile în care nu s-a prezentat la locul de muncă, fără a face dovada existenței unei cauze întemeiate și fără a justifica absențele. Contractul individual de muncă al reclamantei nr. ... a încetat prin demisia apelantei.

În perioada august-decembrie 2019 reprezentanții angajatorului și alți salariați au observat că apelanta ... a avut o atitudine vădit neadecvată și un limbaj necorespunzător. Apelanta-reclamantă a prezentat mai multe certificate medicale ce au fost avute în vedere de angajator. Pe data de 3.02.2020 aceasta a înțeles să se întoarcă la locul de muncă. A doua zi apelanta a transmis demisia, motiv pentru care a fost emisă decizia nr.

Față de aceste argumente, a solicitat respingerea apelului declarat ca nefondat.

Examinând actele și lucrările dosarului, sentința apelată, prin prisma motivelor de apel invocate și cu aplicarea dispozițiilor legale incidente în cauză, Curtea reține următoarele:

Prin cererea de chemare în judecată reclamanta ... a solicitat plata tuturor comisioanelor convenite în baza clauzei J punctul 2 din Contractul individual de muncă nr. ..., comisioane salariale actualizate cu indicele de inflație și dobânda legală. La data de 14.12.2021 în fața instanței de apel reclamanta a precizat că nu a primit niciodată acest comision și faptul că solicită comisionul de consultanță în procent de 3,5% doar pentru contractul încheiat cu ... și contractul încheiat cu ... A precizat că pentru restul contractelor (precizate în dosarul de fond de către intimată din cele patru contracte) renunță la toate celelalte pretenții, rămânând în discuție pentru cauza de față doar comisionul de consultanță pentru cele două contracte.

Curtea constată că potrivit contractului individual de muncă încheiat între ... în calitate de angajator și salariața ..., la punctul J, capitolul salarizare s-a prevăzut la punctul 2 că salariața are dreptul la un comision brut, conform politicii de comisionare a angajatorului, repartizat astfel: workplace consultant 3,5% din realizările totale realizate de angajat în luna pentru care se plătește salariul sau proiect management 5% din realizările totale realizate de angajat în luna pentru care se plătește salariul.

Reclamanta, conform precizărilor făcute, a solicitat doar comisionul de 3,5% din contractele pentru care angajatorul a încasat comision.

Față de această clauză din contractul individual de muncă, angajatorul în prezenta cauză s-a mulțumit să precizeze că salariatul nu a înțeles politica de comisionare a firmei și nu a înțeles care sunt atribuțiile salariatului cu adevărat. Astfel, intimata a precizat că rezultă foarte clar care este modalitatea de încasare și de plată a comisioanelor. Curtea menționează că în clauza prevăzută în contractul individual de muncă al reclamantei se folosește termenul „conform politicii de comisionare a angajatorului”. În contractul individual de muncă nu este definit acest termen “politică de comisionare” a angajatorului și nu se face nici o altă trimitere la un alt act intern al societății. Angajatorul nu a oferit explicații lămuritoare nici instanței de judecată referitoare la această politică de comisionare. Cert este că în contractul individual de muncă al reclamantei acesteia i se cuvine un comision de 3,5% din realizările totale realizate de angajat în luna pentru care se plătește salariu.

De asemenea, în contractul individual de muncă nu se face referire la termenul și înțelesul sintagmei “realizări totale realizate de angajat”.

Având în vedere că sarcina probei în aceste litigii de muncă revine angajatorului, faptul că acesta a refuzat să explice acești termeni, nu poate fi reținută concluzia că instanța nu va putea aplica această clauză din contractul individual de muncă. Mai este de menționat faptul că angajatorul are la îndemână

toate instrumentele pentru ca, atunci când încheie un contract individual de muncă, să găsească o formă cât mai clară cu privire la termenii în care este încheiat contractul. Este de datoria angajatorului să se asigure că lucrurile sunt lămurite încă de la încheierea contractului și termenii din contract sunt clari și înțeleși. La acest moment clauza din contractul individual de muncă nu poate fi considerată a nu fi funcțională și a nu avea efecte, pe motiv că în prezenta cauză angajatorul a refuzat să explice și să lămurească înțelesul noțiunii de “politică de comisionare”. Altfel spus, nu se poate încheia un contract de muncă care să conțină termeni înțeleși doar de către angajator.

Consideră intimata că reclamanta nu a adus niciunul dintre clienții pentru care pretinde comision. Curtea menționează că nu este prevăzut în cuprinsul contractului individual de muncă că salariatul încasează comision doar dacă aduce un client care ulterior plătește comision.

Intimata consideră că, prin modul în care reclamanta a formulat pretențiile, rezultă că nu a înțeles atribuțiile postului său, nu cunoaște mecanismul de comisionare, pentru că dacă ar fi cunoscut nu ar mai fi pretins niciun comision. Pe de altă parte, chiar angajatorul spune că acest mecanism de comisionare nu poate fi cunoscut de către salariată întrucât aceasta nu avea acces la acest mecanism, având în vedere nivelul postului deținut de fosta salariată.

Prin urmare, angajatorul susține în cadrul procesului că există un mecanism de comisionare, dar pe care salariată sa nu avea de unde să îl cunoască. La încheierea contractului individual de muncă, angajatorul trebuie să se asigure că oferă toate informațiile necesare viitorului său salariat și nu să opereze cu noțiuni ascunse și necunoscute salariatului doar pentru că acesta se află pe o poziție dominantă. Codul Muncii nu oferă astfel de privilegii angajatorilor. Conform art.17 din Codul Muncii, anterior încheierii sau modificării contractului individual de muncă, angajatorul are obligația de a informa persoana selectată în vederea angajării cu privire la clauzele esențiale pe care intenționează să le înscrie în contractul de muncă sau să le modifice. Clauza din contractul individual de muncă ce a acordat salariatei un anumit comision ține de salarizare și este o clauză esențială a contractului individual de muncă.

Nu pot fi primite și permise clauze care să poată fi înțelese doar de către angajator, pe motiv că salariatul nu are nivelul postului care să îi permită cunoașterea conținutului unui anumite clauze, odată ce angajatorul dorește ca viitorul salariat să semneze acest contract individual de muncă. Ori chiar la acest moment angajatorul consideră că reclamanta nici nu avea de unde să cunoască care este politica de comisionare în firmă și, deci, nu avea ce să pretindă.

Pe parcursul întregului proces, angajatorul nu a reușit să explice de ce este trecută această clauză în contractul individual de muncă, comision de 3,5% și comision de 5% odată ce această clauză nu produce niciodată efecte în opinia angajatorului.

Pentru soluționarea acestei cauze, instanța de judecată nu avea nevoie de verificarea procedurii de comisionare de plată și de încasare a comisioanelor la această societate. Instanța avea nevoie doar de lămurirea aspectului ce comisioane a încasat angajatorul pentru serviciile sale, de la cine a încasat aceste comisioane și dacă la aceste contracte pentru care angajatorul a încasat comisioane, a lucrat și reclamanta. Deși s-au solicitat aceste informații de la angajator, răspunsurile nu au fost clare.

Din raportul de expertiză efectuat în cauză, rezultă că societatea ... a încasat comisionul în sumă de 754.575,68 lei plus TVA. Pentru acest comision intimata a plătit, la rândul ei, către societatea ... un comision în valoare de 131.284,44 lei. Referitor la contractul încheiat cu ..., societatea ... a încasat comision în sumă de 585.831,24 lei fără TVA, iar la rândul ei societatea ..., în calitate de furnizor, către pârâtă a emis o factură în sumă de 55.716,80 euro comision. Aceste explicații ale raportului de expertiză au fost date de expert în urma solicitărilor instanței din oficiu, solicitări ce aveau în vedere faptul că în expertiza inițială s-a stabilit că reclamanta nu are dreptul la comisionul prevăzut în contractul individual de muncă, fără nicio altă explicație. Instanța a cerut experților completarea raportului de expertiză, prin

care aceștia să justifice și să argumenteze de ce s-a considerat că reclamantei nu i se cuvine comisionul prevăzut în Contractul individual de muncă articolul j punctul 2 litera b).

În concluzie, având în vedere că în prezentul litigiu angajatorul are sarcina probei, potrivit art.272 Codul Muncii, având în vedere că există un contract individual de muncă care prevede că salariatul are dreptul la un comision de 3,5%, având în vedere că angajatorul a încasat două comisioane, acțiunea formulată de reclamantă, așa cum a fost ea precizată prin încheierea din ..., este întemeiată.

Un aspect particular acestei cauze este faptul că angajatorul nu a înțeles să răspundă la solicitările instanței. Astfel, la lămuririle solicitate de instanță, intimata a precizat că obiectul acțiunii nu este verificarea procedurii de comisionare, plată și încasare comisioane.

Curtea a precizat că obiectul acțiunii se referă la pretențiile salariatului la comision, conform contractului individual de muncă. Instanța nu a verificat procedura de comisionare în cadrul acestei firme, ci a vrut să lămurească dacă există în cadrul societății un act intern care să dezvolte o procedură întreagă la plata către salariați a comisioanelor convenite potrivit contractelor lor individuale de muncă.

Intimata a precizat că în contractul individual de muncă și în fișa postului nu este prevăzut dreptul salariatului la comisioane de consultanță. Angajatorul nu are obligația de a plăti astfel de comisioane. Acest aspect nu este real având în vedere conținutul contractului individual de muncă aflat la dosar.

Intimata a susținut că în legătură cu comisionul solicitat pentru contractul ..., fosta salariată a înțeles eronat situația. ... este clientul lui ..., prin urmare ... a plătit către ..., adică intimata nu a încasat comision, ci a plătit către ... Din conținutul raportului de expertiză rezultă o altă situație de fapt. Expertul, care a verificat actele pe care angajatorul le-a prezentat, a constatat că pentru acest contract ... a primit comision de 585.831,24 lei fără TVA. La rândul ei, societatea ... a emis către intimata ... o factură de 55.716,80 euro.

Intimata a pretins că apelanta a ocupat postul de manager de proiect cu obligațiile astfel cum acestea sunt determinate prin fișa postului. Ori pentru niciunul dintre proiectele pentru care aceasta pretinde comisioane prin prezenta cauză nu a realizat nici măcar atribuțiile de manager de proiect. Aceste susțineri ale angajatorului raportat la clauza din Contractul individual de muncă litera J capitolul salarizare punctul 2 litera b) comisionul de 3,5% nu este datorat de angajator doar în condițiile în care apelanta se ocupă de proiectul respectiv, ca manager de proiect.

Față de celelalte apărări formulate de către intimată, referitoare la atitudinea și comportamentul reclamantei în societate, faptul că aceasta a lipsit uneori nejustificat și ulterior a depus certificate medicale sau faptul că aceasta a intrat în conflict cu conducerea și cu ceilalți colegi din societate sau faptul că aceasta a avut un discurs absolut irațional în raport cu ceilalți colegi, un comportament și un limbaj total necorespunzător sunt aspecte care nu au absolut nicio legătură cu executarea unei clauze din contractul individual de muncă. La acest moment nu poate fi verificat comportamentul salariatei în societate, nefiind vorba despre îndeplinirea sau neîndeplinirea obligațiilor de serviciu ale reclamantei. Angajatorul avea libertatea să o sancționeze pe salariată dacă considera că aceasta nu își îndeplinește atribuțiile de serviciu. Prezenta cauză privește pretențiile salariatei de la angajatorul său, potrivit contractului individual de muncă. Prezentul litigiu privește doar interpretarea unei clauze și plata drepturilor salariale convenite reclamante. Angajatorul s-a mulțumit să considere că această clauză este neclară și, prin urmare, duce automat la respingerea pretențiilor reclamantei, raționament pe care instanța nu a putut să îl rețină.

Un alt aspect de menționat este că în contractul individual de muncă poziția dominantă este aceea a angajatorului, astfel că el este cel care trebuie să se asigure că încheie contracte individuale de muncă cu termeni foarte clari și nu se poate prevala ulterior de faptul că o anumită clauză trebuia înțeleasă în alt fel. La calculul pretențiilor reclamantei vor fi avute în vedere comisioanele pe care, la rândul ei, intimata le-a plătit către alți colaboratori.

Având în vedere aceste considerente, potrivit dispozițiilor art. 480 alin. 2 Cod procedură civilă urmează a fi admis apelul reclamantei ..., va fi schimbată în tot sentința civilă nr.... a Tribunalului ..., în sensul că va fi admisă acțiunea, va fi obligată pârâta să plătească reclamantei suma de 32.568 lei reprezentând comision consultanță, precum și dobânda legală calculată de la data introducerii acțiunii 23.04.2020 și până la data plății.

Potrivit dispozițiilor art. 453 Cod Procedură Civilă, pârâta va fi obligată la plata cheltuielilor de judecată către reclamantă în baza culpei procesuale, fiind partea care a căzut în pretenții.

SECȚIA PENTRU CAUZE DE CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

I. Titlu: Nelegalitate decizie de încetare a raporturilor de serviciu

Cuprins materii: funcționari publici

Legislație relevantă: art. 535 Codul administrativ

Rezumat: *Potrivit art. 535 din Codul administrativ, „Actele administrative întocmite cu nerespectarea dispozițiilor art. 528 - 533 sunt nule de drept. Nulitatea se constată de instanța de contencios administrativ competentă, în condițiile legii.” Dispoziția de încetare a raporturilor de serviciu contestată în cauză nu cuprinde termenul în care poate fi atacat actul administrativ, precum și instanța de contencios administrativ competentă, așa cum prevede în mod obligatoriu art. 533 lit. f din Codul administrativ. Prin urmare, nulitatea invocată de reclamant este o nulitate absolută, expresă, intrinsecă și condiționată de existența unei vătămări care este prezumată. Lipsa acestei condiții intrinseci a actului administrativ nu a produs nicio vătămare destinatarului actului și prin urmare, nu poate conduce la nulitatea actului întrucât reclamantul a formulat în termenul legal contestație administrativă și contestație judiciară împotriva deciziei de încetare a raporturilor de muncă.*

Decizia nr. 409 din data de 15.04.2022 a Curții de Apel Galați

I. Prin sentința civilă nr. 465/21.10.2021, Tribunalul Vrancea a admis cererea formulată de reclamantul ... în contradictoriu cu pârâții U.A.T. ... și Primarul municipiului ..., având ca obiect anulare act administrativ și obligația de a face. A anulat Dispoziția nr. 189/9.02.2021 din 4.02.2020 emisă de Primăria municipiului .../..., a dispus repunerea părților în situația anterioară și a obligat UAT municipiul ... prin Primarul municipiului ... la plata drepturilor salariale restante începând cu 10.02.2021 și până la reintegrarea reclamantului. A obligat pârâta UAT municipiul ... prin Primarul municipiului la 1500 lei cheltuieli de judecată-onorariu de avocat către reclamant.

În motivarea sentinței, Tribunalul ... a reținut următoarele: „Prin cererea înregistrată la data de 30.03.2021 reclamantul ... în contradictoriu cu UAT și Primarul municipiului ... jud. ... a solicitat anularea Dispoziției nr. 190/09.02.2021 și obligarea la plata drepturilor restante cu obligarea pârâților la plata cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii s-a arătat că a deținut funcția de inspector clasa I grad profesional superior, în cadrul Serviciului Impozite și Taxe Locale Persoane Juridice al Direcției Economice a aparatului de specialitate al Primarului municipiului ...

Reclamantul a arătat că a solicitat menținerea în funcție pe o perioadă de 3 ani și după îndeplinirea condițiilor cumulative de vârstă standard și a stagiului minim de pensionare, iar prin Dispoziția nr. 260/04.02.2020 s-a dispus menținerea în funcție începând cu 10.02.2020 potrivit OUG 57/2019, cu posibilitatea prelungirii pentru încă 2 ani, iar prin art. 3 s-a stipulat că prelungirea se va face anual pe baza solicitării funcționarului public.

Ulterior, prin cererea 622/14.01.2021 a solicitat prelungirea menținerii în funcție, însă prin Dispoziția nr. 189/09.02.2021 a Primarului municipiului ... s-a constatat încetarea de drept a raporturilor de serviciu începând cu data de 10.02.2021, ca urmare a îndeplinirii cumulative a condițiilor de vârstă standard și a stagiului minim de cotizare.

Deși a contestat această dispoziție cu adresa nr. 3496/19.03.2021, a fost respinsă contestația cu motivarea că nu sunt îndeplinite prevederile art. 517 al. 2 din Codul Administrativ.

În legătură cu nelegalitatea și netemeinicia Dispoziției contestate nr. 189/09.02.2021 s-a arătat că potrivit art. 533 al. 1 lit. f din O.U.G. nr. 57/2019 actul administrativ de încetare a raporturilor de serviciu trebuie să cuprindă printre altele termenul în care poate fi atacat actul administrativ atacat și instanța competentă, iar potrivit art. 535 din OUG 57/2019 actele administrative întocmite cu nerespectarea disp. art. 528-533 sunt nule de drept.

S-a arătat că potrivit art. 517 al. 2 din O.U.G. nr. 57/2019 funcționarul public poate fi menținut în funcție maxim pentru o perioadă de 3 ani cu posibilitatea prelungirii anuale a raportului de serviciu.

Prin Dispoziția nr. 260/04.02.2020 s-a aprobat această cerere pe o perioadă de 3 ani de zile cu posibilitatea prelungirii anuale pe baza cererii funcționarului public astfel încât acordul anual al Primarului municipiului ... nu mai era necesar fiind acordat anterior.

Prin urmare, s-a solicitat anularea dispoziției de respingere a contestației respectiv a Dispoziției nr. 189/09.02.2021 cu obligarea la reintegrare în funcția deținută anterior și la plata drepturilor salariale cuvenite începând cu data de 10.02.2021 și până la reintegrarea efectivă.

Prin întâmpinare, s-a arătat că prezenta contestație este neîntemeiată deoarece au fost respectate disp. art. 517 al. 2 din O.U.G. nr. 57/2019, iar în ceea ce privește neîndeplinirea condiției de a se preciza termenul în care poate fi atacat actul administrativ, precum și instanța de contencios administrativ competentă s-a arătat Dispoziția nr. 189/09.02.2021 este constatatoare privind încetarea de drept a raportului de serviciu în temeiul disp. art. 517 al. 1 lit. d din O.U.G. nr. 57/2019 și nu constitutive de drepturi pentru a putea fi atacată.

În analiza cererii de față, instanța notează că prin Dispoziția nr. 260/04.02.2020 a Primarului municipiului ... s-a aprobat începând cu 10.02.2020 menținerea în funcția publică deținută de ..., inspector clasa I grad profesional superior în cadrul Direcției Economice-Servicii Taxe și Impozite Locale persoane juridice a aparatului de specialitate a Primarului municipiului ... peste vârsta de pensionare pentru o perioadă de 1 an cu posibilitatea de prelungire cu încă 2 ani.

Prin Dispoziția nr. 189/09.02.2021, s-a constatat încetarea de drept a raportului de serviciu a reclamantului începând cu data de 10.02.2021 motivat de respingerea cererii de prelungire a raporturilor de serviciu formulată de reclamant, după perioada de 1 an dispusă prin Dispoziția nr. 260/04.02.2020.

Instanța constată că Dispoziția 260/04.02.2020 nu a fost contestată sub aspectul prelungirii duratei de continuare a raporturilor de serviciu pe o perioadă de 1 an astfel încât, legalitatea acestei dispoziții nu poate face obiect de analiză în cadrul acestei contestații.

În ceea ce privește condițiile formale de legalitate a Dispoziției nr. 189/09.02.2021 instanța constată că potrivit art. 533 lit. f O.U.G. nr. 57/2019, actul administrativ de încetare a raporturilor de serviciu trebuie să cuprindă termenul în care poate fi atacat actul administrativ, precum și instanța de contencios administrativ competentă.

Potrivit art. 535 din același act normativ, actele administrative întocmite cu nerespectarea disp. art. 528-533 sunt nule de drept. Nulitatea se constată de instanța de contencios administrativ în condițiile legii. Constatăm că Dispoziția nr. 189/09.02.2021 nu cuprinde nici o mențiune cu referire la termenul în care poate fi contestată și nici instanța de contencios administrativ competentă motiv pentru care instanța urmează să anuleze Dispoziția nr. 189/09.02.2021 ca nefiind legală.

Apărarea formulată prin întâmpinare potrivit căruia dispoziția nr. 189/2021 nu este constitutivă de drepturi și nu era obligatorie să se precizeze în conținutul său termenul și instanța competentă unde poate fi contestată contravine cu textul de lege care instituie o obligație imperativă sub sancțiunea nulității de drept fără o altă apreciere sau analiză a instanței.

Prin urmare în raport de argumentele expuse vom admite cererea, vom anula dispoziția 189/09.02.2021 și vom dispune reintegrarea reclamantului în funcția anterioară și obligarea părâtelor la plata drepturilor bănești aferente, începând cu data de 10.02.2021 și până la reintegrare.

În temeiul disp. art. 453 Cod procedură civilă vom obliga pârâta U.A.T. municipiul ... prin Primarul municipiului ... la plata cheltuielilor de judecată reprezentând onorariul de avocat.”

II. Împotriva sentinței civile nr. 465/21.10.2021 pronunțată de Tribunalul ... a formulat recurs U.A.T. municipiul ..., considerând că sentința este netemeinică și nelegală.

A arătat că reclamantul a solicitat prin cererea nr. 13359/18.11.2019 prelungirea raportului de serviciu și, în considerarea dispozițiilor legale, deși cererea acestuia se referă la perioada de maxim 3 ani permisă, a fost emisă dispoziția primarului municipiului ... nr. 260/04.02.2020, pentru menținerea acestuia în funcția deținută pentru o perioadă de un an, respectiv până la data de 09.02.2021, inclusiv.

A motivat că prelungirea cu un an a raportului de serviciu semnifică din punct de vedere juridic în mod neîndoielnic prorogarea datei la care intervine încetarea de drept a raportului de serviciu și implicit deschiderea dreptului la pensie pentru limită de vârstă.

A invocat dispozițiile art. 517 alin. (1) lit. d) din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 57/2019 arătând că prelungirea raportului de serviciu se poate face anual, în condițiile în care, în mod excepțional, ordonatorul principal de credite dispune prelungirea raportului de serviciu, coroborat cu prevederile art. 3 din Dispoziția nr. 260/04.02.2020 referitoare la prelungirea anuală.

A subliniat că ulterior prelungirii raportului de serviciu au existat suspiciuni că reclamantul ar fi depus cerere de pensionare și ar fi primit și Decizia de pensionare, motiv pentru care s-au făcut demersurile necesare, iar Casa de Pensii ... a comunicat prin adresa nr. 30943/28.12.2020 că ... beneficiază de pensie pentru limită de vârstă în baza prevederilor Legii nr. 263/2010 prin Decizia nr. 178464/06.02.2020, începând cu data de 10.02.2020.

A arătat că solicitarea reclamantului din 14.01.2021, prin care comunica opțiunea sa pentru prelungirea relațiilor de serviciu nu a fost aprobată și, prin urmare, a fost emisă Dispoziția nr. 189 din 9 februarie 2021 prin care se constată încetarea de drept a raportului de serviciu în urma îndeplinirii cumulative a condițiilor de vârstă standard și a stagiului minim de cotizare pentru pensionare, începând cu data de 10 februarie 2021.

A motivat că primarul municipiului ... a considerat că nu mai sunt îndeplinite prevederile art. 517 alin. (2) referitoare la un caz excepțional, ținând cont că reclamantul a beneficiat de 1 an de prelungire a raportului de serviciu, completat de faptul că acesta a solicitat pensionarea și i-a fost deschis acest drept începând cu 10.02.2020.

A considerat că motivarea primei instanțe conform căreia urmează a fi anulată Dispoziția nr. 189 din 9 februarie 2021 întrucât nu cuprinde nici o mențiune cu referire la termenul în care poate fi contestată și nici instanța de contencios administrativ competentă nu poate fi primită, întrucât prin Dispoziția în cauză s-a constatat încetarea de drept a raportului de serviciu.

A arătat că, deși are ca efect încetarea raportului de serviciu, Dispoziția nu poate fi asimilată uneia de concediere, neexistând o inițiativă a angajatorului și o posibilitate de apreciere a acesteia cu privire la emiterea dispoziției, acesta fiind obligat să dea efect dispozițiilor legale, cu mențiunea că, potrivit legii, raportul de serviciu încetează de drept la data îndeplinirii cumulative a condițiilor de vârstă standard și a stagiului minim de cotizare, chiar și în lipsa unei astfel de dispoziții a angajatorului și chiar în lipsa emiterii deciziei de către casa teritorială de pensii.

A concluzionat că Dispoziția are o natură pur formală, nu poate fi cenzurată pe fondul ei de către instanță decât prin raportare la elemente extrinseci (respectiv îndeplinirea condițiilor legale pentru pensionare, situație dovedită în speță prin emiterea Deciziei nr. 178464 de către Casa teritorială de Pensii ...) și nu este obligatorie inserarea elementelor prevăzute sub sancțiunea nulității absolute de art. 533 lit. f) din O.U.G. nr. 57/2019, nefiind vorba de aplicarea unei sancțiuni disciplinare, concediere sau de acordare a unor drepturi de natură salarială.

În ceea ce privește aprobarea de către angajator a continuării activității după pensionare, a menționat că acordul dat pe cererea nr. 13359/18.11.2019 nu obligă în niciun fel angajatorul să procedeze contrar dispozițiilor legale, nefiind vorba de o aprobare propriu-zisă, ci de principiu, având în vedere că la data respectivă nu erau îndeplinite condițiile prevăzute de pensionare, iar Dispoziția nr. 260/4.02.2020 a fost emisă legal, angajatorul neavând cunoștință la acea dată de depunerea dosarului de pensionare.

În drept a invocat dispozițiile art. 517 alin. (1) lit. d) și alin. 2 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, art. 483 alin. (3) și art. 488 din Codul de procedură civilă.

III. Intimatul nu au formulat întâmpinare, însă a formulat concluzii scrise prin care a susținut că recursul este lovit de nulitate nefiind motivat în drept conform art. 488 C.proc.civ., deși recurenta invocă la modul general dispozițiile art. 488 C.proc.civ., în mod concret nu se arată care este motivul de nelegalitate.

Cu privire la recurs a susținut că acesta este nefondat întrucât este funcționar public, iar potrivit art. 533 lit. f din O.U.G. nr. 57/2019 actul administrativ de încetare a raporturilor de serviciu trebuie să cuprindă printre alte elemente termenul în care poate fi contestat actul administrativ, precum și instanța de contencios administrativ competentă.

A invocat dispozițiile art. 535 din O.U.G. nr. 57/2019, arătând că actele administrative întocmite cu nerespectarea dispozițiilor art. 528-533 sunt nule de drept, și a considerat că în mod corect instanța de fond a reținut lipsa acestor elemente, lipsă care este sancționată cu nulitatea absolută, aceste cerințe având un caracter imperativ, iar nu formal, deoarece vizează respectarea dreptului la apărare al persoanei care se consideră vătămată prin actul administrativ atacat.

IV. Examinând recursul formulat prin prisma criticilor de nulitate invocate de recurenta-pârâtă, Curtea constată faptul că, deși nu a fost indicat expres temeiul de drept a cererii de recurs, totuși prin motivele de recurs, recurenta și-a exprimat nemulțumirea în sensul că instanța de fond este netemeinică și nelegală.

Apreciind că motivele de casare exprimate în cererea de recurs pot fi circumscrise dispozițiilor art. 488 pct. 8 Cod procedură civilă, raportat la obiectul cauzei, instanța va respinge excepția nulității recursului ca neîntemeiată.

Analizând întreg materialul probator administrat în cauză prin prisma criticilor invocate care se subsumează dispozițiilor art. 488 pct. 8 C.proc.civ., Curtea constată că recursul este fondat avându-se în vedere următoarele:

Potrivit art. 535 din Codul administrativ, „Actele administrative întocmite cu nerespectarea dispozițiilor art. 528 - 533 sunt nule de drept. Nulitatea se constată de instanța de contencios administrativ competentă, în condițiile legii.”

Codul administrativ nu definește noțiunea „nule de drept” aplicabilă actelor administrative, însă, având în vedere dispozițiile art. 5 alin. 3 din Codul de procedură civilă, în cazul în care o pricină nu poate fi soluționată în baza legii și în lipsa uzanțelor, ea va trebui judecată în baza dispozițiilor legale privitoare la situații asemănătoare și în baza principiilor generale ale dreptului, având în vedere toate circumstanțele acesteia și ținând seama de cerințele echității.

Cazurile de nulitate sunt prevăzute de art. 175 și art. 176 C.proc.civ., texte care realizează, în același timp, clasificarea nulităților în nulități condiționate și nulități necondiționate de existența unei vătămări.

Potrivit art. 175 alin. (1) C.proc.civ., actul de procedură este lovit de nulitate dacă prin nerespectarea cerinței legale s-a adus părții o vătămare care nu poate fi înlăturată decât prin desființarea acestuia, iar alin. (2) prevede că, în cazul nulităților expres prevăzute de lege, vătămarea este prezumată, partea interesată putând face dovada contrară.

Din coroborarea dispozițiilor art. 175 C.proc.civ. cu cele ale art. 176 C.proc.civ. rezultă că cele dintâi constituie dreptul comun în materia nulității actelor de procedură.

Articolul 175 C.proc.civ. stabilește că nulitatea actului de procedură intervine dacă sunt îndeplinite, cumulativ, următoarele trei condiții:

- a) să existe un act de procedură care a fost întocmit cu nerespectarea cerinței legale;
- b) actul de procedură să fi produs părții o vătămare;
- c) vătămarea să nu poată fi înlăturată decât prin anularea (desființarea) actului.

Cât privește prima condiție, pentru stabilirea înțelesului noțiunii de „nerespectare a cerinței legale” trebuie avute în vedere atât prevederile art. 175 C.proc.civ., cât și cele ale art. 176 C.proc.civ., precum și faptul că raportul dintre cele două norme legale este acela de normă generală - normă specială. Așa fiind, rezultă că sintagma tehnico-juridică „nerespectarea cerinței legale” vizează împrejurarea că actul de procedură a fost întocmit cu nerespectarea oricăror cerințe legale, mai puțin cele extrinseci pentru care intervine nulitatea necondiționată de existența unei vătămări.

Așadar, nulitatea condiționată intervine pentru nerespectarea condițiilor proprii actului juridic, privitoare la forma sau conținutul lui, dar și a condițiilor extrinseci, în cazurile în care legea prevede astfel. În ceea ce privește constatarea existenței vătămării, aceasta este lăsată la aprecierea instanței, care o poate deduce din împrejurările cauzei și din finalitatea formei procedurale nerespectate.

În cazul nulităților expres prevăzute de lege, vătămarea se prezumă, însă, atunci când încălcarea formei procedurale nu a adus nicio vătămare părții, actul nu este lovit de nulitate.

Articolul 176 C.proc.civ. prevede că nulitatea nu este condiționată de existența unei vătămări în cazul încălcării dispozițiilor legale referitoare la: capacitatea procesuală; reprezentarea procesuală; competența instanței; compunerea sau constituirea instanței; publicitatea ședinței de judecată; alte cerințe legale extrinseci actului de procedură, dacă legea nu dispune altfel.

Prin urmare, din natura cerințelor legale enumerate de dispozițiile art. 176 C.proc.civ. rezultă că nulitatea necondiționată intervine pentru nerespectare condițiilor extrinseci actului de procedură.

Nu trebuie confundată clasificarea nulităților în funcție de natura interesului ocrotit (nulități absolute și nulități relative) cu cazurile de nulitate condiționate/necondiționate de existența unei vătămări. În cauză, nulitatea Dispoziției nr. 189/09.02.2021, invocată de reclamant, rezultă din aceea că dispoziția de încetare a raporturilor de serviciu nu cuprinde termenul în care poate fi atacat actul administrativ, precum și instanța de contencios administrativ competentă, așa cum prevede în mod obligatoriu art. 533 lit. f din Codul administrativ.

Prin urmare, nulitatea invocată de reclamant este o nulitate absolută, expresă, intrinsecă și condiționată de existența unei vătămări care este prezumată.

Dispoziția nr. 189/09.02.2021 emisă de Primarul municipiului ... nu cuprinde termenul în care poate fi atacat actul administrativ, precum și instanța de contencios administrativ competentă, așa cum prevede în mod obligatoriu art. 533 lit. f din Codul administrativ, însă lipsa acestei condiții intrinseci a actului administrativ nu a produs nicio vătămare destinatarului actului și prin urmare nu poate conduce la nulitatea actului.

Reclamantul a formulat în termenul legal contestație împotriva Dispoziției nr. 189/09.02.2021 și i s-a comunicat răspuns prin adresa nr. 3496/19.03.2021, iar ulterior la data de 30.03.2021 a solicitat instanței de contencios administrativ competente anularea Dispoziției nr. 189/09.02.2021.

În concluzie, având în vedere faptul că lipsa mențiunii cu referire la termenul în care poate fi contestată decizia și instanța de contencios administrativ competentă nu a produs nici o vătămare reclamantului, actul administrativ nu este lovit de nulitate așa cum a apreciat instanța de fond care trebuia să facă o analiză riguroasă a condițiilor nulității actului administrativ.

Pentru toate considerentele de fapt și de drept mai sus arătate, în temeiul art. 496 Cod procedură civilă, Curtea va admite recursul, va casa sentința civilă nr. 465/21.10.2021 și în rejudecare va respinge acțiunea ca nefondată.

2. Titlu: Modificare contact de închiriere

Cuprins materii: contracte administrative

Legislație relevantă: art. 1270 din C.civ., art. 9 alin. 7 indice 1 din OUG nr. 34/2013, art. 15 alin. 2 din Constituția României, art. 6 alin. (1) din Legea nr. 287/20093 privind Codul civil

Rezumat: *Modificarea Contractului de închiriere nu putea avea loc decât prin consensul părților, așa cum este stipulat în contract. Conform art. 1270 din C.civ., contractul valabil încheiat are putere de lege între părțile contractante și nu poate fi modificat decât prin acordul părților sau din cauze autorizate de lege. În cauză, părțile nu au convenit cu privire la majorarea cuantumului chiriei stabilite prin contract, iar dispozițiile art. 9 alin. 7 indice 1 din OUG nr. 34/2013, invocate ca fiind cauza autorizată de lege, erau în vigoare și la data încheierii Contractului de închiriere nr. 3882/21.04.2015. Atunci când prețul închirierii a fost stabilit într-un quantum fixat în contractul de închiriere s-a prevăzut acordul părților pentru modificarea și adaptarea contractului cu legislația în vigoare pe parcursul executării, locatorul obligându-se să nu modifice în mod unilateral contractul de închiriere, în afară de cazurile prevăzute expres de lege.*

În acord cu normele de ordine constituțională (art. 15 alin. 2 din Constituția României), art. 6 alin. (1) din Legea nr. 287/20093 privind Codul civil, stabilește că legea civilă se aplică în intervalul de timp cuprins între data intrării în vigoare și data ieșirii sale din vigoare. Aceasta nu are putere retroactivă. În Contractul de închiriere supus analizei nu se prevede faptul că prețul închirierii poate fi modificat în mod unilateral conform unor HCL ulterioare, iar prin HCL contestat nu se dispune în mod expres faptul că noua valoare a chiriei se aplică și contractelor de închiriere încheiate anterior.

Decizia nr. 631 din data de 26.05.2022 a Curții de Apel Galați

1. Prin sentința civilă nr. 105/11.02.2022, Tribunalul ... a admis excepția lipsei de obiect a acțiunii cu privire la capătul de cerere privind anularea Deciziei de impunere pe anul 2020, nr. 5094/1.09.2020, în ce privește taxa închiriere oieri în sumă de 21.747 lei, invocată de pârâtă prin întâmpinare. A respins capătul de cerere referitor la anularea Deciziei de impunere pe anul 2020, nr. 5094/1.09.2020, în ce privește taxa închiriere teren oieri în sumă de 21.747 lei, ca lipsit de obiect. A respins excepția inadmisibilității acțiunii pentru capătul de cerere privind anularea Actului adițional nr. 2 la Contractul de închiriere nr. 3882/21.04.2015, invocată de pârâtă prin întâmpinare. A admis în parte acțiunea formulată de reclamantul ... în contradictoriu cu pârâta U.A.T. comuna ..., a dispus anularea Actului adițional nr. 2 la Contractul de închiriere nr. 3882/21.04.2015 și a respins capătul de cerere referitor la anularea taxei teren extravilan (pășuni) de 1.548 lei din cuprinsul Deciziei de impunere pe anul 2020, nr. 5094/1.09.2020. A obligat reclamantul să achite pârâtei suma de 800 lei cheltuieli de judecată. A dispus ca la cererea reclamantului, în condițiile art. 1064 C. pr. civ., să fie restituită cauțiunea în sumă de 1664,75 lei.

În motivarea sentinței, Tribunalul ... a reținut următoarele: „Prin acțiunea înregistrată pe rolul Tribunalului ... – SCAF sub nr. .../121/2021 din 3.02.2021, astfel cum a fost completată, reclamantul ..., în contradictoriu cu pârâta U.A.T. comuna ..., jud. ... - prin Primar, a solicitat instanței ca prin sentința ce o va pronunța să dispună:

- Anularea în parte a Deciziei de impunere pe anul 2020, nr. 5094/1.09.2020 emisă de pârâtă, cu privire la taxa închiriere teren oieri de 21.747 lei și taxa teren extravilan (pășuni) de 1.548 lei;

- Suspendarea executării Deciziei de impunere pe anul 2020, nr. 5094/1.09.2020, până la soluționarea definitivă a cauzei. La termenul din 19.02.2021 reclamantul a renunțat la acest capăt de cerere. Instanța a luat act de această renunțare prin Hotărârea intermediară nr. 3 din 19.02.2021;

- Anularea înscrisului intitulat „Act adițional nr. 2 la Contractul de închiriere nr. 3882/21.04.2015”. Acțiunea a fost legal timbrată cu 150 lei (taxa de timbru de 50 lei aferentă cererii de suspendare; taxa de timbru de 100 lei aferentă celor 2 capete de cerere anulare act administrativ).

Reclamantul a achitat și cauțiune în sumă de 1664,75 lei (recipisa de consemnare 206797766/1 din 28.01.2021 emisă de CEC Bank ... – Agenția nr. 9 str. ... neînregistrată la Registrul de valori al SCAF).

În motivarea acțiunii, reclamantul a arătat că la data de 21.04.2015 a încheiat cu pârâta U.A.T. com. ... pentru suprafața de pajiști de 54 ha aflată pe domeniul public al acesteia, Contractul de închiriere nr. 3882/21.04.2015 pentru o perioadă de 7 ani, respectiv 2015 – 2021 inclusiv, la prețul de 44 lei /ha/an, chiria totală anuală fiind de 2376 lei (44 lei x 54 ha = 2376 lei).

La data de 5.09.2020 a primit prin poștă, în același plic, următoarele înscrisuri:

- Cu nr. 2451/27.04.2020 intitulat Act adițional la Contractul de închiriere nr. 3882/21.04.2015;

- Cu nr. 5089/31.08.2020 intitulat Înștiințare de plată;

- Cu nr. 5094/1.09.2020 intitulat Decizie de impunere pentru anul 2020.

Reclamantul arată că pârâta a modificat unilateral Contractul de închiriere nr. 3882/21.04.2015, majorând valoarea chiriei de aproape 10 ori, de la 44 lei la 432 lei încălcând astfel disp. contractuale, respectiv:

- Cap. V al. 4 lit. b „Obligațiile locatorului”: să nu modifice în mod unilateral contractul de închiriere, în afară de cazurile prev. expres de lege,

- Cap. XII al. 1: Prezentul contract poate fi modificat și adaptat cu legislația în vigoare pe parcursul executării sale, cu acordul părților,

- Cap. XI al. 1: În accepțiunea părților contractante, orice notificare adresată de una dintre acestea celeilalte este valabil îndeplinită dacă va fi transmisă la adresa prevăzută în partea introductivă a prezentului contract

- Cap. XI al. 4: Notificările verbale nu se iau în considerare de niciuna din părți dacă nu sunt confirmate prin intermediul uneia dintre modalitățile prev. în alineatele precedente.

Reclamantul consideră că prețul închirierii este un element esențial al contractului de închiriere și nu putea fi modificat decât cu acordul său.

Mai arată că chiria pentru pajiști nu reprezintă o creanță fiscală și prin urmare, în mod greșit pârâta a emis decizie de impunere cu privire la această sumă. Chiria este doar o categorie lato sensu a creanțelor bugetare, dar nu este creanță fiscală și nu are regimul juridic al unei creanțe fiscale. Prin încheierea contractului de locațiune reclamantul nu a intrat într-un raport de drept fiscal cu autoritatea. Prestațiile la care s-au obligat părțile prin contractul de închiriere sunt supuse regimului juridic de drept comun, iar nu normelor speciale prev. de C. pr. fisc.

Reclamantul arată că a încercat soluționarea amiabilă, respectiv a sunat persoana de contact, d-na ..., și i-a comunicat că Actul adițional este nesemnțat și a așteptat rezolvarea problemei majorării chiriei pentru pășuni prin acordul părților și fără a depăși 50% din valoarea masei verzi pe hectar calculată în funcție de prețul mediu stabilit de Consiliul județean, iar nu în funcție de seceta din 2020 și nici de constatările cuprinse în Planul de amenajament pastoral, care la precizează: „Pajiștile utilizate ... se găsesc într-o continuă transformare, degradare. Principalele cauze ale degradării pajiștilor în toată această perioadă sunt:

- Degradarea solului prin eroziune pluvială sau eoliană,

- Iernile geroase și uscate,

- Precipitații scăzute în perioada mai – septembrie,

- Circulația animalelor, oamenilor și atelajelor pe suprafețele de pășune,
- Invazie de buruieni și plante de slabă calitate, improprii consumului animalelor,
- Prezența mușuroaielor etc.

iar la fila 18 se precizează: Producție medie de iarbă a pajiștilor aflate în studiu = 3 tone/ha, însă cantitatea avută în vedere de membrii consiliului local cf. anexei la HCL a fost de 12 tone/ha.

Reclamantul arată că a plătit debitul stabilit prin decizia de impunere, mai puțin taxa închiriere teren oieri și taxa teren extravilan pășuni.

În dovedirea acțiunii, reclamantul a depus înscrisuri.

Pârâta U.A.T. comuna ... prin întâmpinare a invocat:

- Excepția lipsei de obiect a acțiunii cu privire la capătul de cerere privind anularea Deciziei de impunere pe anul 2020, nr. 5094/1.09.2020 în ce privește taxa închiriere oieri în sumă de 21.747 lei. Arată că prin Decizia de impunere rectificativă nr. 2085/15.02.2021 pârâta a eliminat taxa de închiriere oieri din cuprinsul Deciziei de impunere pe anul 2020, nr. 5094/1.09.2020,

- excepția inadmisibilității acțiunii pentru capătul de cerere privind anularea Actului adițional nr. 2 la Contractul de închiriere nr. 3882/21.04.2015, pentru lipsa procedurii prealabile.

Pe fond, a solicitat respingerea acțiunii ca nefondată. A arătat că, potrivit art. 9 alin. (7¹) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2013, nivelul minim al prețului concesiunii/inchirierii se stabilește prin diferența dintre valoarea ierbii disponibile pentru animale și valoarea totală a cheltuielilor cu implementarea proiectului de amenajament pastoral, respectiv investiții/materiale și lucrări anuale prevăzute în acesta, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

În aplicarea acestor dispoziții legale a fost probată de Consiliul Local ... Hotărârea nr. 7/19.02.2020 prin care au fost aprobate chiriile pentru terenurile aparținând comunei ..., sens în care s-a procedat la modificarea contractelor de concesiune/inchiriere.

Analizând dispozițiile legale reprezentate de art. 9 alin. (7¹) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2013, reiese în mod clar că însuși legiuitorul stabilește un nivel minim al prețului concesiunii/inchirierii a pajiștilor aflate în domeniul public/privat al comunelor, orașelor, respectiv al municipiilor, precum și al municipiului București, ori locatorul justifică modificarea unilaterală a contractelor de concesiune pentru terenuri - categoria de folosință pășune pentru a respecta acest minim prevăzut de legiuitor, motiv pentru care critica adusă de contestator referitoare la înfrângerea principiului forței obligatorii a contractelor, nu poate fi primit, legiuitorul prin dispozițiile art. 1270 alin. 2 Cod civil permițând modificarea sau încetarea contractului în lipsa acordului ambelor părți, în situația cauzelor autorizate de lege.

În acest sens este și practica instanțelor de judecată, Tribunalul ... reținând în cadrul sentinței civile nr. 319/2019 acest raționament, respectiv posibilitatea concedentului de a modifica unilateral contractul de concesiune în ceea ce privește prețul concesiunii în vederea respectării tarifului minim prevăzut de legiuitor.

Pârâta a depus înscrisuri.

Analizând actele și lucrările dosarului, Tribunalul reține următoarele:

Conform art. 245 și urm. C.p.c., Tribunalul va analiza cu prioritate excepțiile invocate de pârâta prin întâmpinare.

Excepția lipsei de obiect a acțiunii cu privire la capătul de cerere privind anularea Deciziei de impunere pe anul 2020, nr. 5094/1.09.2020 în ce privește taxa închiriere oieri în sumă de 21.747 lei

Excepția este fondată, urmând a fi admisă. Prin Decizia de impunere rectificativă nr. 2085/15.02.2021 pârâta a eliminat taxa de închiriere oieri din cuprinsul Deciziei de impunere pe anul 2020, nr. 5094/1.09.2020.

Prin urmare, acest capăt de cerere va fi respins, ca lipsit de obiect.

Excepția inadmisibilității acțiunii pentru capătul de cerere privind anularea Actului adițional nr. 2 la Contractul de închiriere nr. 3882/21.04.2015, pentru lipsa procedurii prealabile.

Reclamantul prin reprezentant ... a precizat la termenul din 14.01.2022 că plângerea prealabilă formulată împotriva Deciziei de impunere pe anul 2020, nr. 5094/1.09.2020 a fost formulată și împotriva Actului adițional nr. 2 la Contractul de închiriere nr. 3882/21.04.2015.

Analizând cuprinsul plângerii prealabile, Tribunalul reține că în cuprinsul acesteia, reclamantul formulează critici împotriva actului adițional astfel:

„În opinia mea hotărârea locatorului de majorare a prețului chiriei este arbitrară și abuzivă în condițiile în care:

- părțile nu și-au dat acordul,
- actul adițional a fost comunicat la data de 5 sept. 2020, împreună cu decizia de impunere, chiar dacă a fost întocmit la 27.04.2020
- prețul chiriei trebuie corelat cu cantitatea de masă verde produsă pe respectiva suprafață, în condițiile de secetă accentuată din acest an, dar și cu calitatea solului”.

Tribunalul va reține așadar că reclamantul a îndeplinit procedura prealabilă prev. de art. 7 din Legea nr. 554/2004 cu privire la Actul adițional nr. 2 la Contractul de închiriere nr. 3882/21.04.2015 și va respinge excepția invocată.

Pe fond:

Având în vedere modalitatea de soluționare a excepțiilor, instanța va analiza pe fond doar capetele de cerere referitoare la taxa teren extravilan (pășuni) de 1.548 lei și la anularea Actului adițional nr. 2 la Contractul de închiriere nr. 3882/21.04.2015.

Situație de fapt:

La data de 21.04.2015, reclamantul a încheiat cu pârâta UAT com. ... pentru suprafața de pajiști de 54 ha aflată pe domeniul public al acesteia Contractul de închiriere nr. 3882/21.04.2015 pentru o perioadă de 7 ani, respectiv 2015 – 2021 inclusiv, la prețul de 44 lei /ha/an, chiria totală anuală fiind de 2376 lei (44 lei x 54 ha = 2376 lei).

La data de 27.04.2020, prin Actul adițional nr. 2, pârâta a modificat unilateral Contractul de închiriere nr. 3882/21.04.2015, majorând valoarea chiriei de la 44 lei/ha la 432 lei/ha. Pârâta a comunicat reclamantului Actul adițional nr. 2 la data de 5.09.2020 odată cu decizia de impunere pe anul 2020, nr. 5094/1.09.2020 și cu înștiințarea de plată.

Pârâta susține că Actul adițional nr. 2 a fost întocmit în mod legal în baza HCL ... nr. 7/19.02.2020 prin care s-au aprobat chiriile pentru terenurile aparținând com. ...

Reclamantul susține că Actul adițional nr. 2 nu a fost întocmit în mod legal, fiind încălcate disp. contractuale, respectiv:

- Cap. V al. 4 lit. b „Obligațiile locatorului”: să nu modifice în mod unilateral contractul de închiriere, în afară de cazurile prev. expres de lege,
- Cap. XII al. 1: Prezentul contract poate fi modificat și adaptat cu legislația în vigoare pe parcursul executării sale, cu acordul părților,
- Cap. XI al. 1: În accepțiunea părților contractante, orice notificare adresată de una dintre acestea celeilalte este valabil îndeplinită dacă va fi transmisă la adresa prevăzută în partea introductivă a prezentului contract,
- Cap. XI al. 4: Notificările verbale nu se iau în considerare de niciuna din părți dacă nu sunt confirmate prin intermediul uneia dintre modalitățile prev. în alineatele precedente.

Reclamantul consideră că prețul închirierii este un element esențial al contractului de închiriere și nu putea fi modificat decât cu acordul său.

Cu privire la taxa teren extravilan (pășuni) de 1.548 lei:

Reclamantul susține că această taxă nu a fost prevăzută în contractul de închiriere.

Pârâta susține că această taxă nu este datorată în baza contractului de închiriere, ci în baza pct. 66, 67 din Cap. III „Impozitul pe teren și taxa pe teren” din Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 227/2015 – Cod fiscal care dispune:

„66.

(1) Taxa pe teren se datorează de persoanele fizice sau persoanele juridice care dețin dreptul de închiriere, administrare, folosință sau concesiune, stabilit în condițiile legii.

(2) Taxa pe teren se stabilește proporțional cu perioada din an pentru care se constituie dreptul de concesiune, închiriere, administrare sau folosință.

(3) În cazul în care persoanele prevăzute la alin. (1) retransmit ulterior dreptul de administrare, folosință sau concesiune asupra terenului, taxa pe teren se datorează de prima persoană de drept privat care are relația contractuală cu persoana de drept public și se calculează în mod similar impozitului pe teren, în conformitate cu prevederile art. 465 din Codul fiscal.

67.

(1) Taxa pe teren se stabilește proporțional cu perioada din an pentru care se constituie dreptul de concesiune, închiriere, administrare sau folosință.

(2) În cazul terenurilor care fac obiectul unor contracte de concesiune, închiriere, administrare sau folosință, care se referă la intervale de timp mai mari de o lună, se aplică următoarele reguli:

a) taxa pe teren se datorează de concesionar, locatar, administrator sau utilizator, după caz;

b) taxa se calculează proporțional cu numărul de luni prevăzute în contract; pentru fracțiunile mai mici de o lună, taxa se calculează proporțional cu numărul de zile;

c) titularul dreptului de concesiune, închiriere, administrare sau folosință, după caz, are obligația să depună o declarație la organul fiscal până la data de 25 a lunii următoare intrării în vigoare a contractului;

d) taxa pe teren se plătește la bugetul local lunar, până la data de 25 a lunii următoare fiecărei luni din perioada de valabilitate a contractului.

(3) În cazul terenurilor care fac obiectul unor contracte de închiriere care se referă la intervale de timp mai mici de o lună, se aplică următoarele reguli:

a) taxa pe teren se datorează de locatar, concesionar, administrator sau utilizator;

b) taxa se calculează proporțional cu numărul de zile sau de ore, după caz, prevăzute în contract; fracțiunile de oră se rotunjesc la oră;

c) locatarul depune o declarație la organul fiscal până la data de 25 a lunii următoare intrării în vigoare a contractului;

d) taxa pe teren se plătește la bugetul local lunar, până la data de 25 a lunii următoare.”

Art. 465 Cod fiscal dispune:

„(1) Impozitul/Taxa pe teren se stabilește luând în calcul suprafața terenului, rangul localității în care este amplasat terenul, zona și categoria de folosință a terenului, conform încadrării făcute de consiliul local.

...

(7) În cazul unui teren amplasat în extravilan, impozitul/taxa pe teren se stabilește prin înmulțirea suprafeței terenului, exprimată în hectare, cu suma corespunzătoare prevăzută în următorul tabel, înmulțită cu coeficientul de corecție corespunzător prevăzut la art. 457 alin. (6): ...”

Tribunalul reține că această taxă a fost stabilită în mod legal în baza art. 465 C. fisc. rap la pct. 66, 67 din Cap . III „Impozitul pe teren și taxa pe teren” din Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 227/2015 – Cod fiscal.

Cu privire la anularea Actului adițional nr. 2 la Contractul de închiriere nr. 3882/21.04.2015

În Contractul de închiriere nr. 3882/21.04.2015 se prevede că reclamantul are obligația de a plăti chiria de 44 lei/ha/an, fără a depăși 50% din valoarea masei verzi pe hectar calculată în funcție de prețul mediu stabilit de consiliul județean.

Tribunalul reține că prin încheierea Contractului de închiriere nr. 3882/21.04.2015, între părți s-a format un raport juridic de drept civil, iar nu de drept fiscal. Chiria prevăzută în contract a fi plătită de reclamant este o creanță bugetară, în sensul că ea se face venit la bugetul U.A.T. ..., dar nu este o creanță fiscală – impozit sau taxă prev. de C. fisc.

În aceste condiții, modificarea Contractului de închiriere nr. 3882/21.04.2015 cu privire la un element esențial al său, respectiv cuantumul chiriei datorate de reclamant, nu putea avea loc decât prin consensul părților, așa cum este stipulat în contract.

În speță, lipsește acordul reclamantului la încheierea Actului adițional nr. 2 la Contractul de închiriere nr. 3882/21.04.2015.

Art. 1270 C. civ. dispune:

„(1) Contractul valabil încheiat are putere de lege între părțile contractante.

(2) Contractul se modifică sau încetează numai prin acordul părților ori din cauze autorizate de lege.”

Pentru aceste motive de fapt și de drept, Tribunalul va dispune anularea Actului adițional nr. 2 la Contractul de închiriere nr. 3882/21.04.2015.

Cu privire la cheltuielile de judecată în sumă de 3000 lei solicitate de pârâtă:

Acest capăt de cerere urmează a fi admis în parte, proporțional cu partea din decizia de impunere care a rămas nerevocată sau în privința căreia instanța nu a dispus anularea.

Conform practicii CEDO cheltuielile de judecată se acordă doar în măsura în care sunt reale, necesare și rezonabile.

Pe baza acestor criterii, Tribunalul va obliga reclamantul să achite pârâtei suma de 800 lei cheltuieli de judecată.”

2. Împotriva sentinței civile nr. 105/11.02.2022 pronunțată de Tribunalul ... a formulat recurs UAT comuna ..., prin care a solicitat în principal, casarea în parte a sentinței recurate, și în rejudecare admiterea excepției inadmisibilității capătului de cerere având ca obiect declararea nulității înscrisului intitulat Act Adițional nr. 2 la Contractul de închiriere nr. 3882/21.04.2015, iar în subsidiar, casarea în parte a sentinței recurate, și în rejudecare, respingerea ca nefondat al capătului de cerere având ca obiect declararea nulității înscrisului intitulat Act Adițional nr. 2 la Contractul de închiriere nr. 3882/21.04.2015, cu obligarea intimatului reclamant la plata cheltuielilor de judecată.

În motivarea recursului a reluat prezentarea situație de fapt, susținând că în contestația din data de 14.10.2021, înregistrată la UAT comuna ... sub nr. 6338/14.10.2020 nu a fost vizat Act Adițional nr. 2 la contractul de închiriere nr. 3882/21.04.2015, ci numai Decizia de impunere nr. 5049/01.09.2020.

A considerat că mențiunile realizate de reclamant în cadrul contestației cu privire la Actul Adițional nr. 2 reprezintă motive în susținerea caracterului nelegal al Deciziei de impune, și nicidecum nu pot fi interpretate ca fiind un petit distinct al contestației.

Referitor la capătul de cerere având ca obiect declararea nulității înscrisului intitulat Act Adițional nr. 2 la contractul de închiriere nr. 3882/21.04.2015, a susținut că dispozițiile art. 1270 alin. 2 Cod civil permit modificarea contractului din cauze autorizate de lege, legiuitorul a stabilit un nivel minim al prețului concesiunii/inchirierii prin dispozițiile art. 9 alin. 7 indice 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2013, iar art. 8 alin. 3 din Legea nr. 554/2004 dispune că la soluționarea litigiilor privind încheierea, anularea unui contract administrativ se are în vedere regula după care principiul libertății contractuale este subordonat principiului priorității interesului public.

A arătat că în baza art. 9 alin. 7 indice 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2013 a fost probată de Consiliul Local ... Hotărârea nr. 7/19.02.2020 prin care au fost aprobate chiriile pentru terenurile aparținând comunei ..., care nu a fost revocată și nici anulată de instanțele de judecată, motiv pentru care acest act administrativ este obligatoriu atât pentru intimatul din prezenta cauză, cât și pentru instanțele de judecată.

A subliniat că prin HCL nr. 7/2020 se stabilește o obligație în sarcina Primarului com. ... de a duce la îndeplinire cele stabilite de către Consiliul Local, iar singura modalitate de aducere la îndeplinire este modificarea contractului de închiriere, în ceea ce privește cuantumul prețului închirierii.

A considerat că se justifică modificarea unilaterală a contractelor de concesiune pentru terenuri - categoria de folosință pășune, motiv pentru care nu este fondată critica adusă de reclamantă referitoare la înfrângerea principiului forței obligatorii a contractelor, dispozițiile art. 1270 alin. 2 Cod civil permițând modificarea sau încetarea contractului în lipsa acordului ambelor părți, în situația cauzelor autorizate de lege.

A opinat că în cauză trebuie avut în vedere că, în materia dreptului administrativ, legiuitorul a stipulat expres, cu valoare de principiu, că interesul public prevalează libertății contractuale a părților, în concursul dintre acestea având imperativ prioritate interesul public.

A considerat că interesul public în soluționarea litigiului este de a se mențione în ființă Actul adițional nr. 2, întrucât în acest mod se încasează chiria la nivelul minim al prețului concesiunii/inchirierii a pajiștilor conform dispozițiilor legale și nicidecum cea inițial stabilită de părți care este mult inferioară.

A concluzionat că, prin raportare la dispozițiile art. 1270 alin. 2 Cod civil și articolul 8 alin. (3) din Legea nr. 554/2004, are dreptul de a modifica unilateral contractul astfel încât să fie respectat nivelul minim al prețului concesiunii/inchirierii a pajiștilor prevăzut de legiuitor.

În drept a invocat art. 2 alin. 1 lit. c1), art. 7 din Legea nr. 554/2004, art. 6 al. 3, 4 din Anexa la H.G. 1064/2013, art. 9 alin. 7¹ din OUG nr. 34/2013, art. 1270 alin. 2 Cod civil, art. 193 alin. (1) C.proc.civ.

3. Intimatul a formulat întâmpinare prin care a solicitat respingerea în integralitate a recursului declarat de recurenta-pârâtă, ca nefondat, și obligarea recurentei la plata cheltuielilor de judecată.

Cu privire la excepția inadmisibilității a motivat că aspectele invocate de recurentă (lipsa plângerii prealabile prevăzută de art. 7 alin. 1 din Legea nr. 554/2004), vizează, în realitate netemeinicia sentinței atacate rezultând din aprecierea eronată a probelor administrate în cauză, recurenta indicând proba care a fost greșit apreciată în opinia sa, făcând propria analiză și reapreciere, cu concluzia finală că hotărârea primei instanțe a fost dată cu încălcarea sau aplicarea greșită a normelor de drept material.

A arătat că dispozițiile art. 488 alin. 1 C.proc.civ. sunt exprese și stabilesc clar că în recurs nu pot fi invocate decât motive de nelegalitate a hotărârii atacate, reaprecierea probelor administrate în cauză - care este în mod evident, un aspect de netemeinicie a hotărârii - nu poate forma obiect de analiză în recurs, aceasta neîncadrându-se în niciunul dintre cazurile de casare reglementate de art. 488 C.proc.civ.

Referitor la încadrarea în drept a cererii de recurs a arătat că, deși recurenta a indicat motivul de recurs prevăzut de art 488 alin. 1 pct. 8 C.proc.civ., în cuprinsul cererii de recurs nu sunt formulate niciun fel de critici care să poată fi încadrate în acest motiv de recurs, invocarea fiind formală.

A arătat că normele cu caracter general care reglementează raporturile contractuale garantează realizarea drepturilor născute prin acordul părților, în condițiile negociate și asumate, conform principiului autonomiei de voință a părților, iar contractele legal încheiate nu pot fi modificate decât printr-un nou acord de voință, sau, în lipsa acestuia, doar în ipoteza în care clauzele asumate de către părți permit expres o modificare unilaterală ulterioară.

A invocat dispozițiile Cap. V alin. 4 lit. b și Cap. XII alin. 1 din Contractul de închiriere, arătând că OUG nr. 34/2013 era în vigoare la data încheierii contractului de închiriere dintre părți, și nu reprezintă

o schimbare a împrejurărilor inițiale care ar fi permis instanței și nu uneia dintre părți adaptarea contractului sau încetarea acestuia în temeiul art. 1271 alin. 2 C.civ.

A precizat că hotărârile Consiliului Județean sau ale Consiliului Local se aplică contractelor ce urmează a fi încheiate și nu contractelor în curs, dacă acestea din urmă nu au stipulate clauză care să permită modificarea acestora.

A mai invocat Decizia Curții Constituționale nr. 464/2006, concluzionând că nu în toate cazurile interesul autorităților/instituțiilor publice coincide cu interesul public.

A considerat că prima instanță a încălcat sau aplicat greșit vreo normă de drept material în soluționarea cererii de anulare a Actului adițional nr. 2 la Contractul de închiriere.

4. Examinând sentința recurată prin prisma criticilor formulate, Curtea reține că printr-o corectă apreciere a materialului probator administrat în cauză și a dispozițiilor legale incidente, instanța de fond a respins excepția inadmisibilității acțiunii pentru capătul de cerere privind anularea Actului adițional nr. 2 la Contractul de închiriere nr. 3882/21.04.2015 și a dispus anularea Actului adițional nr. 2 la Contractul de închiriere nr. 3882/21.04.2015.

Referitor la excepția inadmisibilității acțiunii pentru lipsa procedurii prealabile prevăzută de art. 7 din Legea nr. 554/2004 cu privire la Actul adițional nr. 2 la Contractul de închiriere nr. 3882/21.04.2015, Curtea apreciază că în mod corect a reținut instanța de fond faptul că procedura prealabilă a fost îndeplinită de reclamant prin Contestația înregistrată cu nr. 6338/14.10.2020.

Chiar dacă în cuprinsul contestației se face referire expresă la Decizia de impunere pentru anul 2020, reclamantul a criticat și modalitatea de majorare a chiriei prin actul adițional.

De altfel, în răspunsul la contestație, recurenta și-a motivat inclusiv decizia de modificare unilaterală a contractelor de concesiune.

Cu privire la Actul adițional nr. 2 la Contractul de închiriere nr. 3882/21.04.2015, Curtea constată faptul că în mod corect a reținut instanța de fond faptul că modificarea Contractului de închiriere nu putea avea loc decât prin consensul părților, așa cum este stipulat în contract.

Astfel cum reiese din art. 1270 din C.civ., contractul valabil încheiat are putere de lege între părțile contractante și nu poate fi modificat decât prin acordul părților sau din cauze autorizate de lege.

În cauză, părțile nu au convenit cu privire la majorarea cuantumului chiriei stabilite prin contract, iar dispozițiile art. 9 alin. 7¹ din OUG nr. 34/2013, invocate ca fiind cauza autorizată de lege, erau în vigoare și la data încheierii Contractului de închiriere nr. 3882/21.04.2015, atunci când prețul închirierii a fost stabilit într-un quantum fix.

Inclusiv în Cap. XII alin. 1 din Contractul de închiriere nr. 3882/21.04.2015 s-a prevăzut acordul părților pentru modificarea și adaptarea contractului cu legislația în vigoare pe parcursul executării, iar potrivit Cap. V alin. 1 lit. b, locatorul s-a obligat să nu modifice în mod unilateral contractul de închiriere, în afară de cazurile prevăzute expres de lege.

Referitor la susținerile recurantei că Hotărârea Consiliul Local ... nr. 7/19.02.2020 nu a fost revocată și nici anulată, Curtea reține faptul că prin art. 1 al acestei hotărâri s-a stabilit: „Se aprobă chiria pentru terenurile aparținând comunei ..., valabilă începând cu data de 01.01.2020, conform Anexei 1 la prezenta.”

În acord cu normele de ordine constituțională (art. 15 alin. 2 din Constituția României), art. 6 alin. (1) din Legea nr. 287/20093 privind Codul civil, stabilește că legea civilă se aplică în intervalul de timp cuprins între data intrării în vigoare și data ieșirii sale din vigoare. Aceasta nu are putere retroactivă.

În Contractul de închiriere nr. 3882/21.04.2015 nu se prevede faptul că prețul închirierii poate fi modificat în mod unilateral, conform unor HCL ulterioare, iar prin HCL nr. 7/19.02.2020 nu se dispune în mod expres faptul că noua valoare a chiriei se aplică și contractelor de închiriere încheiate anterior.

În Anexa 1 la HCL nr. 7/19.02.2020 există Tabelul nr. 2 privind stabilirea taxei de închiriere pentru terenurile având destinație pășune, stabilindu-se: amplasamentul terenului, categoria de pajiște, producția de iarbă, calitatea furajeră și prețul lei/ha.

Referitor la dispozițiile art. 8 alin. 3 din Legea nr. 554/2004, invocate pentru prima dată în recurs, Curtea reține că la soluționarea litigiilor legate de încheierea, modificarea, interpretarea, executarea și încetarea contractului administrativ se are în vedere regula după care principiul libertății contractuale este subordonat principiului priorității interesului public.

Interesul legitim public este definit la art. 2 alin. 1 lit. r din Legea nr. 554/200, ca fiind interesul care vizează ordinea de drept și democrația constituțională, garantarea drepturilor, libertăților și îndatoririlor fundamentale ale cetățenilor, satisfacerea nevoilor comunitare, realizarea competenței autorităților publice.

Contractul de închiriere având ca obiect terenuri aparținând domeniului public reprezintă un contract administrativ - instrument juridic pentru punerea în valoare a bunurilor din proprietatea unității administrativ-teritoriale, asimilat actului administrativ, în sensul Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004.

Contractele administrative sunt acte juridice bilaterale, cu caracter oneros, constând într-un acord de voință între o autoritate publică și un particular, dar fiind vorba despre acte supuse unui regim de drept public, caracterizat prin preeminența interesului public, părțile trebuie să accepte clauze reglementare, stabilite prin lege sau prin alte acte normative, emise în limitele legii.

În Decizia nr. 176 din 26 mai 2020, Curtea Constituțională a reținut: „45. Curtea subliniază, totodată, că este vorba despre un contract administrativ, a cărui caracteristică principală o constituie inegalitatea de poziție în care se găsesc părțile acestui contract, și anume faptul că autoritatea, în calitate de purtătoare a prerogativelor de putere publică, poate stabili și modifica unilateral unele clauze contractuale, spre deosebire de contractele private, care nu pot fi modificate decât prin acordul părților. Un contract de concesiune, care reprezintă un instrument juridic de punere în valoare a bunurilor din proprietatea statului sau a unităților administrativ-teritoriale, va fi asimilat actului administrativ, potrivit art. 2 alin. (1) lit. c1) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, în sensul că reprezintă un act unilateral cu caracter individual sau normativ emis de o autoritate publică, în regim de putere publică, în vederea organizării executării legii sau a executării în concret a legii, care dă naștere, modifică sau stinge raporturi juridice. Sunt asimilate actelor administrative, în sensul legii contenciosului administrativ, și contractele încheiate de autoritățile publice care au ca obiect punerea în valoare a bunurilor proprietate publică, executarea lucrărilor de interes public, prestarea serviciilor publice, achizițiile publice; prin legi speciale pot fi prevăzute și alte categorii de contracte administrative.”

Prin urmare, autoritatea publică poate stabili și modifica unilateral unele clauze contractuale ale contractelor de închiriere având ca obiect terenuri aparținând domeniului public ori de câte ori interesul public o cere.

În cauză, din Referatul de aprobare a proiectului de hotărâre privind aprobarea chiriei pentru terenurile aparținând comunei ..., rezultă că veniturile încasate din taxa de închiriere a terenurilor vor contribui la o majorare a veniturilor proprii ale bugetului local, în acord cu dispozițiile art. 9 alin. 7 din OUG nr. 34/2013 potrivit cărora resursele financiare rezultate din administrarea pajiștilor proprietate publică sau privată a comunelor se fac venit la bugetele locale ale comunelor.

Deși interesul public nu coincide întotdeauna cu interesul autorității publice, în cauză, având în vedere faptul că veniturile încasate din taxa de închiriere a terenurilor contribuie la majorarea veniturilor bugetului local, interesul public vizează creșterea încasărilor la buget în vederea satisfacerii nevoilor comunitare.

Principiului priorității interesului public poate duce la subordonarea principiului libertății contractuale doar în privința unor clauze contractuale și nu cu privire la obiectul contractului.

Analizând Actul adițional nr. 2 la Contractul de închiriere nr. 3882/21.04.2015, Curtea constată faptul că prin această manifestare de voință unilaterală a autorității publice nu se modifică doar o clauză a contractului de închiriere, ci se modifică însăși obiectul contractului.

Astfel la Cap. II alin. 1 din Contractul de închiriere nr. 3882/21.04.2015 se prevede: „Obiectul prezentului contract îl constituie închirierea pajiștii aflate în domeniul public/privat al comunei ..., respectiv al municipiului ... pentru pășunatul unui număr de ... animale din specia ..., situată în blocul fizic , tarlăua ..., în suprafață de 54 ha, (identificată) așa cum rezultă din datele cadastrale ... și din schița anexată care face parte din prezentul contract.”, în timp ce în Actul adițional nr. 2 emis în baza HCL nr. 7/19.02.2020 se prevede faptul că se modifică articolul IV din Contractul nr. 3882/21.04.2015 (Prețul închirierii) în sensul că prețul chiriei este de 432 lei/ha. pentru parcela Trup1- ... 1, amplasată în T30 P319, T31 P323, T32 P336, T32 P339/1 în suprafață totală de 50,34 ha.

Prin urmare, având în vedere faptul că prin Actul adițional nr. 2 nu putea fi modificat unilateral obiectul Contractului de închiriere nr. 3882/21.04.2015 și faptul că această modificare unilaterală nu avea nici temei legal și nici contractual, Curtea constată faptul că instanța de fond a dispus în mod corect anularea Actului adițional nr. 2 la Contractul de închiriere nr. 3882/21.04.2015.

Având în vedere aceste aspecte, Curtea reține că hotărârea primei instanțe este legală și nefiind incident motivul de casare prevăzut de art. 488 alin. (1) pct. 8 C.proc.civ., în temeiul dispozițiilor art. 496 alin. 1 C.proc.civ., va respinge recursul ca nefondat.

În baza art. 453 Cod procedură civilă, reținând culpa procesuală a recurenteii, Curtea o va obliga la plata sumei de 2.500 lei către intimat, cu titlu de cheltuieli de judecată (onorariu avocat).

SECȚIA PENALĂ ȘI PENTRU CAUZE CU MINORI

1. Titlu: Furt calificat, pe timp de noapte și prin violare de domiciliu. Infracțiune complexă.

Cuprins pe materii: Drept penal. Partea specială.

Indice alfabetic: Drept penal. Furt calificat. Infracțiune complexă

Legislație relevantă: art.228 alin.1 – art. 229 alin. 1 lit. b și alin.2 lit. b Cod penal

Rezumat: *Odată cu intrarea în vigoare a noului Cod penal (Legea nr. 286/2009), la data de 01.02.2014, legiuitorul a incriminat, în dispozițiile de art. 229 alin. 2 lit. b, o infracțiune complexă, aceea de furt calificat prin violare de domiciliu ori sediu profesional. După cum se știe, infracțiunea complexă este o formă a unității legale de infracțiune, o creație a legiuitorului care, din considerente de politică penală și față de legătura foarte strânsă existentă între anumite infracțiuni, reunește mai multe infracțiuni într-o singură infracțiune. Esențial pentru infracțiunea complexă este, așadar, cuprinderea în conținutul său, ca element sau ca circumstanță agravantă, de acțiuni sau inacțiuni care constituie, prin ele însele, o faptă prevăzută de legea penală.*

Prevederea în legea penală a săvârșirii furtului prin violare de domiciliu ori sediu profesional nu reprezintă altceva decât legiferarea unei infracțiuni complexe în care infracțiunea de violare de domiciliu este absorbită, în mod legal, în infracțiunea de furt calificat.

Pentru existența acestei infracțiuni complexe trebuie îndeplinite condițiile de existență ale celor două infracțiuni componente. Astfel, pentru existența infracțiunii de violare de domiciliu, autorul trebuie să cunoască faptul că pătrunde în spațiul rezervat vieții intime a persoanei. Apoi, după pătrunderea în domiciliul, făptuitorul sustrage și își însușește pe nedrept unul sau mai multe bunuri mobile aflate în posesia sau detenția persoanei vătămate, fără consimțământul acesteia.

Revenind la prezenta cauză, se constată că nu a existat o intenție premeditată de a lua bunurile înainte de pătrunderea în locuința persoanelor vătămate deoarece, în caz contrar, coroborat și cu faptul că au exercitat acte de violență fizică asupra acestora, încadrarea juridică a faptelor comise de inculpați ar fi fost mult mai gravă, respectiv aceea de tâlhărie prev. de art. 233 – art. 234 alin.1 lit. f Cod penal. Organele de urmărire penală au apreciat că actele de violență fizică nu s-au exercitat în scopul luării bunurilor, astfel că s-au făcut cercetări și s-a dispus trimiterea în judecată a inculpaților pentru lovire (persoană vătămată ... - prin sentința apelată dispunând-se încetarea procesului penal pentru că lipsește plângerea prealabilă) și furt calificat, pe timp de noapte și prin violare de domiciliu.

Așa cum am arătat anterior, intenția pentru luarea bunurilor a fost una spontană, inculpatul ... hotărând, imediat refuzului persoanelor vătămate de a părăsi locuința, să intre în apartament și să ia obiectele de mobilier, hotărâre la care a achiesat imediat și inculpatul ..., amândoi intrând în imobil și luând bunurile respective.

Inculpații au realizat că pătrund fără drept și fără acordul persoanelor vătămate în acel apartament, în care persoanele vătămate își desfășurau viața domestică, intimă, întrucât acestea dețineau imobilul în baza unui contract de închiriere valabil și s-au opus pătrunderii lor acolo, ba chiar le-au cerut să-l părăsească, astfel cum am precizat în considerentele de mai sus.

Prin pătrunderea fără drept și fără acordul persoanelor vătămate în locuința acestora, inculpații au adus atingere relațiilor sociale referitoare la inviolabilitatea domiciliului acestora, iar prin sustragerea bunurilor respective au adus atingere și relațiilor sociale referitoare la posesia și detenția bunurilor mobile sustrate, prin însușirea acestora fără drept cauzând și o pagubă în patrimoniul acestora, dat de lipsa de folosință a lucrurilor respective.

Totodată, prin sustragerea obiectelor de mobilier, respectiv a saltelei de pe patul din dormitor, cu suportul aferent, și a părții pe care se putea dormi de la canapeaua din sufragerie, inculpații au adus

atingere încă o dată vieții private a persoanelor vătămate, acestea neputând să-și desfășoare viața domestică în condiții normale, dormind pe jos circa trei zile, până la înapoierea bunurilor sustrase.

Fapta de luare a bunurilor s-a petrecut pe timp de noapte, fiind evident că la data de 10 ianuarie 2018, în jurul orei 18:00, este deja instalat întinericul în mediul înconjurător.

De asemenea, fapta a fost comisă și prin violare de domiciliu, deoarece aceștia au intrat în apartament fără acordul persoanelor vătămate și au refuzat plecarea fără a lua bunurile în cauză.

Față de considerentele de mai sus, încadrarea juridică a faptelor comise de inculpați se circumscrie infracțiunii de furt calificat, pe timp de noapte și prin violare de domiciliu, prevăzută de art. 228 alin. 1 – 229 alin. 1 lit. b și alin. 2 lit. b Cod penal, fiind nefondată cererea acestora schimbarea de încadrării juridice a faptei în infracțiunile de violare de domiciliu și furt calificat pe timp de noapte.

Decizia penală nr. 523 /A/11.04.2022 a Curții de Apel Galați

Prin sentința penală nr. 1866/17.12.2021 pronunțată de Judecătoria Galați în dosarul nr. .../233/2019* s-au dispus următoarele:

În baza art. 396 alin. 1 și 6 Cod de procedură penală, în referire la art. 16 alin. 1 lit. e, teza întâi Cod de procedură penală, cu aplicarea art. 157 alin. 1 Cod penal și art. 193 alin. 3 Cod penal, s-a dispus încetarea procesului penal față de inculpații ... și ..., pentru săvârșirea infracțiunii de lovire sau alte violențe, faptă prevăzută și pedepsită de art. 193 alin. 2 Cod penal, întrucât lipsește plângerea prealabilă a persoanei vătămate ...

Au fost condamnați inculpații ... și ... la câte o pedeapsă de 2 (doi) ani închisoare, pentru săvârșirea infracțiunii de furt calificat, faptă prevăzută de art. 228 alin. 1 – 229 alin. 1 lit. b și alin. 2 lit. b Cod penal (faptă din data de 10.01.2018).

În baza art. 91 Cod penal, s-a dispus suspendarea executării pedepsei sub supraveghere, cu măsurile de supraveghere prev. de art. 93 alin. 1 Cod penal și obligațiile prev. de art. 93 alin. 2 lit. b și alin. 3 Cod penal.

În temeiul art. 25 alin. 5 Cod procedură penală, a fost lăsată nesoluționată acțiunea civilă a părții civile ..., cu privire la infracțiunea de lovire sau alte violențe.

S-a constatat că bunurile sustrase au fost restituite integral, iar persoana vătămată ... nu a formulat alte pretenții civile cu privire la infracțiunea de furt calificat.

În temeiul art. 22 alin. 1 Cod procedură penală, s-a constatat că partea civilă ... a renunțat la pretențiile civile.

Pentru a pronunța această hotărâre, prima instanță a reținut următoarele:

Prin rechizitoriul nr. 391/P/2018 emis la data de 24.06.2019 de Parchetul de pe lângă Judecătoria Galați s-a dispus trimiterea în judecată, în stare de libertate, a inculpaților ... și ..., pentru săvârșirea infracțiunilor de lovire sau alte violențe, faptă prevăzută și pedepsită de art. 193 alin. 2 Cod penal și furt calificat, faptă prevăzută de art. 228 alin. 1 – 229 alin. 1 lit. b și alin. 2 lit. b Cod penal, cu aplicarea art. 38 alin. 1 Cod penal.

Prin actul de sesizare s-a reținut în sarcina inculpatului ..., faptul că, la data de 10.01.2018, pe fondul unei stări conflictuale cu persoana vătămată ..., împreună cu inculpatul ..., a pătruns prin violență în locuința acesteia din municipiul ..., str. ..., nr. ..., bl. ..., ap. ..., județul ..., unde a exercitat violențe fizice asupra persoanei vătămate, provocându-i leziuni care au necesitat 4 – 5 zile de îngrijiri medicale pentru vindecare și a sustras din imobil o saltea și o piesă din canapeaua din sufrageria apartamentului, totul cu scopul de a determina persoana vătămată și familia acesteia să părăsească locuința.

În cursul urmăririi penale s-au efectuat acte de urmărire penală specifice, concretizate în următoarele mijloace materiale de probă: declarație persoană vătămată ..., certificat medico-legal nr.

45/A2-D din 12.01.2018, declarație persoană vătămată ..., certificat medico-legal nr. 46/A2-D din 12.01.2018, proces verbal și imagini puse la dispoziție de persoana vătămată, contract de închiriere înregistrat la organele fiscale sub nr. 9168 din 02.10.2017; declarație martor ...; declarație martor ...; declarație martor ...; declarație martor ..., declarații suspecți /inculpați; alte înscrisuri.

În cursul judecății, în primul ciclu procesual, la data de 06.12.2019, înainte de începerea cercetării judecătorești, persoanele vătămate ... și ... au precizat că se constituie părți civile cu suma de câte 500 de euro, cu titlu de daune morale.

În cursul judecății, în primul ciclu procesual, la termenul din data de 12.12.2019, partea civilă ... a precizat că suma de 5000 de euro cu care s-a constituit parte civilă reprezintă prejudiciul moral cauzat de inculpați prin comiterea infracțiunii de lovire sau alte violențe.

Cu privire la infracțiunea de furt calificat, partea civilă ... a învederat, la același termen de judecată din 12.12.2019, că nu formulează pretenții civile, întrucât bunurile sustrase nu erau personale. La același termen de judecată, partea civilă ... a precizat că suma de 5000 de euro cu care s-a constituit parte civilă reprezintă prejudiciul moral cauzat de inculpați prin privarea de bunurile ce au făcut obiectul material al infracțiunii de furt calificat.

În cursul judecății, în al doilea ciclu procesual, la termenul din data de 28.09.2021, în faza dezbaterilor, partea civilă ... a menționat că renunță la pretențiile civile formulate în cauză.

În procedura de cameră preliminară nu au fost formulate cereri și excepții, iar judecătorul de cameră preliminară a constatat prin încheierea nr. 1290 din data de 06.09.2019, legalitatea sesizării instanței cu rechizitoriul nr. 391/P/2018 emis la data de 24.06.2019 de Parchetul de pe lângă Judecătoria Galați, legalitatea administrării probelor, legalitatea actelor de urmărire penală și a dispus începerea judecății în cauză privind pe inculpații ... și ..., pentru săvârșirea infracțiunilor de lovire sau alte violențe, faptă prevăzută și pedepsită de art. 193 alin. 2 Cod penal și furt calificat, faptă prevăzută de art. 228 alin. 1 – 229 alin. 1 lit. b și alin. 2 lit. b Cod penal, cu aplicarea art. 38 alin. 1 Cod penal.

În faza de judecată, în primul ciclu procesual, la termenul din data de 12.12.2019, inculpații ... și ... au arătat că nu recunosc faptele în modalitatea descrisă în rechizitoriu, solicitând efectuarea cercetării judecătorești în procedura de drept comun.

La termenul din data de 12.12.2019, s-a procedat la audierea inculpaților ... și ... și a persoanelor vătămate ... și ...

La termenul din data de 30.01.2020, s-a procedat la audierea martorilor din lucrări, ..., ..., ..., ...

Inițial, într-un prim ciclu procesual, s-a pronunțat sentința penală nr. 385/10.03.2020 (prin care s-au stabilit inculpaților pedepsele de 1800 lei amendă penală (corespunzător unui număr de 180 zile amendă x 10 lei), pentru infracțiunea de lovire, prev. de art. 193 alin. 2 C.pen. cu aplicarea art. 75 alin. 2 lit. b C. pen. rap. la art. 76 alin. 1 C. pen., persoană vătămată ..., și de 1 an și 4 luni închisoare, pentru infracțiunea de furt calificat, prevăzută și pedepsită de art. 228 alin. 1 – 229 alin. 1 lit. b) și alin. 2 lit. b) Cod penal cu aplicarea art. 75 alin. 2 lit. b C. pen. rap. la art. 76 alin. 1 C. pen., persoane vătămate ... și ..., stabilindu-se câte o pedeapsă rezultantă de 1 an și 4 luni închisoare și 1800 lei amendă penală, cu amânarea aplicării pedepsei. Au fost obligați inculpații, în solidar, la plata sumei de 400 euro, cu titlul de daune morale, către partea civilă ..., precum și separat la plata sumelor de câte 500 lei către partea civilă ..., cu titlul de cheltuieli judiciare – onorariul avocat ales, și de câte 300 lei, cu titlul de cheltuieli judiciare avansate de stat.

Prin decizia penală nr. 865/A/14.10.2020 a Curții de Apel Galați au fost admise apelurile declarate de Parchetul de pe lângă Judecătoria Galați, partea civilă ..., persoana vătămată ..., inculpații ... și ..., a fost desființată sentința de mai sus, cauza fiind trimisă spre rejudecare la instanța de fond, cu menținerea actelor procedurale efectuate până la data de 13.02.2020, inclusiv. În motivarea acestei decizii s-a reținut, în esență, că lipsește o motivare efectivă a hotărârii, raportat la apărările formulate de inculpații ... și

... la instanța de fond, care au invocat lipsa plângerii penale prealabile a persoanei vătămate ... pentru infracțiunea de „lovire sau alte violențe” prev. de art.193 alin. 2 Cod penal, încetarea procesului penal pentru această faptă sau achitarea conform art.16 al.1 lit.a Cod procedură penală (fapta nu există), iar pentru infracțiunea de „furt calificat” prev. de art.228 al.1 – 229 al.1 lit.b și al.2 Cod penal, achitarea conform art.16 al.1 lit.b, teza II Cod procedură penală, întrucât lipsește tipicitatea obiectivă a faptei.

În faza de judecată, în al doilea ciclu procesual, la termenul de judecată din data de 04.05.2021, inculpatul ... s-a prevalat de dreptul de a nu face declarații. A precizat că este de acord să presteze o muncă neremunerată în folosul comunității, în cazul în care va fi găsit vinovat.

La termenul din data de 28.09.2021 a fost audiat inculpatul ..., ocazie cu care a precizat că este de acord să presteze o muncă neremunerată în folosul comunității, în cazul în care va fi găsit vinovat.

La termenul din data de 04.05.2021 s-a procedat la audierea martorilor din lucrări, ..., ..., ... și ...

La termenul din data de 22.06.2021 a fost audiată persoana vătămată ..., iar la termenul din data de 28.09.2021 a fost audiată persoana vătămată ...

Analizând și coroborând materialul probator administrat în cauză, instanța de rejudecare a reținut următoarele:

La data de 11.01.2018, la Poliția Municipiului ... – Secția ... Poliție, s-a înregistrat plângerea formulată de persoana vătămată ..., care a sesizat faptul că, în ziua de 10.01.2018, în jurul orei 18:45, în timp ce se afla la domiciliu împreună cu soțul său, în apartamentul în care locuiesc cu chirie, situat în ..., str. ... nr. ..., bl. ..., sc. ..., et. ..., ap. ..., inculpatul ..., în calitate de mandatar al proprietarului apartamentului închiriat, a pătruns în locuință, fără acordul său ori al soțului, iar ulterior a refuzat să-l părăsească la solicitarea lor. A solicitat efectuarea de cercetări cu privire la aspectele sesizate și tragerea la răspundere penală a inculpatului ...

La data de 11.01.2018, organele de cercetare penală au procedat la audierea persoanei vătămate ..., care a declarat că locuiește împreună cu soțul și fiica sa, în apartamentul din ..., str. ... nr. ..., bl. ..., sc. ..., et. ..., ap. ..., pe care l-a închiriat în baza unui contract încheiat în formă scrisă de la proprietarul acestuia, numita ..., reprezentat la încheierea contractului prin inculpatul ..., în calitate de mandatar. Contractul de închiriere a fost încheiat pentru perioada august 2017-august 2018. I-a solicitat inculpatului ... să-i comunice un număr de cont în care să-i achite lunar chiria sau să-i elibereze chitanță la momentul achitării chiriei în numerar. Acesta nu a fost de acord cu niciuna dintre aceste variante, fapt pentru care i-a reiterat această rugămintă în fiecare lună. În ziua de 09.01.2018, inculpatul ... a venit la apartament și le-a solicitat să părăsească imobilul, motivând că nu-i achitase chiria aferentă lunii ianuarie 2018. I-a spus inculpatului din nou, că dorește să-i facă plata într-un cont bancar sau prin mandat poștal, însă acesta le-a solicitat din nou să părăsească apartamentul până la data de 10.01.2018. În data de 10.01.2018, în jurul orei 18:45, inculpatul ... s-a prezentat la ușa apartamentului împreună cu tatăl acestuia, inculpatul ... și mama proprietarei imobilului. A deschis ușa de la intrare foarte puțin, doar cât să se vadă și i-a spus inculpatului că dorește să discute doar în fața organelor abilitate, moment în care inculpatul a forțat ușa și a intrat în apartament împreună cu tatăl său și mama proprietarei. Inițial au fost întrebați de ce nu au bagajele făcute încă, și i-a răspuns că nu se poate elibera un apartament închiriat așa de repede, după care inculpatul ... l-a lovit cu genunchiul în zona intimă pe soțul său, iar ea a intervenit pentru a nu degenera situația. Ulterior, inculpatul ... și tatăl său, au început să desfacă patul din dormitor și canapeaua din sufragerie, luând salteaua patului și ducând-o la mașină, moment în care ea a încuiat ușa, lăsând cheile în yală. A precizat că în timpul în care inculpații desfăceau mobilierul, le-a solicitat atât ea cât și soțul să părăsească apartamentul și a sunat la numărul unic de urgență. În momentul în care inculpații transportau mobilierul la mașină, a sosit un echipaj de jandarmi. A arătat că, în altercația dintre soțul său și inculpatul

..., a intervenit și inculpatul ..., care i-a lovit soțul cu pumnul în șold. A mai menționat că, în ziua de 13.01.2018, mama proprietarei a adus în apartament mobilierul luat de inculpați.

La data de 03.07.2018, persoana vătămată ... a declarat că-și menține în totalitate depoziția din data de 11.01.2018 și a solicitat ca inculpații ... și ... să fie trași la răspundere penală pentru faptele comise, arătând că se constituie parte civilă cu suma de 5000 de lei. A menționat că, la data de 03.07.2018, a depus la dosar un DVD, inscripționat „... 2018”, care conține fotografiile efectuate cu telefonul său mobil, la momentul comiterii faptelor.

Persoana vătămată ... a depus la dosar certificatul medico-legal nr. 45/A2-D/12.01.2018, întocmit de Serviciul Clinic de Medicină Legală ..., din care reiese că prezenta pe antebrațul drept față dorsală, în 1/3 superioară și la nivelul cotului echimoze roșietice-brune și albastre-verzui, de 6/3 cm și 6,5/5 cm, iar pe fața dorsală a mâinii drepte, la nivelul metacarpianului IV – excoriație liniară întreruptă de 1 cm, oblică în jos și lateral, pe fond echimotic palid-albastru, de 2/1,5 cm. S-a concluzionat că persoana vătămată prezintă leziuni ce au putut fi produse prin loviri cu sau de corpuri contondente, care pot data din 10.01.2018 și necesită 4-5 zile de îngrijiri medicale pentru vindecare.

La data de 30.01.2018, persoana vătămată ... a declarat că locuiește împreună cu soția sa, persoana vătămată ... și fiica lor, în apartamentul situat în apartamentul din ..., str. ... nr. ..., bl. ..., sc. ..., et. ..., ap. ..., pe care soția sa l-a închiriat în baza unui contract încheiat în formă scrisă de la proprietarul acestuia, numita ..., reprezentată la încheierea contractului prin inculpatul ..., în calitate de mandatar. De-a lungul timpului, i-a solicitat inculpatului ... să-i comunice un număr de cont bancar în care să-i achite chiria. În luna ianuarie 2018, întrucât pierdea bani la retragere și schimbul valutar, chiria fiind în euro, i-a comunicat telefonic inculpatului că va mai plăti chiria doar în momentul în care îi va comunica contul. În ziua de 09.01.2018, inculpatul ... a venit la apartament, însoțit de mama proprietarei și încă o persoană și le-a solicitat să părăsească imobilul pe loc. El a cerut un timp de minim 24 de ore pentru a părăsi apartamentul, în timp ce soția sa i-a spus inculpatului că va pleca doar în momentul în care va veni cu un executor judecătoresc. În această situație, inculpatul ... a spus că va reveni la apartament în ziua următoare, în jurul orelor 18:00. În ziua de 10.01.2018, în jurul orelor 18:00, inculpatul ... a revenit la apartament însoțit de tatăl său și de mama proprietarei, iar când a deschis ușa, inculpatul ... a intrat în apartament, el oprindu-l și spunându-i să nu intre în casă, însă acesta l-a împins pe el, iar inculpatul ... i-a împins soția și au intrat toți trei în hol, apoi în sufragerie. Având în vedere acest conflict, i-a spus fiicei sale să sune la „112”, iar în momentul imediat următor, inculpatul ... l-a lovit intenționat cu genunchiul în zona inghinală, după care, acesta și tatăl său au luat salteaua de pe pat și au scos-o pe casa scării. Aceștia au revenit în apartament, moment în care tatăl inculpatului ... a scos un set de chei și șurubelnițe și împreună cu fiul său a început să demonteze canapeaua. În tot acest timp, atât el cât și soția sa le-au solicitat inculpaților să iasă din apartament, aceștia refuzând și acuzându-l că ar fi bandit și că le-ar fi ocupat apartamentul, adresându-i, totodată, și cuvinte jignitoare. A precizat că mama proprietarei a ieșit din apartament înainte ca inculpații să se apuce de demontarea patului și a canapelei. La un moment dat, a observat mașina jandarmilor oprind în dreptul blocului, spunându-le acest lucru inculpaților. În acel moment, inculpații coborau cu o piesă din canapea la mașina lor. Echipajul de jandarmi a aplanat pe moment starea de conflict, însă inculpații au urcat după restul lucrurilor și au plecat ulterior cu mama proprietarei. După aproximativ trei zile, în urma înțelegerii cu proprietara, mama acesteia a adus în apartament bunurile luate de către inculpați. A mai menționat că, la un moment dat, inculpatul ... i-a împins atât pe el cât și pe soția sa, iar într-un alt moment, când se aflau în sufragerie, acesta l-a lovit cu pumnul în burtă.

Persoana vătămată ... a depus la dosar certificatul medico-legal nr. 46/A2-D/12.01.2018, întocmit de Serviciul Clinic de Medicină Legală ..., din care reiese că prezenta pe fața internă a coapsei drepte, în 1/3 superioară, spre pliul inghinal, echimoză violaceu-verde-gălbui, de 8/5 cm, concluzionându-se că

aceasta prezintă echimoză pe coapsa dreaptă, posibil produsă prin lovire cu corp sau mijloc contondent, aceasta poate data din 10.01.2018 și necesită 4-5 zile de îngrijiri medicale pentru vindecare.

Din procesul verbal încheiat de organele de urmărire penală în urma vizionării DVD+R-ului, inscripționat „... 2018”, depus de persoana vătămată la dosarul cauzei, la data de 03.07.2018, cât și a planșei foto întocmite cu această ocazie, reiese că, imaginile surprind aspecte care relevă demontarea unei canapele de culoare bej-marro și a unui pat, inclusiv urme de zgâriere a parchetului din camerele respective.

La dosar se află copia contractului de închiriere, încheiat la data de 01.10.2017, între numita ..., în calitate de proprietar, reprezentată de ... și persoana vătămată ..., în calitate de chiriaș, având ca obiect apartamentul situat în ..., str. ... nr. ..., bl. ..., sc. ..., et. ..., ap. ..., cu valabilitate de la 01.10.2017 la 01.10.2018. Contractul este înregistrat la Administrația Județeană a Finanțelor Publice ... sub nr. 9168/02.10.2017. Potrivit clauzelor contractuale, chiria este în cuantum de 300 de lei, lunar și se achită la data de întâi a lunii, cu o marjă de plus, minus 3 zile. Plata chiriei se va face pe baza unei chitanțe (cont bancă, CEC, etc.). Potrivit clauzelor speciale, se percepe o garanție apartament în valoare de 300 de lei, apartamentul se închiriază nemobilat, se va respecta liniștea și ordinea în imobil, în caz contrar, contractul urmând a se rezilia imediat, iar contractul urmează a se rezilia cu un preaviz de 15 zile.

La dosar există și o copie a contractului de închiriere, încheiat la data de 25.08.2017, între numita ..., în calitate de proprietar, reprezentată de ... și persoana vătămată ..., în calitate de chiriaș, având ca obiect apartamentul situat în ..., str. ... nr. ..., bl. ..., sc. ..., et. ..., ap. ..., cu valabilitate de la 26.08.2017 la 25.08.2018. Contractul nu figurează înregistrat la Administrația Județeană a Finanțelor Publice ... Potrivit clauzelor contractuale, chiria este în cuantum de 250 de euro, lunar și se achită la data de doi a lunii, cu o marjă de plus, minus 3 zile. Plata chiriei se va face pe baza unei chitanțe (cont bancă, CEC, etc.). Potrivit clauzelor speciale, se percepe o garanție apartament în valoare de 250 de euro, contractul nu se va putea rezilia mai devreme de un an, în caz contrar, pierzându-se garanția în valoare de 250 de euro, iar apartamentul urmează să fie întreținut în aceleași condiții de curățenie, așa cum a fost preluat la data de 26.08.2017. În partea inferioară a acestui contract apare consemnat un proces verbal, încheiat între părțile semnatare ale contractului cu privire la predarea către chiriaș a unor bunuri mobile existente în apartament și a indecșilor de la gaze, curent și apă rece. Se menționează că, printre bunuri, au fost predate-primate și o canapea extensibilă și o masă de lemn (în sufragerie) și un șifonier cu trei uși și un pat dublu cu saltea (în dormitor).

Din adresa nr. 123355/27.01.2020 a Serviciului de Telecomunicații Speciale, reiese că la data de 10.01.2018, la orele 18:40 și 19:01, persoana vătămată ... a apelat nr. unic de urgență „112”.

Prin adresa nr. 2673110/22.01.2020, Inspectoratul de Jandarmi Județean ... a comunicat o copie de pe fișa de intervenție la eveniment cu numărul de înregistrare 2312870/10.01.2018, întocmită de echipajul de jandarmerie cu ocazia intervenției la evenimentul din ..., str. ... nr. ..., bloc ... Din cuprinsul acestui document reiese că la data de 10.01.2018, orele 18:46, în urma unui apel la „112”, echipajul s-a deplasat la adresa din ..., str. ... nr. ..., bloc ..., ap. ..., unde numitul ... a sesizat faptul că are loc un conflict cu proprietarul apartamentului unde locuiește cu chirie, respectiv numitul ..., conflictul fiind aplanat. Au fost identificate persoanele implicate în conflict, respectiv numiții ..., ..., ... și ...

În cursul judecății în primul ciclu procesual, persoanele vătămate ... și ... au depus la dosarul cauzei, prin apărătorul ales, un DVD+R, marca Verbatim, cu seria constructivă PAP 32V113222524, inscripționat Filmare ... ap. ..., precum și un extras cu mesajele telefonice comunicate între părțile contractului de închiriere.

În urma verificării suportului magnetic mai sus indicat, instanța a constatat că acesta conține o înregistrare video, care relevă momentele în care inculpații ... și ... au scos din apartamentul închiriat persoanelor vătămate, o saltea de pat și un corp de canapea, care în prealabil este demontat cu ajutorul unor scule.

De asemenea, din extrasul mesajelor purtate la data de 03.01.2018, rezultă că persoana vătămată ... îi reproșează inculpatului ... faptul că nu a indicat un cont bancar și nu a rezolvat problema legată de un televizor.

Analizând probele cauzei, instanța a reținut că inculpații au pătruns fără consimțământ în locuința utilizată de persoanele vătămate, în baza unui contract de închiriere și au sustras o saltea din dormitor și o piesă de canapea din sufragerie.

Astfel, persoanele vătămate ... și ... au declarat în mod constant de-a lungul procesului penal că nu și-au dat consimțământul pentru ca inculpații să pătrundă în apartament, astfel explicându-se și actele de violență consumate între acestea și inculpați.

De asemenea, coroborarea declarațiilor martorelor ... și ... cu împrejurarea că persoanele vătămate au fost nevoite să apeleze la nr. unic de urgență „112”, confirmă depozițiile persoanelor vătămate, în sensul că nu au fost de acord ca inculpații să pătrundă în apartament.

Elocvente în acest sens sunt depozițiile martorei ..., care a declarat că, *„a auzit gălăgie pe casa scării, în dreptul ușii apartamentului său. A ieșit pe casa scării, la etajul I, unde locuiește și a văzut, în prezența vecinei sale, ..., de la apartamentul 86, că chiriașa apartamentului nr. ..., situat vizavi de apartamentul său, era într-un conflict cu un bărbat. Acest conflict se desfășura cu ușa apartamentului deschisă, având loc atât pe holul apartamentului cât și pe casa scării”* (declarațiile de la urmărirea penală); *„chiriașa era în ușă și nu primea proprietara în casă, împingând-o și filmând cu telefonul”* (declarațiile din faza de judecată din primul ciclu procesual); *„a observat-o pe chiriașa care locuia în apartamentul vecinei. Aceasta avea telefonul mobil în mână și striga să vină poliția. Totodată, aceasta o împingea pe doamna ..., despre care ea știe că e proprietara apartamentului, ca să o împiedice să intre în apartament”* (declarații din faza de judecată din al doilea ciclu procesual).

În același sens sunt de menționat și depozițiile martorei ..., care a declarat că, *„a auzit zgomote de obiecte mișcate și gălăgie pe casa scării, a deschis ușa apartamentului, ... cu această ocazie a observat că ușa apartamentului nr. ... era deschisă, iar chiriașa acestuia se certa cu 2 sau 3 bărbați”* (declarațiile de la urmărirea penală); *„a auzit scandal și a ieșit pe casa scării, ocazie cu care a observat niște bărbați care aruncau niște saltele...nu a discutat cu acele persoane și a auzit că a fost apelat numărul „112”* (declarațiile din faza de judecată din primul ciclu procesual); *„pe timpul serii, a auzit niște zgomote pe casa scării ca și cum cineva a arunca ceva sau lovea ușa de la intrarea în scară ... a văzut-o pe casa scării pe chiriașa, care locuia la apartamentul nr. ... și i-a reproșat de ce se mută așa, în acest mod, făcând foarte multă gălăgie, chiriașa i-a spus că nu se mută, ci că o dă afară din apartament, dar nu i-a oferit alte explicații ... a observat niște bărbați care intrau în apartamentul chiriașei ... a mai remarcat că chiriașa vorbea la telefonul mobil și crede că sesiza organele de ordine publică”* (declarații din faza de judecată din al doilea ciclu procesual).

Relevante în sensul că persoanele vătămate nu au fost de acord să-i primească pe inculpați în apartament, în seara zilei de 10.01.2018, sunt și depozițiile martorei ..., date în cursul urmăririi penale, în sensul că, *„inculpatul ... a bătut la ușă și a deschis persoana vătămată ..., care a început să țipe și să-l înjure pe inculpat, spunându-i că nu are ce discuta cu el, iar persoana vătămată ... i-a reproșat ei că nu este proprietară și că a vândut apartamentul și nu are niciun drept. Persoana vătămată ... și inculpatul ... au început să se îmbrâncească reciproc pe hol, însă nu a observat ca aceștia să-și fi aplicat lovituri. Au ajuns ulterior cu toții în sufragerie, unde a început o discuție între persoanele vătămate și inculpatul ..., iar persoana vătămată ... a sunat la numărul unic de urgență „112”, moment în care ea a ieșit din apartament, pe casa scării”,* cele din faza de judecată din primul ciclu procesual, în sensul că, *„chiriașii au spus că nu vor să mai plece din apartament. Au avut loc discuții contradictorii în sufragerie, unde se aflau cu toții. Inculpatul ... și persoana vătămată ... și-au adresat cuvinte jignitoare și s-au îmbrâncit. Când a văzut această situație, ea a ieșit din apartament, iar ulterior a coborât în fața blocului. La un*

moment dat, inculpatul ... a luat salteaua din dormitor, pentru că nu s-a plătit chiria. A văzut acest lucru, deoarece salteaua a fost aruncată din apartament, pe scară la intrare”, precum și cele din faza de judecată din al doilea ciclu procesual, în sensul că,” persoana vătămată și soțul acesteia i-au spus că s-au răzgândit și nu vor să mai predea apartamentul, menționând că vor să locuiască aici până la expirarea contractului. Au avut niște discuții legate de chiria restantă, iar aceasta a spus că nu are bani și ar dori să mai fie păsuită până va mai face rost de bani. Inculpatul ... i-a cerut în mod ferm cheile apartamentului, spunându-i persoanei vătămate că trebuie să părăsească imobilul. În această situație, atât persoana vătămată, cât și soțul ei, au început să le adreseze injurii. În acel moment, inculpatul ... s-a gândit să îi ia salteaua de pe pat persoanei vătămate, sperând că în situația dată, neavând cum să mai doarmă, aceasta va fi determinată să părăsească apartamentul. În acest sens, inculpatul ... a luat salteaua de pe patul din dormitor și a scos-o din apartament și a dus-o, ulterior, cu o mașină, la domiciliul ei. Tot atunci, inculpatul ... a luat de la canapeaua din sufragerie, partea care se desprindea și pe care se putea dormi, pe care, la fel, a dus-o la domiciliul ei”.

Pentru aceste considerente, instanța a înlăturat, ca neverosimile, depozițiile ulterioare ale martorei ..., din cursul judecății, în sensul că, în seara de 10.01.2018, persoanele vătămate au fost de acord să-i primească în apartament. Pentru aceeași rațiune, nu au putut fi primite susținerile celor doi inculpați, cum că, în seara zilei respective, persoanele vătămate și-au dat acceptul pentru ca ei să pătrundă în apartament.

Din probele cauzei, instanța a mai reținut că bunurile sustrase se aflau în detenția persoanelor vătămate, ele fiind predate persoanei vătămate ... de către inculpatul ..., potrivit obligațiilor asumate prin contractul de închiriere, astfel că nu poate fi contestat faptul că ele nu ar putea constitui obiectul material al infracțiunii de furt calificat reținute în cauză.

La un interval de 2-3 zile, inculpatul ... a restituit bunurile sustrase către persoanele vătămate.

În cursul dezbaterilor, cu privire la infracțiunea de furt calificat săvârșită prin violarea de domiciliu, inculpații au solicitat, în principal, prin avocatul ales, achitarea în temeiul art. 16 alin. 1 lit. b teza a II-a Cod procedură penală, motivând că nu a existat intenția de furt, întrucât bunurile nu au fost luate în scopul însușirii pe nedrept, ci pentru a-i determina pe chiriași să părăsească imobilul.

În subsidiar, inculpații au solicitat achitarea pentru faptul că bunurile nu se mai aflau în detenția legală a persoanelor vătămate, motivând că la prima întâlnire din seara de 09.01.2018, părțile conveniseră deja, la nivel verbal, cu privire la încetarea efectelor contractului de închiriere, iar o eventuală revocare a consimțământului cu privire la încetarea înainte de termen a contractului nu a avut loc și nici nu ar fi posibilă legal. Au conchis inculpații că la momentul în care au fost sustrase bunurile din apartament, acestea nu se mai aflau în posesia/detenția legală a persoanelor vătămate, apreciind că nu este întrunită tipicitatea obiectivă a infracțiunii de furt.

Prima teză a apărării, în sensul lipirii intenției directe calificate prin scop (bunurile nu au fost luate în scopul însușirii pe nedrept), nu a putut fi primită din următoarele considerente:

Latura subiectivă, ca element constitutiv al infracțiunii se compune din vinovăție, mobil și scop. În timp ce vinovăția este un element obligatoriu pentru latura subiectivă a tuturor infracțiunilor, celelalte două elemente nu condiționează existența infracțiunii, decât în cazurile prevăzute expres de textul incriminator, ele păstrându-și rolul doar în procesul de individualizare judiciară a răspunderii penale.

În cazul infracțiunii de furt, elementele constitutive obligatorii ale laturii subiective sunt vinovăția sub forma intenției directe și scopul, cel din urmă constând în însușirea fără drept a bunului care face obiectul acțiunii de luare.

Așadar, în cazul infracțiunii de furt, intenția directă a subiectului activ trebuie să fie îndreptată în mod necesar către scopul însușirii bunului, fiind denumită intenție calificată prin scop. În cazul infracțiunii de furt, deși mobilul rămâne în afara laturii subiective, acest aspect nu echivalează cu lipsa lui, fiind cunoscut că infracțiunea este precedată și determinată de un mobil, care reprezintă un impuls interior,

constând într-o necesitate, dorință, pasiune, sentiment, emoție, cauză, motiv, etc. care l-a determinat pe infractor să comită infracțiunea.

Rolul stabilirii laturii subiective, cu toate elementele sale componente, revine organului judiciar prin raportare la circumstanțele obiective ale cauzei.

Analizând apărarea inculpaților, prin raportare la circumstanțele obiective ale cauzei, instanța a reținut că dorința acestora de a-i determina pe chiriași să părăsească apartamentul prin recurgerea la furt, reprezintă în realitate mobilul infracțiunii și nu scopul acesteia.

În timp ce mobilul infracțiunii este un apanaj al conștiinței făptuitorului și-i dirijează voința, scopul infracțiunii este prevăzut în norma de incriminare și constă în obiectivul urmărit de făptuitor prin săvârșirea acțiunii specifice elementului material, care, de regulă, reprezintă o schimbare produsă în realitatea obiectivă.

În cazul infracțiunii de furt, scopul acțiunii de luare constă în însușirea pe nedrept a bunului și întotdeauna succedă acțiunea ce reprezintă elementul material al infracțiunii, iar schimbarea urmărită în realitatea obiectivă o reprezintă scoaterea bunului din stăpânirea materială a persoanei vătămate și trecerea lui în sfera de stăpânire materială exclusivă a subiectului activ, rezultatul infracțiunii fiind, astfel, calea de realizare a scopului acesteia.

Mobilul infracțiunii de furt constă în impulsul psihic care i-a determinat pe inculpați să comită fapta și precedă acțiunea de luare.

Inculpații au declarat că au luat bunurile din detenția persoanelor vătămate pentru a le determina să părăsească apartamentul, recunoscând astfel, că și-au conceput infracțiunea din dorința de a determina o anumită conduită a persoanelor vătămate, respectiv aceea de a părăsi apartamentul.

În această situație, este lesne de observat că dorința de a evacua persoanele vătămate din apartament precedă acțiunii de luare a bunurilor și reprezintă cauza pentru care inculpații au dorit să-și însușească bunurile persoanelor vătămate.

Prin urmare, dorința de evacuare a persoanelor vătămate nu poate reprezenta scopul luării bunurilor din detenția persoanelor vătămate, ci impulsul care i-a determinat pe inculpați să comită fapta, adică mobilul faptei.

Mai mult, din probele cauzei, rezultă că inculpații au fost animați de acest mobil cu mult înainte de pătrunderea în apartament, drept dovadă că aveau deja asupra lor instrumentele și sculele necesare demontării și sustragerii bunurilor din detenția persoanelor vătămate.

De asemenea, la momentul prezentării la apartamentul în cauză, inculpații s-au confruntat cu poziția fermă a persoanelor vătămate, care le-au comunicat expres că nu vor părăsi imobilul, decât în condițiile stipulate de lege în cazul contractelor de închiriere, conștientizând că, dorința lor de a-i determina să părăsească imobilul prin sustragerea de bunuri nu putea fi transpusă în practică, sens în care au și apelat, ulterior, la măsuri suplimentare, cum ar fi tăierea cablului TV.

Or, sustrăgând bunurile chiar și în aceste circumstanțe, cu atât mai evidentă apare intenția inculpaților de a lua bunurile în scopul însușirii pe nedrept.

În altă ordine de idei, bunurile au fost luate din apartament, din stăpânirea materială a persoanelor vătămate, fără consimțământul acestora și trecute imediat în stăpânirea de fapt exclusivă a inculpaților, care au dispus de acestea după cum au dorit, încărcându-le într-un mijloc de transport și depozitându-le la dispoziția lor.

De vreme ce bunurile au fost scoase definitiv din apartament, iar persoanele vătămate au fost lipsite efectiv de posibilitatea de a mai face acte de dispoziție materială asupra lor, concomitent cu trecerea imediată a bunurilor în sfera de dispoziție materială a inculpaților, este evident că luarea acestora a fost urmată de însușire, fiind întrunită cerința laturii subiective a infracțiunii de furt.

Nu trebuie omise nici depozițiile inculpatului ..., ce în cursul urmăririi penale a formulat o altfel de apărare, precizând că fiul său i-a spus atunci că în această situație va lua patul pentru a-l vinde, întrucât în urma mobilării apartamentului avea o datorie de 5000 de euro.

Instanța a reținut că nici această apărare nu poate fi primită, jurisprudența și doctrina juridică, consacrand teza potrivit căreia, luarea unor bunuri din posesia sau detinența unei persoane, pentru compensarea unei pretinse datorii ori pentru a determina persoana vătămată să adopte o anumită conduită, întrunește toate cerințele laturii subiective a infracțiunii de furt, acțiunea de luare subordonându-se scopului însușirii pe nedrept a bunurilor.

Instanța a reținut ca neîntemeiată și cea de-a doua teză a apărării, referitoare la împrejurarea că bunurile sustrase nu s-ar mai fi aflat în detinența persoanelor vătămate.

Nu a putut fi primită alegația potrivit căreia, în seara zilei de 09.01.2018, părțile conveniseră deja, la nivel verbal, cu privire la încetarea efectelor contractului de închiriere, iar o eventuală revocare a consimțământului cu privire la încetarea înainte de termen a contractului nu a avut loc și nici nu ar fi posibilă legal.

Probele cauzei nu dovedesc că s-a realizat un acord de voință al părților cu privire la încetarea contractului de închiriere. Dimpotrivă, probele cauzei, dovedesc că persoana vătămată ... a precizat în mod expres că nu dorește să plece din apartament, solicitând aplicarea clauzelor contractuale și a dispozițiilor legale.

Chiar dacă ar fi considerată valabilă teza potrivit căreia ar fi existat acest acord al părților cu privire la încetarea contractului, în cauză nu s-a efectuat restituirea prestațiilor (așa cum stipulează art. 1322 Cod civil), pentru a se putea considera că persoanele vătămate au pierdut detinența bunurilor.

Mai mult, potrivit art. 1831 alin. 1 Cod civil, *dacă prin lege nu se prevede altfel, evacuarea chiriei se face în baza unei hotărâri judecătorești*, fiind evident că până la evacuare, chiriașul nu pierde detinența asupra imobilului și a bunurilor mobile din interior.

Totodată, declarațiile persoanei vătămate ... și ale inculpatului ..., în calitate de semnatori ai contractului, reliefează că, în seara zilei de 09.01.2018, inculpatul ... a ieșit la un moment dat din apartament, pentru a se evita degenerarea situației, astfel că negocierile cu privire la un pretins acord de încetare a contractului, așa cum susține apărarea, au avut loc între persoanele vătămate, pe de o parte și, respectiv, martora ... și martorul ..., pe de altă parte, concludente în acest sens, fiind însele depozițiile inculpatului ..., care a iterat că, *„au fost invitați în apartament, mergând în sufragerie, moment în care ... a început să țipe la el, spunându-i că el nu are ce căuta în apartament, adresându-i injurii. I-a spus că nu a venit să se certe, lăsându-i pe mama proprietarei și pe concubinul acesteia să lămurească problema. După două minute a ieșit din apartament fără ceartă, apoi după 15-20 de minute, mama proprietarei și concubinul acesteia au coborât din bloc, spunându-i că chiriașii vor părăsi apartamentul în 24 de ore, restituindu-le garanția de 250 de euro, ei trebuind să achite utilitățile la zi”*.

Or, în această situație este evident că, un astfel de acord de voință, invocat de apărare, nu poate avea vreo consecință juridică, cu privire la încetarea contractului de închiriere, atât timp cât martorii ... și martorul ... nu sunt părți ale contractului.

Față de toate aceste aspecte, instanța a reținut că nu a intervenit acordul de voință al părților cu privire la încetarea contractului, iar la momentul săvârșirii infracțiunii, bunurile sustrase se aflau în detinența persoanelor vătămate.

S-a precizat că situația de fapt, astfel cum a fost reținută mai sus, rezultă din analiza următoarelor mijloace de probă administrate în cauză: declarație persoană vătămată ..., certificat medico-legal nr. 45/A2-D din 12.01.2018, declarație persoană vătămată ..., certificat medico-legal nr. 46/A2-D din 12.01.2018, proces verbal și imagini puse la dispoziție de persoana vătămată, contract de închiriere înregistrat la organele fiscale sub nr. 9168 din 02.10.2017; declarație martor ...; declarație martor ...;

declarație martor ...; declarație martor ...; declarații suspecți/inculpați; declarații persoane vătămate, declarații martori, declarații inculpați din cursul judecății; relații și înscrisuri comunicate de Serviciul de Telecomunicații Speciale și Inspectoratul Județean de Jandarmi ...; alte înscrisuri.

Instanța a reținut astfel, că din ansamblul probator administrat în cauză rezultă dincolo de orice îndoială că inculpatul ..., la data de 10.01.2018, pe fondul unei stări conflictuale cu persoana vătămată ..., împreună cu inculpatul ..., a pătruns prin violență în locuința acesteia din municipiul ..., str. ... nr. ..., bl. ..., ap. ..., județul ..., unde a exercitat violențe fizice asupra persoanei vătămate, provocându-i leziuni care au necesitat 4-5 zile de îngrijiri medicale pentru vindecare și a sustras din imobil o saltea și o piesă din canapeaua din sufrageria apartamentului, totul cu scopul de a determina persoana vătămată și familia acesteia să părăsească locuința.

Instanța a reținut că din ansamblul probator administrat în cauză rezultă, dincolo de orice îndoială, că inculpatul ..., la data de 10.01.2018, pe fondul unei stări conflictuale cu persoana vătămată ..., împreună cu inculpatul ..., a pătruns prin violență în locuința acesteia din municipiul ..., str. ... nr. ..., bl. ..., ap. ..., județul ..., unde a exercitat violențe fizice asupra persoanei vătămate, provocându-i leziuni care au necesitat 4-5 zile de îngrijiri medicale pentru vindecare și a sustras din imobil o saltea și o piesă din canapeaua din sufrageria apartamentului, totul cu scopul de a determina persoana vătămată și familia acesteia să părăsească locuința.

S-a reținut că, **în drept**, faptele inculpatului ..., constând în aceea că, la data de 10.01.2018, pe fondul unei stări conflictuale cu persoana vătămată ..., împreună cu inculpatul ..., a pătruns prin violență în locuința acesteia din municipiul ..., str. ... nr. ..., bl. ..., ap. ..., județul ..., unde a exercitat violențe fizice asupra persoanei vătămate, provocându-i leziuni care au necesitat 4-5 zile de îngrijiri medicale pentru vindecare și a sustras din imobil o saltea și o piesă din canapeaua din sufrageria apartamentului, totul cu scopul de a determina persoana vătămată și familia acesteia să părăsească locuința, întrunesc elementele constitutive ale infracțiunilor de lovirea sau alte violențe, faptă prevăzută și pedepsită de art. 193 alin. 2 Cod penal și furt calificat, faptă prevăzută de art. 228 alin. 1 – 229 alin. 1 lit. b și alin. 2 lit. b Cod penal.

Faptele inculpatului ..., constând în aceea că, la data de 10.01.2018, pe fondul unei stări conflictuale cu persoana vătămată ..., împreună cu inculpatul ..., a pătruns prin violență în locuința acesteia din municipiul ..., str. ... nr. ..., bl. ..., ap. ..., județul ..., unde a exercitat violențe fizice asupra persoanei vătămate, provocându-i leziuni care au necesitat 4-5 zile de îngrijiri medicale pentru vindecare și a sustras din imobil o saltea și o piesă din canapeaua din sufrageria apartamentului, totul cu scopul de a determina persoana vătămată și familia acesteia să părăsească locuința, întrunesc elementele constitutive ale infracțiunilor de lovire sau alte violențe, faptă prevăzută și pedepsită de art. 193 alin. 2 Cod penal și furt calificat, faptă prevăzută de art. 228 alin. 1 – 229 alin. 1 lit. b și alin. 2 lit. b Cod penal.

Elementul material al infracțiunii de furt calificat îl reprezintă luarea, pe timp de noapte, prin violarea domiciliului, a bunurilor mobile din posesia persoanelor vătămate fără consimțământul acestora, în scopul însușirii pe nedrept și rezultă din probele administrate în cauză.

Urmarea imediată constă în schimbarea situației de fapt a bunurilor sustrate, prin scoaterea acestora din stăpânirea persoanelor vătămate și crearea unui gol patrimonial, prin lipsirea acestora de capacitatea de a mai dispune de bunurile respective.

Raportul de cauzalitate între fapta de deposedare săvârșită și urmarea socialmente periculoasă produsă rezultă din probele administrate în cauză.

Referitor la *latura subiectivă* a infracțiunii, instanța a reținut că inculpații au săvârșit fapta cu intenție directă, calificată prin scop, prevăzând rezultatul și urmărind producerea lui prin săvârșirea faptei.

Cu privire la infracțiunea de lovirea sau alte violențe, faptă prevăzută și pedepsită de art. 193 alin. 2 Cod penal, în urma verificării actelor existente la dosar, instanța a reținut că lipsește plângerea prealabilă a persoanei vătămate ...

Ca atare, în baza art. 396 alin. 1 și 6 Cod de procedură penală, în referire la art. 16 alin. 1 lit. e, teza întâi Cod de procedură penală, cu aplicarea art. 157 alin. 1 Cod penal și art. 193 alin. 3 Cod penal, instanța a dispus încetarea procesului penal față de inculpații ... și ..., pentru săvârșirea infracțiunii de lovire sau alte violențe, faptă prevăzută și pedepsită de art. 193 alin. 2 Cod penal, întrucât lipsește plângerea prealabilă a persoanei vătămate ...

La individualizarea pedepsei ce a fost stabilită, instanța, având în vedere și dispozițiile art. 74 Cod penal, a ținut seama de împrejurările și modul de comitere a infracțiunii, precum și de mijloacele folosite, de starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită, natura și gravitatea rezultatului produs, natura și frecvența infracțiunilor care constituie antecedente penale ale infractorului, conduita după săvârșirea infracțiunii și în cursul procesului penal, nivelul de educație, vârsta, starea de sănătate, situația familială și socială a inculpatului.

Instanța nu a reținut dispozițiile art. 75 alin. 2 raportat la art. 76 Codul penal, pentru coborârea pedepselor aplicate sub minimul special, neexistând probe în acest sens. Simpla restituire a bunurilor sustrate, mai ales pe fondul discuțiilor dintre persoanele vătămate cu proprietarul apartamentului, nu poate fi considerat un efort din partea inculpaților pentru a se putea reține dispozițiile art. 75 alin. 2 lit. a Cod penal.

De asemenea, modalitatea concretă în care inculpații au acționat imprimă faptei o gravitate incompatibilă cu dispozițiile prev. de art. 75 alin. 2 lit. b Cod penal.

Referitor la infracțiunea săvârșită de inculpații ... și ..., instanța a avut în vedere o gravitate medie din perspectiva modalității concrete în care aceștia au acționat, respectiv prin planificarea activității infracționale și dotarea cu instrumentele necesare demontării bunurilor, activitatea ilicită fiind pusă în operă pe timp de noapte și prin violarea domiciliului persoanelor vătămate.

Din perspectiva bunurilor sustrate și a consecințelor imediate ale faptei, instanța a reținut că inculpații au dat dovadă de cinism, lipsind persoanele vătămate și copilul minor al acestora de mobilierul necesar asigurării odihnei și somnului.

A reținut că inculpații ... și ... și-au recunoscut fapta doar sub aspectul laturii obiective.

A reținut că aceștia nu sunt cunoscuți cu antecedente penale.

Cu privire la persoana inculpatului ..., instanța a reținut că are vârsta de 45 de ani, este căsătorit, are un copil minor, este angajat în calitate de asistent medical în cadrul Serviciului Județean de Ambulanță ..., iar în prezent urmează cursurile Facultății de Medicină ... Din înscrisurile depuse în circumstanțiere reiese că inculpatul este cunoscut cu un comportament responsabil în relațiile de serviciu.

Cu privire la persoana inculpatului ..., instanța a reținut că are vârsta de 73 de ani, este căsătorit, are studii 10 clase și este pensionar. Din înscrisurile depuse în circumstanțiere reiese că inculpatul este diagnosticat cu mai multe afecțiuni medicale.

Punând în balanță toate aceste elemente mai sus arătate, instanța a considerat că o pedeapsă cu închisoarea orientată către minimul special constituie un mijloc apt de reeducare a inculpaților, astfel încât să-și formeze o atitudine corectă față de ordinea de drept și regulile de conviețuire socială.

În ceea ce privește individualizarea judiciară a modalității de executare a pedepsei principale a închisorii, având în vedere situația de fapt reținută, cuantumul pedepselor aplicate, persoana inculpaților, precum și atitudinea acestora pe parcursul derulării procesului penal, caracterizată prin prezentarea la toate chemările organelor judiciare, inclusiv acordul manifestat pentru prestarea unor ore de muncă neremunerată în folosul comunității, instanța a reținut că scopul și funcțiile pedepsei aplicate acestora în prezenta cauză, pot fi atinse și fără privarea lor efectivă de libertate, astfel că, în baza art. 91 Cod penal, a dispus suspendarea executării pedepsei sub supraveghere, cu măsurile de supraveghere prev. de art. 93 alin. 1 Cod penal și obligațiile prev. de art. 93 alin. 2 lit. b și alin. 3 Cod penal.

Cu privire la latura civilă a cauzei, s-a precizat că, în cursul urmăririi penale, persoana vătămată ... a precizat că se constituie parte civilă cu suma de 5000 de lei, fără a indica natura pretențiilor, iar persoana vătămată ... nu s-a constituit parte civilă în cauză.

În cursul judecății, în primul ciclu procesual, la data de 06.12.2019, înainte de începerea cercetării judecătorești, persoanele vătămate ... și ... au precizat că se constituie părți civile cu suma de câte 500 de euro, cu titlu de daune morale.

În cursul judecății, în primul ciclu procesual, la termenul din data de 12.12.2019, partea civilă ... a precizat că suma de 5000 de euro cu care s-a constituit parte civilă reprezintă prejudiciul moral cauzat de inculpați prin comiterea infracțiunii de lovire sau alte violențe.

Cu privire la infracțiunea de furt calificat, partea civilă ... a învederat, la același termen de judecată din 12.12.2019, că nu formulează pretenții civile, întrucât bunurile sustrase nu erau personale. La același termen de judecată, partea civilă ... a precizat că suma de 5000 de euro cu care s-a constituit parte civilă reprezintă prejudiciul moral cauzat de inculpați prin privarea de bunurile ce au făcut obiectul material al infracțiunii de furt calificat.

În cursul judecății, în al doilea ciclu procesual, la termenul din data de 28.09.2021, în faza dezbaterilor, partea civilă ... a menționat că renunță la pretențiile civile formulate în cauză.

Având în vedere că sub aspectul infracțiunii de lovire sau alte violențe, prev. de art. 193 alin. 2 Cod penal, s-a dispus încetarea procesului penal față de inculpații ... și ..., pentru lipsa plângerii prealabile a persoanei vătămate ..., instanța, în temeiul art. 25 alin. 5 Cod procedură penală, a lăsat nesoluționată acțiunea civilă a părții civile ...

De asemenea, a constatat că bunurile sustrase au fost restituite integral, iar persoana vătămată ... nu a formulat alte pretenții civile cu privire la infracțiunea de furt calificat.

În temeiul art. 22 alin. 1 Cod procedură penală, a constatat că partea civilă ... a renunțat la pretențiile civile.

Împotriva acestei hotărâri au declarat apel inculpații ... și ..., criticând-o pentru nelegalitate și netemeinicie.

Au precizat că încadrarea corectă a faptelor realizează conținutul constitutiv al infracțiunilor de violare de domiciliu pe timp de noapte și de furt comisă tot pe timp de noapte, deoarece nu au pătruns în locuința persoanelor vătămate în scopul săvârșirii infracțiunii de furt, ci pentru a se realiza predarea/primirea și evacuarea aceluși imobil, solicitând schimbarea de încadrare juridice în infracțiunea prevăzută de articolul 224 alineatul 2 Cod penal în concurs cu infracțiunea de furt calificat prevăzută de articolul 228 alineatul 1 - articolul 229 alineatul 1 litera b Cod penal.

Cu privire la infracțiunea de violare de domiciliu au solicitat achitarea în temeiul articolului 16 alineatul 1 litera b teza 1 Cod procedură penală, întrucât nu sunt îndeplinite elementele de tipicitate obiectivă ale infracțiunii, având în vedere că la momentul când au ajuns la ușa imobilului, au sunat la ușă, au fost invitați în locuință, astfel că accesul în locuință a fost permis de către persoanele vătămate. În subsidiar au solicitat stabilirea unei amenzi penale și amânarea aplicării pedepsei.

În privința infracțiunii de furt calificat pe timp de noapte, au solicitat, în principal, achitarea întrucât lipsește tipicitatea subiectivă a infracțiunii, în temeiul dispozițiilor articolului 16 alineatul 1 litera b teza a doua din Codul de procedură penală, respectiv că fapta nu a fost săvârșită cu vinovăția prevăzută de lege, deoarece scopul pentru care a fost săvârșită infracțiunea a fost de a determina persoanele vătămate să părăsească imobilul și nu acela de a-și însuși bunurile care au fost sustrase din locuință. În subsidiar, au solicitat stabilirea unei pedepse cu închisoare, iar după contopirea pedepselor să se dispună amânarea aplicării pedepsei.

Au mai solicitat, în situația în care nu se va admite cererea de schimbare a încadrării juridice, achitarea pentru infracțiunea de furt calificat deoarece intrarea în imobil nu s-a făcut pentru a sustrage bunuri, iar acestea nu au fost luate în scopul însușirii.

Intimata-persoană vătămată ... a solicitat respingerea apelului declarat de inculpați, deoarece nu le-a permis accesul, ci au intrat cu forța în apartament, nu i-au avertizat că le vor lua mobilierul pentru a fi nevoiți să plece din imobil, ci au fost pregătiți cu ustensilele necesare, însemnând șurubelnițe, patent și alte asemenea ustensile, aceștia având un plan B, în sensul în care, dacă nu vor pleca de bunăvoie din imobil sau prin constrângere verbală, să existe și o soluție de rezervă.

Procurorul a precizat că cererea de schimbare a încadrării juridice nu este justificată, având vedere că inculpații, la momentul sosirii în apartament, aveau deja pregătite asupra lor instrumentele și sculele necesare demontării și sustragerii bunurilor aflate în detenția persoanelor vătămăte, ceea ce reflectă intenția pe care au avut-o de la momentul inițial. A menționat că este dovedită infracțiunea de furt prin violare de domiciliu, aceștia acționând cu intenție directă pentru însușirea pe nedrept a bunurilor sustrate, mobilul fiind acela de a-i determina să părăsească imobilul. A mai arătat că pedepsele au fost just individualizate, solicitând respingerea apelurilor declarate de inculpați.

Apelurile sunt nefondate.

Examinând cauza prin prisma motivelor de apel cât și din oficiu sub toate aspectele de fapt și de drept, conform art. 417 alin. 2 C.proc.pen., Curtea constată că hotărârea apelată este legală și temeinică.

Astfel, din actele și lucrările dosarului rezultă că situația de fapt și vinovăția inculpaților, pentru săvârșirea infracțiunilor deduse judecății, au fost corect stabilite de prima instanță, prin probele administrate în cauză, dând încadrarea juridică corespunzătoare faptelor penale comise de aceștia.

În acest sens, din coroborarea probelor administrate în cauză, redate și analizate pe larg de către instanța de fond, rezultă că, pe fondul unor neînțelegeri legate de închirierea apartamentului nr. ..., situat în municipiul ..., str. ... nr. ..., bl. ..., județul ..., persoanei vătămăte ... (inculpatul ... reclamând plata cu întârziere a chiriei, iar persoana vătămăte ... neaducerea unui televizor și indicarea unui cont bancar pentru plata chiriei), apartament unde locuia și soțul acesteia, persoana vătămăte ..., precum și copilul minor al acestora, inculpații ... și ... au pătruns la data de 10.01.2018, în jurul orelor 18:00, prin violență în această locuință, fără a avea acceptul persoanelor vătămăte, care foloseau acest imobil în baza unui contract de închiriere, exercitând acte de violență asupra acestora (ambele persoane vătămăte suferind leziuni care au necesitat 4-5 zile de îngrijiri medicale pentru vindecare, ... neformulând plângere prealabilă pentru lovire, iar pentru ... s-a constatat că lipsește plângerea prealabilă, prin sentința apelată dispunând-se încetarea procesului penal pentru lovire), de unde au sustras o saltea din dormitor (precum și a suportului de pat pe care se așeza salteaua – aspect care reiese atât din fotografiile aflate la dosarul de urmărire penală, cât și din înregistrarea video depusă la dosarul de fond, în primul ciclu de judecată, DVD) și o piesă de la canapeaua din sufrageria apartamentului, pentru a determina persoanele vătămăte și, evident, copilul acestora, să părăsească locuința respectivă.

Elementul material al infracțiunii de furt este dat de luarea obiectelor de mobilier prezentate mai sus, care se aflau în posesia și detenția legală a persoanelor vătămăte (în baza contractului de închiriere), fără consimțământul acestora. Prin această acțiune bunurile au fost scoase de sub stăpânirea persoanelor vătămăte și au intrat în posesia inculpaților, aceștia comportându-se ca adevărați proprietari, având în vedere că le-au scos din apartamentul respectiv, le-au dus pe scara blocului, apoi la mașină și le-au transportat la mama proprietarei apartamentului (astfel cum rezultă din declarațiile lor și ale martorei ...).

Fapta de luare a bunurilor s-a petrecut pe timp de noapte, fiind evident că la data de 10 ianuarie 2018, în jurul orei 18:00, este deja instalat întunericul în mediul înconjurător.

De asemenea, fapta a fost comisă și prin violare de domiciliu, deoarece aceștia au intrat în apartament fără acordul persoanelor vătămăte și au refuzat plecarea fără a lua bunurile în cauză.

Sușinerile inculpaților în sensul că ar fi avut acordul persoanelor vătămate pentru a pătrunde în apartament nu pot fi primite, fiind contrazise de ansamblul probelor administrate în cauză.

În acest sens, persoanele vătămate au relatat constant că nu au fost de acord cu pătrunderea inculpaților în apartament, că s-au opus, dar aceștia au folosit violența fizică împotriva lor și au intrat în apartament. De asemenea, acestea au mai arătat că, în timp ce inculpații demontau mobilierul, le-au precizat că nu au ce căuta acolo și le cereau să plece, dar inculpații nu s-au conformat.

Declarațiile persoanelor vătămate se coroborează cu concluziile certificatelor medico-legale din care reiese că ambele au suferit leziuni care au necesitat 4-5 zile de îngrijiri medicale pentru vindecare, produse prin loviri cu sau de corpuri contondente și, respectiv, prin lovire cu sau mijloc contondent, ceea ce duce la concluzia că s-au opus pătrunderii inculpaților în apartament, iar aceștia le-au agresat pentru a intra acolo.

De asemenea, tot în sensul că persoanele vătămate nu au fost de acord să-i primească pe inculpați în apartament, sunt și declarațiile martorei ..., date în cursul urmăririi penale, care a relatat că, în momentul în care s-a deschis ușa apartamentului, persoana vătămată ... a început să țipe și să-l înjure pe inculpatul ..., iar persoana vătămată ... i-a reproșat ei că nu este proprietară și că a vândut apartamentul și nu are niciun drept, iar ulterior persoana vătămată ... și inculpatul ... au început să se îmbrâncească reciproc pe hol și apoi au ajuns cu toții în sufragerie, unde a început o discuție între persoanele vătămate și inculpatul ..., iar persoana vătămată ... a sunat la numărul unic de urgență „112”. Sușinerea acestei martore din faza de judecată, în sensul că persoanele vătămate au fost de acord să-i primească în apartament, a fost corect înlăturată de instanța de fond deoarece nu se coroborează cu celelalte probe, este în contradicție cu declarația dată la urmărire penală și nu a justificat credibil noua variantă, fiind vădit dată *pro causa* pentru a susține apărarea inculpaților.

Totodată, inculpatul ... confirmă că au existat împingeri între el și persoana vătămată ..., din holul apartamentului până au ajuns în sufragerie, acte de violență care nu s-ar fi produs dacă persoanele vătămate și-ar fi dat acordul ca inculpații să pătrundă în apartament.

Și inculpatul ... confirmă că persoana vătămată ... l-a îmbrâncit pe inculpatul ..., spunându-i să iasă din apartament întrucât nu era proprietar, că nu au ce căuta acolo, iar el (inculpatul ...) i-a cerut acestei persoane vătămate să se liniștească și să-i lase să ia ce aveau de luat, aspect care confirmă încă o dată faptul că inculpații au intrat fără drept și fără consimțământul persoanelor vătămate în acel apartament.

Urmarea imediată a faptei inculpaților constă în deposedarea persoanelor vătămate de bunurile pe care le dețineau legal și producerea unui prejudiciu în patrimoniul acestora, prin lipsa de folosință a bunurilor respective conform destinației lor. Totodată, s-a adus atingere și libertății persoanei sub aspectul inviolabilității domiciliului, respectiv a dreptului persoanei de a-și desfășura viața domestică, privată, fără un amestec abuziv și nedorit din partea altora.

Raportul de cauzalitate între elementul material al infracțiunii și urmarea socialmente periculoasă produsă rezultă pe deplin din probele administrate în cauză.

În ceea ce privește latura subiectivă a infracțiunii, inculpații au acționat cu intenție directă, aceștia prevăzând că prin sustragerea obiectelor de mobilier se produce un prejudiciu în patrimoniul persoanelor vătămate, dat de lipsa de folosință a bunurilor respective conform destinației lor, rezultat pe care l-au urmărit.

De asemenea, este îndeplinită și cerința existenței scopului însușirii pe nedrept a acelor bunuri, având în vedere că aceștia nu aveau nici un drept asupra lor, care se aflau în posesia și detinența legală a persoanelor vătămate, fiind în folosința acestora conform contractului de închiriere (contract ce era perfect valabil la acel moment).

Susținerea inculpaților, în sensul că au luat bunurile nu în scopul însușirii pe nedrept, ci pentru a determina persoanele vătămate să părăsească apartamentul, nu poate fi primită întrucât această împrejurare nu constituie scopul infracțiunii, ci mobilul acesteia.

În doctrina judiciară, mobilul este definit ca fiind acel impuls interior, constând într-o necesitate, dorință, pasiune, sentiment, emoție, etc., care inspiră făptuitorului ideea de a comite o anumită faptă penală. Mobilul este motivul, cauza internă, care îl determină pe un infractor să comită o anumită infracțiune.

Prin scopul infracțiunii se înțelege obiectivul urmărit de făptuitor, respectiv schimbarea în realitatea obiectivă prin comiterea acțiunii sau inacțiunii care constituie elementul material al infracțiunii.

Revenind la prezenta cauză, se constată că dorința inculpaților de a evacua persoanele vătămate din apartamentul închiriat exista încă dinainte de a ajunge la locația respectivă. Însă, la refuzul acestora de a părăsi de bună voie imobilul închiriat, pentru a-și atinge motivul pentru care se deplasaseră acolo (cel al evacuării persoanelor vătămate), inculpatul ... a hotărât, pe moment (spontan), să intre în apartament și să ia cele două obiecte de mobilier (salteaua de pe patul din dormitor, cu suportul aferent, și partea pe care se putea dormi de la canapeaua din sufragerie), care se aflau în folosința legală a persoanelor vătămate, pentru a le determina să plece din apartament, nemaivând unde dormi. Inculpatul ... a achiesat imediat la rezoluția infracțională a inculpatului ... și amândoi au pătruns în acel imobil, chiar dacă nu aveau vreun drept și persoanele vătămate s-au împotrivit, de unde au luat bunurile respective, deși nu aveau vreun drept asupra lor.

Bunurile au fost luate din apartament, din stăpânirea materială a persoanelor vătămate, fără consimțământul acestora și trecute imediat în stăpânirea de fapt exclusivă a inculpaților, care au dispus de acestea după cum au dorit, încărcându-le într-un mijloc de transport și depozitându-le la dispoziția lor. Odată ce bunurile au fost scoase definitiv din apartament, iar persoanele vătămate au fost lipsite efectiv de posibilitatea de a mai face acte de dispoziție materială asupra lor, concomitent cu trecerea imediată a bunurilor în sfera de dispoziție materială a inculpaților, este evident că luarea acestora a fost urmată de însușirea lor pe nedrept de către inculpați.

Prin urmare, scopul luării bunurilor a fost cel al însușirii fără drept, aspect care rezultă din schimbarea produsă în realitatea obiectivă prin comiterea faptei, respectiv deposedarea persoanelor vătămate și imposedarea inculpaților, aceștia comportându-se ca adevărați proprietari ai bunurilor sustrase, iar mobilul comiterii infracțiunii de furt a fost acea dorință a inculpaților de a evacua persoanele vătămate din apartamentul închiriat pe o altă cale decât cea legală.

În consecință, sunt îndeplinite toate elementele constitutive, atât cele care țin de latura obiectivă (elementul material, urmarea imediată și legătura de cauzalitate dintre acestea), cât și cele care țin de latura subiectivă (vinovăția sub forma intenției directe și scopul însușirii pe nedrept), ale infracțiunii de furt calificat, pe timp de noapte și prin violare de domiciliu, prevăzută de art. 228 alin. 1 – 229 alin. 1 lit. b și alin. 2 lit. b Cod penal, infracțiuni nejustificate și imputabile inculpaților ... și ..., fiind nefondată cererea acestora de achitare.

Împrejurarea că bunurile au fost restituite la circa 3 zile după aceea nu are relevanță asupra existenței infracțiunii de furt calificat, aceasta consumându-se la momentul la care inculpații au scos elementele de mobilier din apartament, realizându-se astfel deposedarea persoanelor vătămate de aceste bunuri și, imediat, imposedarea lor, bunuri asupra cărora au efectuat și acte de dispoziție, transportându-le la mama proprietarei apartamentului.

Cererea inculpaților de schimbare a încadrării juridice a faptei în infracțiunea prevăzută de articolul 224 alineatul 2 Cod penal în concurs cu infracțiunea de furt calificat prevăzută de articolul 228 alineatul 1 - articolul 229 alineatul 1 litera b Cod penal, motivat de faptul că nu au pătruns în locuința persoanelor

vătămate în scopul săvârșirii infracțiunii de furt, ci pentru a se realiza predarea/primirea și evacuarea aceluși imobil, nu poate fi primită pentru considerentele de mai jos.

Astfel, anterior datei de 01.02.2014, în perioada de aplicare a Codului penal din 1969, atât jurisprudența cât și doctrina era unanimă în a încadra fapta de luare a unui bun prin pătrunderea în locuința persoanei vătămate în infracțiunile de furt și violare de domiciliu, în concurs real, deoarece, în acest caz, nu opera nicio absorbție. Singura excepție o reprezenta furtul calificat prin efracție, escaladare sau prin folosirea fără drept a unei chei adevărate ori a unei chei mincinoase, care includea în conținutul său în mod natural, necesar, inevitabil fapta de violare de domiciliu.

Însă, odată cu intrarea în vigoare a noului Cod penal (Legea nr. 286/2009), la data de 01.02.2014, legiuitorul a incriminat, în dispozițiile de art. 229 alin. 2 lit. b, o infracțiune complexă, aceea de furt calificat prin violare de domiciliu ori sediu profesional. După cum se știe, infracțiunea complexă este o formă a unității legale de infracțiune, o creație a legiuitorului care, din considerente de politică penală și față de legătura foarte strânsă existentă între anumite infracțiuni, reunește mai multe infracțiuni într-o singură infracțiune. Esențial pentru infracțiunea complexă este, așadar, cuprinderea în conținutul său, ca element sau ca circumstanță agravantă, de acțiuni sau inacțiuni care constituie, prin ele însele, o faptă prevăzută de legea penală.

Prevederea în legea penală a săvârșirii furtului prin violare de domiciliu ori sediu profesional nu reprezintă altceva decât legiferarea unei infracțiuni complexe în care infracțiunea de violare de domiciliu este absorbită, în mod legal, în infracțiunea de furt calificat.

Pentru existența acestei infracțiuni complexe trebuie îndeplinite condițiile de existență ale celor două infracțiuni componente. Astfel, pentru existența infracțiunii de violare de domiciliu, autorul trebuie să cunoască faptul că pătrunde în spațiul rezervat vieții intime a persoanei. Apoi, după pătrunderea în domiciliul, făptuitorul sustrage și își însușește pe nedrept unul sau mai multe bunuri mobile aflate în posesia sau detenția persoanei vătămate, fără consimțământul acesteia.

Revenind la prezenta cauză, se constată că nu a existat o intenție premeditată de a lua bunurile înainte de pătrunderea în locuința persoanelor vătămate deoarece, în caz contrar, coroborat și cu faptul că au exercitat acte de violență fizică asupra acestora, încadrarea juridică a faptelor comise de inculpați ar fi fost mult mai gravă, respectiv aceea de tâlhărie prev. de art. 233 – art. 234 alin.1 lit. f Cod penal. Organele de urmărire penală au apreciat că actele de violență fizică nu s-au exercitat în scopul luării bunurilor, astfel că s-au făcut cercetări și s-a dispus trimiterea în judecată a inculpaților pentru lovire (persoană vătămată ... - prin sentința apelată dispunându-se încetarea procesului penal pentru că lipsește plângerea prealabilă) și furt calificat, pe timp de noapte și prin violare de domiciliu.

Așa cum am arătat anterior, intenția pentru luarea bunurilor a fost una spontană, inculpatul ... hotărând, imediat refuzului persoanelor vătămate de a părăsi locuința, să intre în apartament și să ia obiectele de mobilier, hotărâre la care a achiesat imediat și inculpatul ..., amândoi intrând în imobil și luând bunurile respective.

Inculpații au realizat că pătrund fără drept și fără acordul persoanelor vătămate în acel apartament, în care persoanele vătămate își desfășurau viața domestică, intimă, întrucât acestea dețineau imobilul în baza unui contract de închiriere valabil și s-au opus pătrunderii lor acolo, ba chiar le-au cerut să-l părăsească, astfel cum am precizat în considerentele de mai sus.

Prin pătrunderea fără drept și fără acordul persoanelor vătămate în locuința acestora, inculpații au adus atingere relațiilor sociale referitoare la inviolabilitatea domiciliului acestora, iar prin sustragerea bunurilor respective au adus atingere și relațiilor sociale referitoare la posesia și detenția bunurilor mobile sustrate, prin însușirea acestora fără drept cauzând și o pagubă în patrimoniul acestora, dat de lipsa de folosință a lucrurilor respective.

Totodată, prin sustragerea obiectelor de mobilier, respectiv a saltelei de pe patul din dormitor, cu suportul aferent, și a părții pe care se putea dormi de la canapeaua din sufragerie, inculpații au adus atingere încă o dată vieții private a persoanelor vătămate, acestea neputând să-și desfășoare viața domestică în condiții normale, dormind pe jos circa trei zile, până la înapoierea bunurilor sustrate.

Față de considerentele de mai sus, încadrarea juridică a faptelor comise de inculpați se circumscrie infracțiunii de furt calificat, pe timp de noapte și prin violare de domiciliu, prevăzută de art. 228 alin. 1 – 229 alin. 1 lit. b și alin. 2 lit. b Cod penal, fiind nefondată cererea acestora de schimbare a încadrării juridice a faptei în infracțiunile de violare de domiciliu și furt calificat.

Fiind dovedită pe deplin vinovăția inculpaților pentru comiterea infracțiunilor de furt calificat, este nefondată și cererea acestora de achitare.

Pedepsele de câte 2 ani închisoare, egale cu minimumul special, pentru comiterea infracțiunilor de furt calificat, precum și modalitatea de executare, cu suspendarea sub supraveghere a executării pedepsei, au fost just individualizate față de împrejurările comiterii faptelor, gravitatea acestora și persoana inculpaților.

În cauză nu se poate dispune amânarea aplicării pedepsei întrucât nu este îndeplinită condiția prev. de art.83 alin.2 Cod penal, infracțiunea comisă fiind pedepsită de lege cu închisoare de 7 ani (limita maximă), fiind nefondată cererea formulată de inculpați în acest sens.

Față de considerentele de mai sus, apelurile declarate de inculpații ... și ... sunt nefondate, urmând să fie respinse, conform disp. art. 421 pct. 1 lit. b Cod procedură penală.

2. Titlu: Încetare proces penal. Persoană juridică. Sucursală fără personalitate juridică.

Cuprins pe materii: Drept procesual penal. Partea generală.

Indice alfabetic: Drept procesual penal. Încetare proces penal. Persoană juridică. Sucursală fără personalitate juridică

Legislație relevantă: art.16 alin.1 lit.e teza ultimă Cod procedură penală

Rezumat: *Soluția de achitare, în temeiul art.16 alin.1 lit.b teza I Cod procedură penală, este nelegală, neputând-se reține că fapta nu este prevăzută de legea penală în situația în care a fost urmărită în calitate de inculpat o entitate/organizație fără personalitate juridică, care nu poate fi trasă la răspundere penală.*

Împrejurarea că un făptuitor nu poate avea calitatea de subiect activ al infracțiunii, nu ține de îndeplinirea condițiilor de tipicitate obiectivă a faptei (a laturii obiective a infracțiunii, respectiv: existența elementului material al infracțiunii, urmării imediate și a legăturii de cauzalitate dintre acestea), situație în care se poate dispune achitarea în baza art.16 alin.1 lit.b teza I Cod procedură penală, ci este în afara conținutului constitutiv al infracțiunii, fiind o condiție preexistentă fără de care nu se poate dispune tragerea la răspunderea penală.

Curtea apreciază că existența personalității juridice a unei entități/organizații constituie o condiție prevăzută de lege necesară pentru se putea pune în mișcare acțiunea a acțiunii penale, în vederea tragerii la răspundere penală, iar lipsa acesteia atrage încetarea procesului penal, în baza dispozițiilor art.396 alin.6 Cod procedură penală în referire la art.16 alin.1 lit.e teza ultimă Cod procedură penală.

Decizia penală nr. 821/A/24.06.2022 a Curții de Apel Galați

Prin sentința penală nr. 160/11.02.2022 pronunțată de Judecătoria Focșani în dosarul nr. .../231/2019 a fost admisă excepția lipsei capacității inculpatei ... – sucursala ..., cu sediul în mun. ..., bd. ... nr. ..., jud. ..., CUI ..., de a răspunde penal, invocată din oficiu.

În baza art. 396 alin. (1) și (5) raportat la art. 16 alin. 1 lit. b) teza I C.pr.pen., s-a dispus achitarea inculpatei ... – sucursala ..., cu sediul în mun. ..., bd. ... nr. ..., jud. ..., CUI ..., reprezentată de director ..., pentru săvârșirea infracțiunii de ucidere din culpă, prev. de art. 192 alin. 2 Cod Penal, întrucât fapta, raportat la subiectul activ reținut în actul de sesizare, nu este prevăzută de legea penală.

În temeiul art. 25 alin. 5 din Codul de Procedură Penală, a fost lăsată nesoluționată acțiunea civilă intentată de partea civilă ...

În baza art. 275 alin. 3 C.proc.pen., cheltuielile judiciare avansate de stat s-a dispus a rămâne în sarcina acestuia.

S-a luat act că asistența juridică a inculpatei a fost asigurată de avocat ales.

Pentru a pronunța această hotărâre, instanța de fond a reținut următoarele:

Prin cererea înregistrată pe rolul acestei instanțe la data de 10.09.2019, sub nr. .../231/2019, petentul ... a formulat plângere împotriva ordonanței de clasare nr. 1786/P/2015 din data de 28.06.2019 a Parchetului de pe lângă Tribunalul Vrancea și a ordonanței nr. 147/II/2/2019 din data de 07.08.2019 - dată de prim procurorul Parchetului de pe lângă Tribunalul Vrancea, solicitând desființarea ordonanței prin care s-a dispus clasarea față de inculpata ..., sub aspectul săvârșirii infracțiunii de ucidere din culpă prev. de art. 192 alin. 2 C.pen., ca fiind nelegală și netemeinică.

Prin încheierea din data de 26.02.2021 a judecătorului de cameră preliminară din cadrul Judecătoriei Focșani, pronunțată în dosarul nr. .../231/2019, s-a constatat legalitatea administrării probelor și efectuării urmăririi penale în dosarul nr. 1786/P/2015 al Parchetului de pe lângă Tribunalul Vrancea, privind pe inculpata ..., cercetată pentru infracțiunea de ucidere din culpă prev. de art. 192 alin. 2 C.pen.

În baza art. 341 alin. 7 pct. 2 lit. c C.pr.pen., s-a admis plângerea formulată de petentul ..., împotriva ordonanței de clasare nr. 1786/P/2015 din 28.06.2019, a Parchetului de pe lângă Tribunalul Vrancea, confirmată prin ordonanța nr. 147/II/2/2019, dată de prim procurorul Parchetului de pe lângă Tribunalul Vrancea.

S-a desființat ordonanța de clasare nr. 1786/P/2019 din 07.08.2019, a Parchetului de pe lângă Tribunalul Vrancea și s-a dispus începerea judecății față de inculpata ..., cu sediul în mun. ..., B-dul ... nr. ..., jud. ..., număr de înregistrare la Registrul Comerțului ... CUI ..., pentru infracțiunea de ucidere din culpă prev. de art. 192 alin. 2 C.pen.

În actul de sesizare, în speță încheierea mai sus menționată, s-a reținut următoarea situație de fapt:

În seara de 02.09.2015 în jurul orei 20:40, victima ... s-a întâlnit în Parcul ... din mun. ..., jud. ... cu prietenul său, martorul ..., ambii în vârstă de 17 ani, loc în care au stat de vorbă, au fumat și au purtat convorbiri telefonice cu prietenii lor. Mai târziu, în jurul orei 23:00, cei doi minori s-au așezat pe scările unei clădiri dezafectate din parc, unde anterior funcționase „...” și „...”, unde au stat de vorbă.

După ora 23:30, conform susținerilor martorului ..., ... a mers pe scări și a ocolit clădirea, mergând în spatele ei pentru satisfacerea nevoilor fiziologice, într-o zonă neiluminată. După câteva secunde, ... a țipat, atrăgând atenția prietenului său ..., care a fugit în acel loc, găsind victima căzută în genunchi, peste un bolovan.

... l-a prins pe ... de sub brațe, l-a întrebat ce s-a întâmplat, fără ca victima să răspundă și observând că prietenul său este inconștient, l-a târât câțiva metri mai departe, l-a așezat jos și a fugit către prima locuință din vecinătate, solicitând proprietarului să apeleze serviciul de urgență 112. Până la sosirea la fața locului a echipajelor SMURD, de ambulanță și a organelor de poliție ... ar fi continuat să ceară ajutorul unui grup de persoane de etnie romă și altui grup de tineri, una dintre persoane încercând să-i acorde primul ajutor victimei ...

După ce au încercat să-l resusciteze, echipajul de la ambulanță l-au transportat pe minorul ... la Spitalul Județean de Urgență „...” ..., unde s-a constatat că victima a decedat.

Pentru lămurirea cauzelor și împrejurărilor decesului s-a dispus efectuarea unei expertize medico-legale - autopsie asupra cadavrului victimei de către Serviciul Județean de Medicină Legală ... În raportul nr. 929/A3/183 din 15.01.2016, emis de Serviciul Județean de Medicină Legală ... la rubrica concluziei s-a arătat că:

- moartea numitului ... a fost violentă;
- cauza medicală a morții a fost insuficiența cardio-respiratorie acută consecutiv unei electrocuții;
- la autopsia medico-legală s-au constatat: tumefacție și excoriație frontal stânga, echimoză și excoriație pavilion auricular stâng, excoriație superficială antebraț drept, excoriații multiple genunchi drept-leziuni ce s-au putut produce posibil în contextul electrocuției;
- între electrocuție și deces există legătură de cauzalitate directă, necondiționată;
- în momentul decesului sângele numitului ... nu conținea alcool etilic;
- decesul poate data din 03.09.2015.

Organele de cercetare penală au solicitat un obiectiv suplimentar al expertizei, respectiv să se stabilească zona de contact dintre sursa de curent electric și corpul victimei. Prin adresa nr. 1165/A8 din 13.09.2018, Serviciului Județean de Medicină Legală ... a comunicat faptul că zona de contact dintre sursa de curent electric și corpul sus-numitului a fost cea de la nivelul antebrațului drept-fața internă (în acest sens pledează atât examenul extern macroscopic cât și examenul microscopic efectuat din tegumentul recoltat de la nivelul antebrațului).

Cu ocazia cercetărilor locului faptei s-a constatat că, pe exteriorul laturii de Nord-Est a clădirii susmenționate, se află instalat un panou metalic, ce prezintă ușa de protecție lipsă, fiind astfel expuse mai multe cabluri electrice rupte și deteriorate. Pe rama firidei se afla doar lacătul ce asigurase ușa prinsă de belciuge, cel aferent ușii fiind ruginit cu urme de forțare vechi. De jur împrejurul panoului sau în apropierea acestuia nu au fost descoperite urme de umezeală, care să ateste că minorul urinase înainte de incident.

Prin adresa nr. 8596/07.09.2015 S.D.E.E. ... a comunicat că tensiunea pe învelișul de tablă al panoului este 0 Volți, deoarece panoul este legat la priza de pământ proprie, fără a exista pericol de electrocutare la atingerea acestuia, în schimb tensiunea între faze este de 400 Volți, iar între faza și nulul de lucru este 230 volți. De asemenea, s-a mai comunicat faptul că proprietarul instalației este C.P.J. ... - ..., deci acesta are obligația de a asigura mentenanța echipamentelor electrice.

În cauză, la data de 25.09.2015, a fost dispusă efectuarea unei expertize electroenergetice, iar din raportul de expertiză tehnică întocmit de expert tehnic judiciar ... din cadrul B.L.E.J. ... și finalizat la data de 18.04.2016, rezultă următoarele concluzii:

- Proprietarul firidei de bransament, a cablurilor de legătură subterane de joasă tensiune din PTsbt2709 ... până la ieșirea din Blocul de Măsură și Protecție este S.D.E.E Electrica ...
- Proprietarul rețelei de distribuție este obligat la verificarea periodică a instalațiilor și echipamentelor sub tensiune și în rezervă, ce include și firida de bransament.
- Pe de altă parte, proprietarul clădirii are obligația de a administra clădirea, inclusiv verificarea instalațiilor și echipamentelor electrice. Chiar dacă firida de bransament nu îi aparține, avea obligația de a anunța Electrica ... și de a asigura locul până la remedierea defecțiunilor și incidentelor apărute.

Din verificările efectuate, s-a stabilit că proprietarul clădirii „...”, unde a funcționat discoteca situată în parcul ... nr.... din mun. ..., jud. ... este ..., așa cum rezultă atât din adresele Primăriei ..., cât și din adresele cu nr.1149/20.02.2017 și nr.2296/11.04.2017 înaintate chiar de ... Conform contractului de închiriere nr. 272/29.02.2000, ... a închiriat până la data de 04.03.2014, clădirea în cauză către ... care a înființat ... Actele adiționale anexate ulterior la acest contract nu au mai produs efecte juridice. În această perioadă, în calitate de chiriaș și utilizator al imobilului, ... a solicitat conectarea clădirii la energie electrică.

În cadrul procedurii de conectare, ... a emis avizul de racordare nr. II-A2-3459/08.07.2005, prin care a stabilit ca soluție tehnică punctul de delimitare a instalațiilor, la limita proprietăților, respectiv PTsbt2709 ... situat pe Bd. ... din ... Astfel, punctul de delimitare a proprietăților nu coincidea cu punctul de măsurare (locul de montare a contorului). Contorul a fost montat în firida de bransament aflată pe peretele exterior al clădirii, la o distanță de aproximativ 500 de metri față de punctul de delimitare.

Din declarația de martor a numitului ..., în calitate de administrator al ..., rezultă că, în perioada 2000-2013, cât a funcționat discoteca, firida de bransament aflată pe peretele exterior al clădirii era asigurată cu ușă metalică și lacăt cu inscripția I.R.E. (actual S.D.E.E. ...). Nu avea angajat electrician, dar avea obligația de a anunța S.D.E.E. ... despre orice eventuală avarie sau problemă de domeniu electric.

Contractul de furnizare nr. 0177MM/05.08.2005 a energiei electrice încheiat între ... și S.D.F.E.E. ..., a fost reziliat pentru neplată în data de 06.01.2014. După rezilierea contractului de furnizare a energiei electrice, la data de 06.04.2015 ..., prin angajații ..., ... și ..., a luat în primire de la ... activul ... din municipiul ..., pe bază de proces verbal, în care era menționat faptul că instalația electrică este vandalizată și nefuncțională. Cu ocazia primirii spațiului, reprezentanții ... nu puteau lua la cunoștință despre faptul că în firida de bransament există o instalație sub tensiune, întrucât nu aveau pregătirea necesară și echipament specific unui electrician profesionist. Contractul de furnizare nr. 0177MM/05.08.2005 a energiei electrice a fost reziliat conform comenzii nr.5615364/05.01.2014, iar în baza ordinului de serviciu nr. 302000074565/06.01.2014 emis de S.D.E.E. ..., angajații săi, ... și ... s-au deplasat la firida de bransament din interiorul căreia au demontat contorul electric.

Din declarațiile de martori ale celor doi angajați rezultă că, la acea dată, firida era asigurată în mod corespunzător cu ușă metalică, încuiată cu lacăte tip I.R.E., iar, în fața firidei, se aflau tufe de arbuști care mascau parțial vederea asupra firidei. Din declarațiile de martor ale numiților ..., ... și ..., rezultă că, la momentul luării în primire, afară ploua, era întuneric și nu au luat în primire decât bunurile aflate în interiorul clădirii, fără a face o recunoaștere exterioară a perimetrului clădirii, astfel că nu au avut cunoștință de existența firidei de bransament electric situată pe peretele exterior din spatele clădirii.

Prin adresele nr. 3789/10.05.2016, 3790/10.05.2016 (obiecțiuni la raportul de expertiză tehnică), 5597/13.07.2016, 8760/03.11.2016 și 5070/14.07.2017, S.D.E.E. Electrica ... a comunicat că nu avea nicio obligație de administrare, verificare ori întreținere a firidei de bransament, unde s-a produs evenimentul, întrucât firida nu a fost și nu este proprietatea sa, ci a proprietarului clădirii. Așa cum s-a precizat mai sus, în contractul de furnizare a energiei electrice nr.0177MM/05.08.2005 (avizul de racordare nr. II -A2-3459/08.07.2005 emis de SDFEE Electrica ... pentru beneficiarul) este stipulat faptul că punctul de delimitare a instalațiilor, la limita proprietăților, va fi la papucii de legare a circuitului trifazat în TD de JT al PTsbt2709 ..., de unde rezultă că, atât firida de bransament în cauză cât și aparatul de măsurare (contorul electric), se afla după papucii de legare, în partea opusă a ... și nu sunt proprietatea S.D.F.E Electrica ..., ci a proprietarului/gestionarului clădirii, care, la data de 02.09.2015 (data faptei) era ...

Referitor la aceste aspecte, inculpata ... a mai comunicat prin adresa nr.8760/03.11.2016 următoarele:

- conform uzanțelor, debransarea și întreruperea furnizării energiei electrice se execută prin deconectarea instalației de utilizare de la locul de consum și demontarea contorului, nefiind necesar scoaterea de sub tensiune a firidei de bransament, care este proprietatea deținătorului construcției și care este închisă și securizată cu lacăt.

- din practica exploatării rețelelor electrice, cablurile montate în subteran se mențin sub tensiune, chiar dacă nu alimentează vreun consumator, pentru a ușura eventualele manevre ulterioare.

În cauză, a fost audiat martorul ... care, la data de 08.07.2005, când a fost emis avizul de racordare la instalațiile furnizorului de energie electrică nr. II-A2-3459, ocupa funcția de șef C.E.MT-JT ... în cadrul S.D.E.E. ... și, în această calitate a semnat avizul de racordare. Acesta a precizat că, la data emiterii

avizului de racordare s-a stabilit ca punct de delimitare a instalațiilor, la limita proprietăților, respectiv papucii de legare a circuitului trifazat în TD de JT al PTsbt2709 ..., distanța de la punctul de delimitare stabilit până la cutia firidei unde se afla aparatul de măsurare fiind de aproximativ 500 metri. Instalația de la punctul de delimitare și până la punctul de măsurare nu aparține S.D.E.E. ..., ci proprietarului imobilului, fost abonat. De asemenea, firida de bransament (cutia metalică) aparține tot proprietarului. După încheierea contractului, aparatul de măsură sigilat a fost asigurat în cutia firidei de bransament cu lacăt tip Electrica. După momentul furnizării energiei electrice în baza contractului încheiat, pe instalațiile existente de la punctul de delimitare și până la ieșirea din firida de bransament, deși aparțineau proprietarului imobilului consumator, doar lucrătorii de la S.D.F.E.E. de la acea vreme aveau dreptul să intervină. De asemenea, la data deconectării consumatorului de energie electrică, martorul ... ocupa funcția de Șef Centrul de exploatare al instalațiilor din cadrul S.D.E.E. ... Cu privire la rezilierea contractului, martorul a menționat că a luat la cunoștință după producerea incidentului, respectiv cu ocazia actelor procedurale întocmite în cadrul prezentului dosar penal. Nu a fost anunțat la momentul efectuării deconectării efective, acest lucru fiind făcut de către lucrătorii Centrului de măsură din cadrul aceleiași societăți S.D.E.E. ..., ca urmare a Ordinului de serviciu nr 302000074565 emis la data de 06.01.2014 de către A.F.E.E. ...

În baza ordinului de serviciu emis de către AFEE ..., lucrătorii din cadrul Centrului de măsură al S.D.E.E. ... au demontat și ridicat aparatul de măsură și nu au debransat instalația de la punctul de delimitare. Astfel, instalația a rămas alimentată cu energie electrică, deși nu aparține S.D.E.E. ... și nu alimenta niciun consumator.

Mai mult, șeful Centrului de exploatare al instalațiilor din cadrul S.D.E.E. ..., conform fișei postului avea ca atribuție zilnică (prevăzută la punctul 23) „depistarea permanentă a punctelor slabe și periculoase din instalațiile electrice”. Cu privire la această atribuție, martorul ... a precizat că la nivelul Centrului de exploatare nu existau oameni anume desemnați pentru desfășurarea doar a unor activități de identificare a punctelor periculoase. Existau doar doi oameni pe schimb la nivelul Centrului care desfășurau activități pe raza municipiului ... și a localităților ..., ... și ... Aceștia nu puteau să desfășoare numai activitatea de verificare în vederea identificării punctelor periculoase. De asemenea, firida de bransament din ..., în timpul activității sale nu i-a fost semnalată niciodată ca un punct periculos. Au fost audiați în cauză, în calitate de martori, și numiții ..., ... și ..., din declarațiile cărora, coroborate cu celelalte declarații și acte administrate, a rezultat situația de fapt expusă mai sus.

Prin adresa nr. 99767/22.12.2016, SDEE ... a comunicat că nu poate să desemneze pe cineva care să răspundă în fața legii pentru o faptă care nu a fost săvârșită de vreunul din angajații societății, ci de proprietarul clădirii - ... De asemenea, ..., prin adresa nr. 3090/19.05.2017 a comunicat că nu se face vinovată de săvârșirea infracțiunilor aduse la cunoștință, întrucât firida de bransament electric amplasată pe peretele exterior al clădirii se afla în administrarea entităților care distribuie și furnizează curent electric.

Prin ordonanța organelor de poliție judiciară din cadrul Poliție Mun. ... s-a dispus începerea urmăririi penale pentru săvârșirea infracțiunii de ucidere din culpă prev. de art. 192 alin. 1 C.pen.

Prin ordonanța nr. 177651 din data de 13.11.2016 a Poliției mun. ... s-a dispus extinderea urmăririi penale sub aspectul săvârșirii infracțiunii de neluarea măsurilor legale de securitate și sănătate în muncă de către persoana care avea această îndatorire, dacă se creează un pericol grav, faptă prev. și ped. de art. 37 din Legea nr.319/2006, constând în aceea că atât proprietarul rețelei de distribuție electrică, cât și proprietarul clădirii ... situată în ... nr.... din mun. ..., nu au luat măsurile legale de securitate în muncă, având ca urmare faptul că, în data de 02.09.2015, în jurul orei 23.40, numitul ... s-a electrocutat și a decedat, după ce a atins panoul electric neasigurat, amplasat în exteriorul clădirii în cauză.

Prin ordonanța nr. 177651 din data de 14.11.2016 a Poliției Mun. ..., confirmată de ordonanța nr. 1786/P/2016 din data de 14.11.2016 a Parchetului de pe lângă Tribunalul Vrancea, s-a continuat urmărirea penală față de ELECTRICA S.A. - S.D.E.E. sucursala de distribuție ..., pentru săvârșirea infracțiunilor de ucidere din culpă, prev. și ped. de art. 192 alin.2 Cod penal și neluarea măsurilor legale de securitate și sănătate în muncă de către persoana care avea această îndatorire, dacă se creează un pericol grav, prev. de art. 37 din Legea nr.319/2006, ambele cu aplicarea art.38 alin.1 din Codul penal.

Prin ordonanța nr. 177651 din data de 19.04.2017 a Poliției Mun. ... s-a dispus schimbarea încadrării juridice din infracțiunea de neluarea măsurilor legale de securitate și sănătate în muncă de către persoana care avea această îndatorire, dacă se creează un pericol grav, prev. de art. 37 din Legea nr. 319/2006, în infracțiunea de neluarea măsurilor legale de securitate și sănătate în muncă prev. de art. 349 alin. 1 C.pen.

Prin ordonanța nr. 177651 din data de 19.04.2017 a Poliției Mun. ..., confirmată de ordonanța nr. 1786/P/2015 din data de 20.04.2017 a Parchetului de pe lângă Tribunalul Vrancea, s-a dispus extinderea urmăririi penale față de ..., pentru săvârșirea infracțiunilor de ucidere din culpă, prev. de art. 192 alin. 2 Cod pen. și neluarea măsurilor legale de securitate și sănătate în muncă prev. și ped. de art. 349 alin.1 C.pen., ambele cu aplic art.38 alin.1 din C.pen.

Prin ordonanța nr. 1786/P din data de 21.12.2017 a Parchetului de pe lângă Tribunalul Vrancea, s-a dispus punerea în mișcare a acțiunii penale față de: ... și ..., ambele cercetate sub aspectul săvârșirii infracțiunilor de ucidere din culpă, prev. și ped. de art. 192 alin. 2 Cod penal și neluarea măsurilor legale de securitate și sănătate în muncă faptă prev. de art. 349 alin.1 C.pen., ambele cu aplicarea art.38 alin.1 din Codul penal.

Prin referatul Poliției Mun. ... din 14.05.2019, s-a propus întocmirea rechizitoriului și sesizarea instanței cu privire la inculpata ... pentru săvârșirea infracțiunii de ucidere din culpă, prev. și ped. de art. 192 alin. 2 C.pen. De asemenea, s-a propus clasarea cauzei cu privire la inculpata ... pentru infracțiunea de neluarea măsurilor legale de securitate și sănătate în muncă prev. de art. 349 alin.1 C.pen.

S-a propus și clasarea față de ... și ... pentru săvârșirea infracțiunilor de ucidere din culpă, prev. și ped. de art. 192 alin. 2 C.pen. și neluarea măsurilor legale de securitate și sănătate în muncă prev. de art. 349 alin.1 C.pen., ambele cu aplicarea art.38 alin.1 C.pen.

Prin ordonanța nr. 1786/P/2015 din data de 28.06.2019, Parchetul de pe lângă Tribunalul Vrancea a dispus clasarea față de inculpatele ... și ..., ambele cercetate sub aspectul săvârșirii infracțiunilor de ucidere din culpă, prev. și ped. de art. 192 alin. 2 Cod penal și neluarea măsurilor legale de securitate și sănătate în muncă faptă prev. de art. 349 alin.1 C.pen., ambele cu aplicarea art.38 alin.1 din Codul penal, reținând că nu au fost identificate norme legale sau convenționale care să stabilească termene sau perioade fixe în care cele două inculpate ar fi trebuit să verifice tabloul electric, în condițiile în care nu s-a putut stabili nici data sustragerii capacului panoului electric.

Împotriva acestei soluții, petentul a formulat plângere, dar aceasta a fost respinsă ca neîntemeiată de prim-procurorul Parchetului de pe lângă Tribunalul Vrancea, conform dispozițiilor art. 339 din Codul de procedură penală prin ordonanța nr. 147/II/2/2019 din data de 07.08.2019.

Potentul ..., tatăl victimei ..., prin plângerea înregistrată pe rolul acestei instanțe la data de 10.09.2019, sub nr. .../231/2019, a contestat soluția procurorului ca fiind nelegală și netemeinică arătând că:

- procurorul a făcut confuzie în ce privește data faptei, 03.08.2015 în loc de 02.09.2015,
- soluționarea dosarului a necesitat o durată prea mare de timp,
- organul de cercetare penală nu a stabilit dinamica decesului,
- procurorul de caz a înlăturat fără nicio explicație raportul de expertiză tehnică efectuat în cauză,
- s-a reținut în mod greșit că ... nu avea nicio obligație de administrare a instalației electrice,

- prin faptul că ... a pus lacătul pe panoul electric, a preluat controlul asupra panoului,
 - nu s-a verificat cine a efectuat lucrarea de înlocuire a uşii firidei după producerea evenimentului.
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Vrancea şi părţile nu au înţeles să depună note scrise.

În temeiul art. 341 alin. 6 lit. a din Codul de procedură penală, procedând la judecarea plângerii formulată de ... împotriva ordonanţei de clasare nr. 1786/P/2015 din 28.06.2019, a Parchetului de pe lângă Tribunalul Vrancea şi a rezoluţiei nr. 147/II/2/2019, dată de prim procurorul Parchetului de pe lângă Tribunalul Vrancea, şi analizând lucrările şi materialul din dosarul cauzei, **judecătorul de cameră preliminară a constatat că soluţia nu este legală şi temeinică din următoarele considerente:**

S-a apreciat că faţă de inculpata ..., se impune începerea judecăţii pentru infracţiunea de ucidere din culpă prev. de art. 192 alin. 2 C.pen.

După ce lucrătorii din cadrul Centrului de măsură al S.D.E.E. ... au demontat şi ridicat aparatul de măsură nu au debransat instalaţia de la punctul de delimitare. Astfel, instalaţia a rămas alimentată cu energie electrică, deşi nu aparţine S.D.E.E. ... şi nu alimenta niciun consumator. Lucrătorii au procedat în acest fel pentru că aşa obişnuiau să o facă, fiind mult mai simplu ca ulterior, să se poată face rebransarea la reţeaua de energie electrică. S-a reţinut că acest lucru este nelegal şi a permis electrocutarea accidentală a victimei cu consecinţa decesului.

Contractul de furnizare nr. 0177MM/05.08.2005 a energiei electrice încheiat între ... şi ..., a fost reziliat pentru neplată în data de 06.01.2014. După rezilierea contractului de furnizare a energiei electrice, la data de 06.04.2015 ..., a luat în primire de la ... activul ... din municipiul ..., pe bază de proces verbal, în care era menţionat faptul că instalaţia electrică este vandalizată şi nefuncţională.

Aşadar, judecătorul de cameră preliminară a reţinut că momentul în care uşa de la firidă a fost sustrasă este situat între data ridicării contorului, 06.01.2014 şi data de 06.04.2015. După această dată, inculpata nu a mai verificat tabloul electric, deşi angajaţii săi erau singurii care puteau să aibă acces la acesta, capacul fiind asigurat cu un lacăt special, tip „Electrică”.

S-a reţinut că, potrivit art. 93 alin. 1 pct. 12 din Legea nr. 123/2012 a energiei electrice şi a gazelor naturale **„punerea sub tensiune a instalaţiilor electrice fără a exista încheiat contract de furnizare a energiei electrice, precum şi/sau fără a exista montat un grup de măsurare a energiei electrice, după caz”, constituie contravenţie.** Aşadar, s-a constatat de către judecătorul de cameră preliminară că uzanţele inculpatei, cum este şi cea prin care nu au oprit alimentarea cu energie electrică a instalaţiei de la punctul de delimitare a instalaţiilor, la limita proprietăţilor, respectiv papucii de legare a circuitului trifazat în TD de JT al PTsbt2709 ..., sunt interzise de lege. S-a apreciat că dacă inculpata ar fi respectat această dispoziţie legală, electrocutarea accidentală a victimei nu ar fi avut loc.

Faţă de aceste motive, judecătorul de cameră preliminară, în temeiul art. 341 alin. 7 pct. 2 Cod proc. pen., **a constatat legalitatea administrării probelor şi a efectuării urmăririi penale** în dosarul nr. 1786/P/2015.

A admis plângerea formulată de petentul ..., împotriva ordonanţei de clasare nr. 1786/P/2015 din 28.06.2019 a Parchetului de pe lângă Tribunalul Vrancea, confirmată prin ordonanţa nr. 147/II/2/2019, dată de prim procurorul Parchetului de pe lângă Tribunalul Vrancea şi **a desfiinţat soluţia atacată, dispunând începerea judecăţii cu privire la inculpata ...**, pentru infracţiunea de ucidere din culpă prev. de art. 192 alin. 2 C.pen.

La termenul din data de 04.08.2021, instanţa a luat act de certificatul de înregistrare depus de inculpată, prin care se arată schimbarea denumirii societăţii. Totodată, din oficiu, s-a solicitat de la Oficiul Registrului Comerţului datele de identificare şi istoricul inculpatei, iar societăţii “mamă”, ..., cu sediul în mun. ..., str. ... nr ..., jud. ..., CUI ..., i s-a solicitat să comunice cine este reprezentantul legal al inculpatei.

La termenul de judecată din data de 17.12.2021, instanţa, din oficiu, a pus în discuţie posibilitatea inculpatei de a fi subiect activ al infracţiunii pentru care a fost trimisă în judecată, şi de a răspunde penal,

având în vedere forma sa de organizare, respectiv sucursală. La cererea părților, s-a dispus amânarea cauzei pentru a se pune concluzii la termenul următor.

Cu privire la excepția lipsei calității de subiect activ al infracțiunii, a inculpatei ... – Sucursala ..., invocată din oficiu, instanța a constatat următoarele:

Potrivit art. 43 din Legea nr. 31 din 16.11.1990: “(1) **Sucursalele sunt dezmembrăminte fără personalitate juridică ale societăților** și se înregistrează, înainte de începerea activității lor, în registrul comerțului din județul în care vor funcționa.”

Instituția răspunderii penale a persoanei juridice a fost relativ recent introdusă în dreptul penal român, iar noul Cod penal preia în linii generale principiile consacrate în materie de Codul penal din 1969, existând însă și unele noutăți importante.

Potrivit art. 135 din Codul Penal, persoana juridică, cu excepția statului și a autorităților publice, răspunde penal pentru infracțiunile săvârșite prin acțiunile de realizare a obiectului de activitate ori săvârșite prin acțiunile executate în numele sau în interesul său. Prin urmare, răspunderea penală a persoanei juridice este generală, putând fi atrasă de orice activitate a ei în care se poate identifica un element subiectiv propriu acesteia, diferit de cel al persoanei fizice care execută în concret actul material <https://lege5.ro/gratuit/gezdmnrzgi/art-135-conditiile-raspunderii-penale-a-persoanei-juridice-codul-penal?dp=gqytsojuge2tk - F365>. Răspunderea penală a persoanei juridice poate fi antrenată de orice persoană fizică ce acționează în numele ei, nu doar de către organele de conducere ale acesteia. **De asemenea, pentru a răspunde penal, o entitate colectivă trebuie să aibă personalitate juridică.**

Or, după cum s-a arătat mai sus, sucursalele sunt dezmembrăminte fără personalitate juridică ale societăților și prin urmare nu pot răspunde penal.

În cuprinsul art. 25 alin. (3), cu denumirea marginală „Subiectele de drept civil”, Codul civil consacră, mai întâi, definiția legală a noțiunii de „persoană juridică”, statuând că „Persoana juridică este orice formă de organizare care, întrunind condițiile prevăzute de lege, este titulară de drepturi și obligații civile”. Textul circumscris, așadar, acestei categorii de subiecte de drept acele forme de organizare care, pe de o parte, întrunesc condițiile exprese ale legii, iar, pe de altă parte, sunt titulare de drepturi și obligații civile, adică au capacitate civilă.

Prin urmare, s-a constatat că există un raport de condiționare între dobândirea, în mod prealabil, a personalității juridice de către o organizație și aptitudinea sa de a-și asuma drepturi și obligații proprii, în mod subsecvent, ca subiect de drept distinct. Personalitatea juridică este, prin urmare, cea care conferă unei entități calitatea de subiect de drept distinct, drepturi și obligații proprii, dar și responsabilitate juridică proprie.

Având ca efect inexistența capacității sale juridice, absența personalității juridice a subiectului de drept semnifică, în materie penală, inaptitudinea acestuia de a se implica *ab inițio*, în nume propriu, în raporturile penale de conformare, de a-și asuma *proprio nomine* obligațiile ce îi revin în acest tip de raporturi și, implicit, de a suporta, în caz de încălcare a acelor obligații, toate consecințele penale ale faptelor sale.

Cerința existenței personalității juridice ca premisă pentru angajarea răspunderii penale a entităților colective în condițiile art. 135 din Codul penal a fost subliniată, de altfel, *expressis verbis* în chiar expunerea de motive la Legea nr. 286/2009. În secțiunea a 2-a pct. 2.38 a acestui document s-a precizat că „în reglementarea răspunderii penale a persoanei juridice au fost păstrate principiile pe care se fundamentează această răspundere în concepția Codului penal în vigoare, astfel cum a fost modificat prin Legea nr. 278/2006”, afirmându-se explicit că „a fost menținută cerința existenței personalității juridice ca premisă pentru angajarea răspunderii penale a entităților colective”.

Cât privește sfera subiecților răspunderii penale, legiuitorul român a inclus în aceasta exclusiv persoanele juridice, adică acele entități cărora legea civilă le recunoaște o atare calitate, cu trei excepții:

statul, autoritățile publice și instituțiile publice care desfășoară o activitate care nu poate face obiectul domeniului privat. Dispozițiile art. 19¹ din Codul penal din 1969 prevedeau expres că „Persoanele juridice (...) răspund penal pentru infracțiunile săvârșite în realizarea obiectului de activitate sau în interesul ori în numele persoanei juridice (...)”, formulare substanțial asemănătoare celei existente și în actualul art. 135 din Codul penal.

De altfel, în doctrină și în jurisprudență nu au existat controverse asupra obligativității existenței personalității juridice a subiectului activ al unei infracțiuni, admitându-se că o atare personalitate este o condiție a răspunderii penale a persoanei juridice.

Afirmând explicit că sucursala este un dezmembrământ al societății, fără personalitate juridică, legiuitorul a exclus, așadar, o posibilă includere a acestui tip organizare în sfera persoanelor juridice.

Prin urmare, s-a concluzionat că sucursala nu are calitatea de persoană juridică în înțelesul normelor codului civil și nu poate fi, în sine, nici destinat al actelor normative civile ori al dispozițiilor legislației penale.

În același sens s-a pronunțat și Înalta Curte de Casație și Justiție care, prin decizia nr. 1 din 2016 a stabilit că întreprinderea individuală, formă de activitate economică organizată de întreprinzătorul persoană fizică în temeiul dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 44/2008, nu are calitatea de persoană juridică și, prin urmare, nu poate răspunde penal în condițiile prevăzute de art. 135 din Codul penal”.

Deși această decizie vizează capacitatea întreprinderii individuale de a răspunde penal, aceleași argumente pot fi avute în vedere și în cazul sucursalei.

Așadar, fiind lămurit faptul că sucursala, ca dezmembrământ al societății, nu poate răspunde penal, în speța dedusă judecății **rămâne să analizăm dacă într-adevăr cercetările au vizat sucursala și nu societatea “mamă”**, așa cum apărătorul ales al părții civile ... a invocat.

Analizând întregul probatoriu administrat în cauză, instanța a constatat că pe parcursul urmăririi penale, cercetările s-au efectuat exclusiv față de ... SUCURSALA ..., cu sediul în mun. ..., bd. ... nr. ..., jud. ..., cu număr de înregistrare la Registrul Comerțului .../168/2002, CUI ...

Toate actele procesuale, respectiv ordonanța de continuare și de confirmare a continuării urmăririi penale, ordonanța de punere în mișcare a acțiunii penale și ordonanța de clasare a cauzei, vizează ... – ... SUCURSALA ..., cu sediul în mun. ..., bd. ... nr. ..., jud. ..., cu număr de înregistrare la Registrul Comerțului .../168/2002, CUI ...

Mai mult, în cauză a fost audiat în calitate de inculpat (reprezentant al sucursalei), numitul ..., director al sucursalei mai sus menționate.

De asemenea, întreaga corespondență, inclusiv acordarea dreptului de a formula obiective și obiecțiuni la rapoartele de expertiză dispuse în cauză, s-a purtat cu reprezentanții sucursalei din mun. ... și niciun înscris din dosarul de urmărire penală nu are ca destinat sau expeditor societatea “mamă”, ..., cu sediul în mun. ..., str. ... nr. ..., jud. ..., CUI ...

Or, din relațiile înaintate de Oficiul Național al Registrului Comerțului și cele înaintate de societatea “mamă” ..., cu sediul în mun. ..., str. ... nr. ..., jud. ..., CUI .., s-a observat în mod clar că cele două entități, sucursala și societatea “mamă”, au reprezentanți diferiți, sedii diferite, CUI diferit și toate celelalte date de identificare diferite.

De asemenea, s-a constatat că la dosarul cauzei nu se regăsește niciun înscris din care să rezulte că ..., cu sediul în mun. ..., str. ... nr. ..., jud. ..., CUI ... a împuternicit sucursala din ... să o reprezinte pe parcursul urmăririi penale în prezenta cauză.

Chiar și în ipoteza în care societatea “mamă” ar fi împuternicit sucursala să o reprezinte în prezentul dosar penal, era absolut necesar ca toate actele procesuale, respectiv ordonanța de continuare a urmăririi penale, ordonanța de punere în mișcare a acțiunii penale, să indice în primul rând **inculpatul**,

respectiv ..., cu sediul în mun. ..., str. ... nr. ..., jud. ..., CUI ..., .../352/2002 și apoi **împuternicitul/reprezentantul**, cu toate datele de identificare.

Pentru aceste motive, instanța a admis excepția lipsei capacității inculpatei ... – Sucursala ..., cu sediul în mun. ..., bd. ... nr. ..., jud. ..., CUI ..., .../168/2002, de a răspunde penal, invocată din oficiu.

Întrucât pentru îndeplinirea condițiilor de tipicitate a faptei (prevederea faptei în legea penală) este necesar ca subiectul activ al infracțiunii să aibă capacitatea de a răspunde penal (în cazul persoanelor juridice, să aibă personalitate juridică), instanța a apreciat că în cauză sunt incidente dispozițiile art. 16 alin. 1 lit. b teza I din Codul de Procedură Penală.

Prin urmare, s-a constatat că situația de fapt reținută în actul de sesizare, raportat la subiectul activ al infracțiunii trimis în judecată, nu întrunește elementele de tipicitate obiectivă ale infracțiunii de **ucidere din culpă**, prev. de art. 192 alin. 2 Cod Penal.

Astfel, în baza art. 396 alin. (1) și (5) raportat la art. 16 alin. 1 lit. b) teza I C.pr.pen., s-a dispus **achitarea** inculpatei ... – **Sucursala** ..., cu sediul în mun. ..., bd. ... nr. ..., jud. ..., CUI ..., .../168/2002, reprezentată de director ..., născut la data de 02.08.1965, în mun. ..., jud. ..., cu domiciliul în mun. ..., str. ..., bl. ..., ap. ..., jud. ..., CNP ..., pentru săvârșirea infracțiunii de **ucidere din culpă**, prev. de art. 192 alin. 2 Cod Penal, **întrucât fapta, raportat la subiectul activ reținut în actul de sesizare, nu este prevăzută de legea penală.**

Cu privire la latura civilă a cauzei, în temeiul art. 25 alin. 5 din Codul de Procedură Penală, a fost lăsată nesoluționată acțiunea civilă intentată de partea civilă ...

Împotriva acestei hotărâri a declarat apel partea civilă ..., arătând că hotărârea apelată este neîntemeiată și nelegală. A precizat că judecătorul de cameră preliminară, printr-o hotărâre definitivă, a dispus începerea judecării în urma contestației făcute de către partea civilă, fiind verificate legalitatea administrării probelor, a efectuării urmăririi penale, nu au fost excluse probe, s-a constatat că toate actele au fost întocmite în mod legal, inclusiv citarea societății. A menționat că doar în procedura camerei preliminare se putea invoca lipsa capacității inculpatei ... și se putea trimite cauza la procuror pentru refacerea actului de sesizare. A mai precizat că sucursala avea competențe în domeniul administrativ, economic, comercial, tehnic, financiar, juridic, personalul era angajat de către directorul de sucursală, litigiile sunt de competența instanțelor de drept comun, unde se nasc aceste litigii. A mai menționat că soluția de achitare nu subzistă, atâta timp cât fapta este prevăzută de legea penală și a fost săvârșită cu vinovăție, că persoana juridică practic răspunde chiar prin director, numit de către directorul general pentru ceea ce se întâmplă în teritoriu. A arătat că societatea are atât sediu principal cât și sediul secundar, fiind în mod legal citată la sediu secundar, deoarece acest sediu secundar este reglementat prin statut, iar toate acte procesuale s-au efectuat față de ..., care și-a schimbat denumirea ajungându-se în prezent la ..., prin sediul secundar al sucursalei ... A mai arătat că nici decizia Înaltei Curți nr. 1/2016 cu privire la întreprinderea individuală nu este aplicabilă în cazul unei societăți comerciale și atâta timp cât nulitățile absolute nu s-au invocat în faza de cameră preliminară. A solicitat trimiterea cauzei spre rejudecare pentru a se începe judecata pe fond.

Inculpata, prin avocat desemnat din oficiu, a solicitat respingerea apelului, apreciind că hotărârea apelată este legală și temeinică întrucât nu poate răspunde penal având în vedere și dispozițiile articolul 135 din Codul penal.

Procurorul a solicitat respingerea căii de atac, arătând că sucursalele sunt dezmembrăminte, fără personalitate juridică, că întreg probatoriul a fost administrat față de ..., care nu are calitatea de persoană juridică în sensul normelor din Codul civil, astfel că nu poate subiect activ al infracțiunii.

Apelul este fondat în parte, pentru considerentele ce se vor arăta în continuare.

Examinând cauza prin prisma motivelor de apel cât și din oficiu sub toate aspectele de fapt și de drept, conform art.417 alin. 2 Cod procedură penală, Curtea constată că soluția primei instanțe în sensul

lipsei calității de subiect activ al infracțiunii de ucidere din culpă a inculpatei ... – Sucursala ..., motivat de lipsa personalității juridice pentru a putea răspunde penal, este corectă.

În acest sens, arătăm că art. 135 alin.1 Cod penal consacră răspunderea penală a persoanei juridice, cu excepția statului și a autorităților publice, pentru infracțiunile săvârșite prin acțiunile de realizare a obiectului de activitate ori săvârșite prin acțiunile executate în numele sau în interesul său. Însă, pentru a răspunde penal, o entitate/organizație colectivă trebuie să aibă personalitate juridică, dobândită în condițiile prevăzute de Codul civil sau de alte legi speciale, în baza cărora au fost înființate, potrivit art.25 alin.3 Cod civil (care definește persoana juridică ca fiind *orice formă de organizare care, întrunind condițiile prevăzute de lege, este titulară de drepturi și obligații civile*).

Personalitatea juridică este cea care conferă unei entități/organizații calitatea de subiect de drept distinct, având drepturi și obligații proprii, dar și responsabilitate juridică proprie.

În cauză, inculpata este o societate comercială pe acțiuni a cărei înființare este guvernată de Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale, care prevede expres condițiile pentru dobândirea personalității juridice.

Astfel, arătăm că, potrivit art. 41 din această lege, *societatea este persoană juridică de la data înmatriculării în registrul comerțului*.

De asemenea, personalitate juridică mai au și filialele unei anumite societăți, conform art. 42 din Legea nr.31/1990.

Însă, sucursalele nu au personalitate juridică, fiind doar dezmembrăminte fără personalitate juridică ale societăților și care se înregistrează, înainte de începerea activității lor, în registrul comerțului din județul în care vor funcționa, potrivit art. 43 alin.1 din Legea nr.31/1990 privind societățile comerciale.

În consecință, lipsa personalității juridice a entității/organizației conduce la imposibilitatea tragerii la răspundere penală în nume propriu, în cazul încălcărilor obligațiilor care au ca urmare producerea unor rezultate cu semnificație penală.

Practic, absența personalității juridice a unei entități/organizații colective atrage lipsa calității de subiect activ al infracțiunii a acesteia.

Susținerea părții civile că doar în procedura camerei preliminare se putea invoca lipsa capacității inculpatei nu poate fi primită, deoarece un asemenea impediment procesual poate fi invocat în orice stare a procesului penal, având în vedere că lipsa calității de subiect activ al infracțiunii face imposibilă tragerea la răspundere penală.

În ceea ce privește susținerea cum că sucursala avea competențe în domeniul administrativ, economic, comercial, tehnic, financiar, juridic, se observă că asociațiile, societățile sau alte entități fără personalitate juridică pot sta în judecată, dacă sunt constituite potrivit legii, astfel cum prevede, prin excepție, art.56 alin.2 Cod procedură civilă.

În cauză, Sucursala ... este constituită legal, conform art. 43 alin.1 din Legea nr.31/1990, fiind înregistrată la registrul comerțului din județul ..., în care funcționează, separat de *societatea mamă*, ..., cu sediul în mun. ..., astfel că poate sta în judecată, chiar dacă nu are personalitate juridică, potrivit excepției prev. de art.56 alin.2 Cod procedură civilă, dar numai în procesele civile, în care se poate pune în discuție răspunderea civilă în sens larg (cum ar fi în litigiile civile, între profesioniști și/sau neprofesioniști, litigiile de muncă și altele asemenea), fără a se putea extinde o asemenea calitate și în materia răspunderii penale, știut fiind că excepțiile sunt de strictă interpretare.

Afirmațiile în sensul că toate actele procesuale s-au efectuat față de ..., care și-a schimbat denumirea ajungându-se în prezent la ..., prin sediul secundar al sucursalei ..., nu poate fi primită, fiind contrazisă de actele dosarului de urmărire penală.

În acest sens, așa cum a reținut și instanța de fond, urmărirea penală s-a efectuat exclusiv față de ... Sucursala ..., cu sediul în mun. ..., bd. ... nr. ..., jud. ..., cu număr de înregistrare la Registrul Comerțului

.../168/2002, CUI ... Toate actele procesuale, respectiv ordonanța de continuare și de confirmare a continuării urmăririi penale, ordonanța de punere în mișcare a acțiunii penale și ordonanța de clasare ca cauzei, vizează ... Sucursala ..., cu sediul în mun. ..., bd. ... nr. ..., jud. ..., cu număr de înregistrare la Registrul Comerțului .../168/2002, CUI ..., fiind audiat în calitate de inculpat (reprezentant al sucursalei), numitul ..., director al acestei sucursale.

Se mai observă că întreaga corespondență, inclusiv acordarea dreptului de a formula obiecție și obiecțiuni la rapoartele de expertiză dispuse în cauză, s-a purtat cu reprezentanții sucursalei din mun. ... și niciun înscris din dosarul de urmărire penală nu are ca destinatar sau expeditor societatea “mamă”, ..., cu sediul în mun. ..., str. ... nr. ..., jud. ..., CUI ... Din actele dosarului (în special relațiile înaintate de Oficiul Național al Registrului Comerțului) se constată în mod cert că cele două entități, sucursala și societatea “mamă”, au reprezentanți diferiți, sedii diferite, CUI diferit și toate celelalte date de identificare diferite.

Totodată, la dosarul cauzei nu se regăsește niciun înscris din care să rezulte că ..., cu sediul în mun. ..., str. ... nr. ..., jud. ..., CUI ... a împuternicit sucursala din ... să o reprezinte pe parcursul urmăririi penale în prezenta cauză. Dacă societatea “mamă” ar fi împuternicit sucursala să o reprezinte în prezentul dosar penal, era absolut necesar ca toate actele procesuale, respectiv ordonanța de continuare a urmăririi penale, ordonanța de punere în mișcare a acțiunii penale, să indice în primul rând inculpatul, respectiv ..., cu sediul în mun. ..., str. ... nr. ..., jud. ..., CUI ..., .../352/2002 și apoi împuternicitul/reprezentantul, cu toate datele de identificare, ceea ce nu rezultă din actele de urmărire penală.

Este adevărat că Decizia nr.1/2016 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, prin care s-a stabilit că întreprinderea individuală, nu are calitatea persoanelor juridice și prin urmare, nu poate răspunde penal în condițiile prevăzute de art. 135 din Codul penal, nu se referă la societăți comerciale, dar considerentele acesteia (referitoare la motivele pentru care a dat soluția respectivă) se pliază și în cazul unei sucursale a unei societăți comerciale, care este un dezmembrământ fără personalitate juridică al acesteia.

Față de considerentele de mai sus, apare ca fiind nefondată cererea părții civile de trimitere a cauzei la prima instanță pentru începerea judecății, deoarece inculpata față de care s-a efectuat urmărirea penală, respectiv ... Sucursala ... nu are personalitatea juridică care să-i atragă răspunderea penală, conform art.135 alin.1 Cod penal.

Însă, soluția de achitare, în temeiul art.16 alin.1 lit.b teza I Cod procedură penală, este nelegală, neputând-se reține că fapta nu este prevăzută de legea penală în situația în care a fost urmărită în calitate de inculpat o entitate/organizație fără personalitate juridică, care nu poate fi trasă la răspundere penală.

Împrejurarea că un făptuitor nu poate avea calitatea de subiect activ al infracțiunii, nu ține de îndeplinirea condițiilor de tipicitate obiectivă a faptei (a laturii obiective a infracțiunii, respectiv: existența elementului material al infracțiunii, urmării imediate și a legăturii de cauzalitate dintre acestea), situație în care se poate dispune achitarea în baza art.16 alin.1 lit.b teza I Cod procedură penală, ci este în afara conținutului constitutiv al infracțiunii, fiind o condiție preexistentă fără de care nu se poate dispune tragerea la răspundere penală.

Curtea apreciază că existența personalității juridice a unei entități/organizații constituie o condiție prevăzută de lege necesară pentru se putea pune în mișcare acțiunea a acțiunii penale, în vederea tragerii la răspundere penală, iar lipsa acesteia atrage încetarea procesului penal, în baza dispozițiilor art.396 alin.6 Cod procedură penală în referire la art.16 alin.1 lit.e teza ultimă Cod procedură penală.

O asemenea soluție este avantajoasă părții civile deoarece, potrivit art.16 alin.2 Cod procedură penală, acțiunea penală poate fi pusă în mișcare ulterior, în condițiile prevăzute de lege.

În consecință, în baza disp. art. 421 pct. 2 lit. a Cod procedură penală, s-a admis apelul declarat de partea civilă ..., s-a desființat, în parte, sentința penală apelată, urmând a se înlătura dispoziția de achitare și a se dispune încetarea procesului penal, astfel cum am arătat mai sus.

Vor fi menționate celelalte dispoziții ale sentinței penale apelate.

3. Titlu: Acțiune civilă. Inadmisibilitate. Tardivitatea indicării naturii și a întinderii pretențiilor.

Cuprins pe materii: Drept procesual penal. Partea generală.

Indice alfabetic: Drept procesual penal. Acțiune civilă. Inadmisibilitate

Legislație relevantă: art. 20 alin.1, 2, 4 Cod procedură penală

Rezumat: *Este nelegală soluția de obligare a părții responsabile civilmente la plata de despăgubiri către partea civilă ..., în condițiile în care constituirea de parte civilă nu respectă dispozițiile legale.*

Astfel, potrivit art. 20 alin.1 și 2 Cod procedură penală, constituirea ca parte civilă se poate face până la începerea cercetării judecătorești, în scris sau oral, cu indicarea naturii și a întinderii pretențiilor, a motivelor și a probelor pe care acestea se întemeiază.

Sanctiunea nerespectării acestor dispoziții legale este aceea că persoana vătămată sau succesorii acesteia nu se mai pot constitui parte civilă în cadrul procesului penal, dar pot introduce acțiunea la instanța civilă, conform disp. art. 20 alin. 4 Cod procedură penală.

Este adevărat că persoana vătămată a declarat în faza urmării penale că se constituie parte civilă cu o sumă pe care o va indica în fața instanței, dar această constituire nu respectă disp. art. 20 alin. 2 Cod procedură penală, nefiind precizate natura pretențiilor, întinderea acestora, motivele și probele pe care acestea se întemeiază.

Pentru ca această constituire de parte civilă să fie conformă prevederilor legale, persoana vătămată ar fi trebuit ca, până la începerea cercetării judecătorești, să indice natura pretențiilor (materiale și/sau morale), întinderea acestora (cuantumul în concret al sumelor de bani solicitate), motivele și probele de care înțelege să se folosească la dovedirea lor.

În faza de judecată, prima instanță a făcut numeroase demersuri pentru prezentarea persoanei vătămate pentru precizarea naturii pretențiilor și a întinderilor, dar fără succes.

Abia după încheierea dezbaterilor în fond, s-a prezentat mandatarul persoanei vătămate și a precizat că nu este de acord cu suma de 35.000 lei primită de la asigurator, solicitând acordarea unei sume mai mari întrucât prejudiciile cauzate sănătății acestuia sunt mai mari, însă momentul până la care se putea indica natura și a întinderea pretențiilor, respectiv începerea cercetării judecătorești, era depășit.

Prin urmare, constituirea de parte civilă a persoanei vătămate ar fi trebuit să fie respinsă ca fiind inadmisibilă întrucât, nefiind respectate disp. art. 20 alin.1 și 2 Cod procedură penală, aceasta nu se mai putea constitui parte civilă în cadrul procesului penal, astfel cum prevede disp. art. 20 alin. 4 Cod procedură penală.

Decizia penală nr. 728/A/03.06.2022 a Curții de Apel Galați

Prin sentința penală nr. 36/07.03.2022 pronunțată de Judecătoria Panciu în dosarul nr. .../275/2021, în baza art. 396 alin. 1 și 2 C.pr.pen., cu aplicarea art. 396 alin. 10 C.pr.pen., a fost condamnat inculpatul ... la o pedeapsă de **6 luni închisoare**, pentru săvârșirea infracțiunii de *vătămare corporală din culpă*, prev. de art. 196 al. 2, 3 C. pen. raportat la art. 194 al. 1 lit. e C. pen.

În baza art. 91 C.pen. s-a dispus suspendarea executării pedepsei sub supraveghere pe un termen de supraveghere de 2 ani, conform dispozițiilor art. 92 C.pen., cu măsurile de supraveghere prev. de art. 93 alin. 1 C. pen. și obligațiile prev. de art. 93 alin. 2 lit.b și alin. 3 C. pen.

În temeiul art. 19, 20, 25 alin. 1, 84 alin.1 C.pr.pen., rap. la art. 397 alin.1 C.pr.pen., coroborate cu art. 49 și următoarele din Legea 136/1995, *a fost admisă în parte acțiunea civilă* intentată de părțile civile și a fost obligată partea responsabilă civilmente - asigurătorul de răspundere civilă ..., la despăgubiri civile, astfel:

- la plata către partea civilă ... a diferenței de despăgubire, în cuantum de 13.060,42 lei;
- la plata către partea civilă Spitalul ... a sumei de 15259,275 lei, reprezentând cheltuielile de spitalizare ale persoanei vătămate ..., precum și plata dobânzii legale aferente acestei sume, calculată de la data externării victimei (09.12.2019), până la data achitării integrale a debitului;
- la plata către partea civilă ... a sumei de 261,6 lei, reprezentând cheltuielile ocazionate de transportul la spital al persoanei vătămate ...

În baza art. 274 alin. 1 C.proc.pen., a fost obligat inculpatul la plata sumei de 900 lei (din care 600 lei din faza urmăririi penale), cu titlu de cheltuieli judiciare avansate de către stat.

Pentru a pronunța această hotărâre, instanța de fond a reținut următoarele:

Prin rechizitoriul nr. 6142/P/2019 al Parchetului de pe lângă Judecătoria Focșani, a fost trimis în judecată inculpatul ..., pentru săvârșirea infracțiunii de vătămare corporală din culpă, prev. de art. 196 alin. 2, 3 C.pen.rap.la art. 194 alin.1 lit.e C.penal.

Procedura de cameră preliminară a fost finalizată prin Încheierea din data de 06.04.2021, când s-a constatat legalitatea sesizării instanței, a administrării probelor și a efectuării actelor de urmărire penală, dispunându-se începerea judecății.

La primul termen de judecată, cu procedura legal îndeplinită, ulterior citirii actului de sesizare, instanța a adus la cunoștința inculpatului, asistat de avocat ales, dispozițiile art. 374 alin (4) din C.pr.pen. raportat la art. 396 alin (10) din C.pr.pen., privind judecata în procedură simplificată, precum și soluțiile posibile ca urmare a acestei proceduri.

Inculpatul a arătat că solicită ca judecata sa aibă loc conform procedurii simplificate, prevăzută de art. 374 alin. (4) din C.pr.pen.

În ședința publică din data de 15.06.2021, instanța a admis cererea formulată de inculpat de soluționare a cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, apreciind că sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art. 374 alin. (4) din C.pr.pen., în sensul că inculpatul a declarat personal, înainte de începerea cercetării judecătorești că recunoaște în totalitate fapta descrisă în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să aibă loc potrivit procedurii abreviate și să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, necontestate, legal și loial administrate.

Sub aspect probatoriu, în faza de judecată, ca urmare a admiterii cererii formulate de inculpat, pe latura penală a cauzei, în temeiul art. 374 alin. (4) raportat la art. 100 alin. (3) C.pr.pen., nu au fost administrate probe, cauza fiind soluționată pe baza probelor administrate în cursul urmăririi penale și a probei cu înscrisuri în circumstanțiere.

Analizând materialul probator administrat în cursul urmăririi penale și al cercetării judecătorești, instanța a reținut:

In fapt, la data de 16.11.2019, organele de poliție din cadrul ... au fost sesizate de către dispeceratul unității despre faptul că, pe DN ..., pe raza comunei ..., jud. ... s-a produs un accident de circulație soldat cu victime omenești.

La fața locului s-a constatat faptul că, inculpatul ..., în timp ce conducea autoutilitara marca Mercedes cu număr de înmatriculare ..., pe DN ..., pe raza comunei ..., jud. ..., km 45+500 m, într-o curbă

la dreapta, l-a acroșat pe numitul ..., care se deplasa pe bicicletă și care a schimbat direcția de deplasare către stânga, pentru a pătrunde pe un drum comunal.

Conducătorul auto a fost testat cu aparatul etilotest, rezultatul fiind negativ, iar victimei ... i-a fost prelevată o mostră biologică de sânge în vederea stabilirii alcoolemiei. Din Buletinul de Analiză Toxicologică, nr. .../A12 din 19.11.2019, emis de S.J.M.L. ... se constată faptul că numitul ... a avut o alcoolemie de 0,00 g‰.

Fiind audiat în calitate de persoană vătămată, ... a declarat că nu-și mai amintește ce s-a întâmplat în ziua producerii evenimentului rutier din cauza leziunilor suferite. Acesta a precizat că și în prezent are pierderi de memorie pe care nu le avea înainte de accident, dorind să se constituie parte civilă cu o sumă pe care o va preciza ulterior.

Din Raportul de Expertiză Medico-Legală nr. .../A1/26 din 31.01.2020 emis de S.J.M.L. ... reiese faptul că, la data de 16.11.2019 numitul ... a suferit leziuni traumatice care au necesitat pentru vindecare **60-70 zile de îngrijiri medicale și care au fost de natură să-i pună în primejdie viața**. Aspectul și topografia leziunilor pledează pentru producerea lor prin lovire, urmată de cădere, posibil în cadrul unui accident rutier, cu victima în *ipostază* de biciclist.

Fiind audiat în calitate de suspect și inculpat, ... a recunoscut și regretat fapta săvârșită. Acesta a precizat că, în data de 16.11.2019, în jurul orei 11:05, în timp ce conducea autoutilitara marca Mercedes, cu număr de înmatriculare ..., pe DN ..., comuna ..., jud. ..., km 45+500 m, avându-l ca pasager pe ..., într-o curbă ușoară la dreapta, nu a observat un biciclist care se angajase în efectuarea manevrei de schimbare a direcției de deplasare către stânga, pentru a pătrunde pe un drum comunal și a intrat în coliziune cu acesta, după care s-a răsturnat în șanțul din partea stângă a direcției de deplasare. Inculpatul nu a putut preciza viteza cu care circula în momentul producerii accidentului rutier.

Aceste aspecte au fost susținute și de martorul ..., pasager în autoutilitara marca Mercedes, cu număr de înmatriculare ..., care a precizat că în urma evenimentului rutier nu a suferit vătămări corporale.

S-a reținut că din Raportul de Expertiză Tehnică Judiciară întocmit în cauză, reiese faptul că starea de pericol pentru producerea accidentului rutier a fost generată de numitul ... care a condus autoutilitara marca Mercedes, cu număr de înmatriculare ..., pe DN ..., din localitatea ..., jud. ... cu o viteză de aproximativ 91,90 km/h, care este mai mare față de limita maximă de viteză prevăzută pentru deplasarea prin localitate, respectiv 50 km/h. Așadar, accidentul de circulație nu putea fi evitat de către biciclist care în momentul declanșării stării de pericol circula pe bicicletă în zona axului drumului și efectua manevra de virare spre stânga, către drumul comunal amenajat în afara sensului de mers ... - ..., însă putea fi evitat de conducătorul autoutilitarei în condițiile deplasării cu viteza de aproximativ 91,90 km/h dacă în momentul apariției stării de pericol își continua deplasarea pe banda de circulație de pe sensul avut inițial și nu pătrundea pe sensul contrar de deplasare. Totodată, producerea accidentului rutier putea fi evitată de conducătorul autoutilitarei, prin frânare energetică în condițiile pătrunderii pe sensul contrar de deplasare, dacă, în momentul apariției stării de pericol, circula cu viteza maximă prevăzută pentru deplasare prin localitate de 50 km/h.

S-a constatat că situația de fapt mai sus menționată, se susține cu următoarele mijloace de probă: proces-verbal de cercetare la fața locului însoțit de planșă fotografică, declarații suspect/inculpat ..., declarație persoana vătămată ..., declarație martor ..., buletin de analiză toxicologică nr. 928/A12 din 19.11.2019, emis de S.J.M.L. ..., raport de expertiză medico-legală nr. 125/A1/26 din 31.01.2020 emis de S.J.M.L. ..., raport de expertiză tehnică judiciară.

S-a reținut că, **în drept**, fapta inculpatului ... care, în data de 16.11.2019, în jurul orei 11:05, în timp ce conducea autoutilitara marca Mercedes cu număr de înmatriculare ..., pe DN ..., comuna ..., jud. ..., într-o curbă la dreapta l-a acroșat pe numitul ..., care se deplasa pe bicicletă, suferind leziuni traumatice ce au necesitat pentru vindecare 60-70 zile de îngrijiri medicale, leziuni ce au fost de natură a pune în

primejdie viața victimei, întrunește elementele constitutive a infracțiunii de „vătămare corporală din culpă”, prev. de art. 196 alin. 2 și 3 C.pen. raportat la art. 194 alin.1 lit.e C.pen.

S-a arătat că individualizarea pedepselor trebuie să respecte și *principiul proporționalității pedepsei* cu natura și gradul de pericol social al faptei săvârșite, avându-se în vedere drepturile și libertățile fundamentale sau alte valori sociale protejate care au fost vătămate prin comiterea infracțiunii.

Aplicând principiile anterior menționate la datele concrete ale speței, instanța a constatat că, deși fapta inculpatului prezintă un anumit grad de pericol social, se observă totuși o pericolozitate relativ scăzută a acestuia, circumstanțiată prin modalitatea de săvârșire.

Toate aceste împrejurări de fapt au creat, în mod neîndoielnic, convingerea instanței asupra faptului că incidentul ce face obiectul prezentei cauze va fi un eveniment care nu se va mai repeta în viața inculpatului care, fiind o persoană la vârsta maturității, are capacitatea de conștientizare a faptei sale și a urmărilor acesteia, astfel că va adapta pe viitor o atitudine de respectare întocmai a normelor juridice de conviețuire socială, aplicându-i o pedeapsă de 6 luni închisoare.

Cu privire la *individualizarea judiciară a executării pedepsei*, instanța a reținut că scopul pedepsei poate fi atins și fără executarea cu privare de libertate a inculpatului, această modalitate de individualizare judiciară a executării pedepsei fiind suficientă pentru a asigura realizarea scopului aplicării pedepsei cu privire la acesta, astfel că, în baza art. 91 C.pen. s-a dispus suspendarea executării pedepsei sub supraveghere pe un termen de supraveghere de 2 ani, conform dispozițiilor art. 92 C.pen., cu măsurile de supraveghere prev. de art. 93 alin. 1 C. pen. și obligațiile prev. de art. 93 alin. 2 lit.b și alin. 3 C. pen.

Sub aspectul laturii civile, instanța a reținut următoarele:

Spitalul ... a precizat că se constituie parte civilă în cauză cu suma de 15259,275 lei, reprezentând contravaloarea cheltuielilor ocazionate de spitalizarea pacientului ..., precum și plata dobânzii legale aferente acestei sume, calculată de la data externării victimei, până la data achitării integrale a debitului.

Serviciul de Ambulanță Județean ... a precizat că se constituie parte civilă în procesul penal cu suma de 261,6 lei reprezentând contravaloarea cheltuielilor ocazionate de transportul numitului ...

În ceea ce privește acțiunea civilă promovată de persoana vătămată ..., acesta a declarat la urmărirea penală că se constituie parte civilă în procesul penal, fără a preciza suma.

A fost introdusă în cauză, în calitate de parte responsabilă civilmente, ..., reținând că la data producerii evenimentului rutier inculpatul deținea o poliță valabilă RCA, încheiată cu societatea de asigurare.

Instanța a constatat că sunt îndeplinite cumulativ elementele răspunderii civile delictuale, potrivit art. 1349 și următoarele din C.civ, respectiv: fapta ilicită a inculpatului, prejudiciul material suferit de părțile civile și moral suferite de partea civilă, legătura de cauzalitate directă între fapta ilicită și prejudiciul (nerespectarea normelor rutiere de către inculpat urmată de decesul victimei), precum și a vinovăției inculpatului în săvârșirea faptei, din concluziile raportului de expertiză tehnică judiciară rezultând faptul că starea de pericol a fost creată de inculpat.

Instanța a reținut că, astfel cum reiese din adresa de înaintare atașată la dosar, pretențiile părții civile ... au fost stinse integral la data de 27.11.2020 fiind efectuată plata sumei de 48.060,42 lei în contul Biroului European de Reprezentare, mandatară părții civile, asigurătorul considerând că în speță pretențiile civile au fost stinse integral pe cale amiabilă.

După rămânerea în pronunțare, partea civilă, prin mandatar fiica sa, a arătat că nu este de acord cu suma de 35.000 lei primită, întrucât la momentul accidentului, tatăl său, chiar în vârstă de 84 de ani, putea circula singur cu bicicleta, prejudiciile cauzate sănătății acestuia fiind mai mari, cheltuielile fiind, de asemenea, sporite.

Or, din cererea de despăgubire atașată la dosar, reiese faptul că despăgubirea acordată, asupra căreia s-ar fi ajuns la un acord, este de 48.060,42 lei. Din extrasul de cont depus la dosar, rezultă că întreaga sumă a fost virată beneficiarului Biroul European de Reprezentare, mandatar al părții civile.

S-a constatat că din susținerile apărătorilor părților, precum și din afirmația fiicei victimei, care s-a prezentat în calitate de mandatar al tatălui său, după reținerea cauzei în pronunțare, iar la interpelarea instanței a arătat că i-a fost virată în cont suma de 35.000 lei, pe care o apreciază insuficientă pentru acoperirea tuturor cheltuielilor și a suferințelor încercate, reiese faptul că, în contul părții civile a fost virată suma de 35.000 lei, restul până la 48.060,42 lei reprezentând, potrivit concluziilor părților, comisionul practicat de mandatarul Biroul European de Reprezentare. Însă, acest aspect nu reiese cu certitudine din actele dosarului, niciuna dintre părți nedeputând contractul încheiat de partea civilă cu acest mandatar.

De asemenea, din cererea de despăgubire a daunelor, depusă la dosar, reiese faptul că, în baza solicitării părții civile, prin mandatar Biroul European de Reprezentare, aceasta a solicitat daune morale în cuantum total de 100.000 lei și daune materiale de 1060,42 lei, însă oferta de despăgubire, cu care partea civilă a fost de acord, a fost de 48.060,42 lei.

În aceste condiții, instanța a luat act că a fost achitată suma de 35.000 lei către partea civilă și, în consecință, a admis în parte acțiunea civilă, pentru diferența de 13.060,42 lei (până la concurența sumei de 48.060,42 lei).

De asemenea, s-a dispus obligarea Asigurătorului de Răspundere Civilă Auto ... la plata către partea civilă Spitalul ... a sumei de 15259,275 lei, reprezentând cheltuielile de spitalizare ale persoanei vătămate ..., precum și plata dobânzii legale aferente acestei sume, calculată de la data externării victimei (09.12.2019), până la data achitării integrale a debitului.

Totodată, s-a dispus obligarea Asigurătorului de Răspundere Civilă Auto ... la plata către partea civilă Serviciul Județean de Ambulanță ... a sumei de 261,6 lei, reprezentând cheltuielile ocazionate de transportul la spital al persoanei vătămate ...

Împotriva acestei hotărâri au declarat apel inculpatul ..., partea civilă ... și partea responsabilă civilmente ...

Partea civilă a solicitat majorarea despăgubirilor în sensul obligării asigurătorului la plata sumei de 100.000 de euro daune morale, a penalităților de 2 % pe zi de întârziere și a cheltuielilor de judecată. A precizat că, gravitatea leziunilor suferite i-au afectat grav calitatea vieții, fiind împiedicat să mai participe la o viață socială normală.

Inculpatul a arătat că nu are antecedente penale, are familie, este integrat în societate, lucrează la aceeași societate de peste 20 de ani, este șofer profesionist de peste 30 de ani, nu a mai avut evenimente de acest gen, a recunoscut și regretat fapta, are 60 de ani și mai are 5 ani până la pensie, solicitând amânarea aplicării pedepsei. Pe latură civilă a precizat că este tardivă constituirea de parte civilă a persoanei vătămate, fiind făcută după ce cauza a rămas în pronunțare, solicitând respingerea acesteia ca inadmisibilă.

Partea responsabilă civilmente a arătat că este nelegală obligarea sa la plata de daune materiale și morale. A precizat că a achitat către persoana vătămată despăgubiri în sumă de 48060,42 de lei, în baza unei convenții, către reprezentantul acesteia, Biroul European de Reprezentare, iar faptul că acesta nu i-a achitat întreaga despăgubire primită nu-i poate fi imputată, solicitând să fie respinsă acțiunea formulată de către partea civilă ... ca nefondată. A mai precizat că a achitat pretențiile formulate de Spitalul ... și de Serviciul Județean de Ambulanță, rămânând de plată doar dobânda legală. A solicitat admiterea apelului inculpatului. Cu privire la apelul persoanei vătămate a menționat că, constituirea de parte civilă fost depusă după încheierea dezbaterilor, fiind formulată tardiv.

Inculpatul a solicitat admiterea apelului părții responsabile civilmente și respingerea apelului declarat de partea civilă

Procurorul a apreciat că sancțiunea aplicată inculpatului a fost just individualizată, având în vedere că s-a reținut culpa exclusivă în producerea accidentului, el fiind cel care a condus autoturismul cu o viteză de aproximativ 91,90 km/h, depășind limita maximă de 50km/h admisă în zona respectivă. A precizat că persoana vătămată s-a constituit parte civilă încă din faza de urmărire penală, fără a preciza suma pe care o solicită, astfel că trebuie avute în vedere motivele invocate pe latură civilă. A solicitat admiterea apelului părții responsabile civilmente, întrucât a achitat despăgubirile persoanei vătămate în baza unei înțelegeri, și respingerea apelului părții civile.

Apelul declarat de partea responsabilă civilmente ... este fondat, apelul declarat de inculpatul ... este fondat în parte, pentru motivele ce se vor arăta mai jos, iar apelul declarat de partea civilă ... este nefondat.

Examinând cauza prin prisma motivelor de apel cât și din oficiu sub toate aspectele de fapt și de drept, conform art. 417 alin. 2 C.proc.pen., Curtea constată că situația de fapt și vinovăția inculpatului, pentru săvârșirea infracțiunii deduse judecății, au fost corect stabilite de prima instanță, prin probele administrate în cauză, dând încadrarea juridică corespunzătoare faptei comise.

Astfel, din coroborarea probelor administrate în cauză, redate și analizate pe larg de către prima instanță, reiese că la data de 16.11.2019, în jurul orei 11:05, inculpatul ..., în timp ce conducea autoutilitara marca Mercedes cu număr de înmatriculare ..., pe DN ..., comuna ..., jud. ..., cu o viteză de aproximativ 91,90 km/h, peste limita maximă de viteză prevăzută pentru deplasarea prin localitate, respectiv 50 km/h, într-o curbă la dreapta, încercând să ocolească/depășească prin stânga persoana vătămată ..., care se deplasa pe bicicletă și se angajase deja în efectuarea manevrei de schimbare a direcției de deplasare către stânga, pentru a pătrunde pe un drum comunal, a intrat în coliziune cu aceasta, cauzându-i leziuni traumatice ce au necesitat pentru vindecare 60-70 zile de îngrijiri medicale și care i-au pus în primejdie viața, după care s-a răsturnat în șanțul din partea stângă a direcției de deplasare.

De altfel, inculpatul a recunoscut faptele comise, prevalându-se de procedura de judecată simplificată.

Fapta comisă de inculpat constituie infracțiunea de vătămare corporală din culpă, prevăzută de art. 196 alin. 2, 3 Cod penal raportat la art. 194 alin.1 lit.e Cod penal.

În cauză nu se poate dispune amânarea aplicării pedepsei întrucât nu este îndeplinită condiția prev. de art.83 alin.1 lit.d Cod penal, Curtea apreciind necesară aplicarea pedepsei pentru îndreptarea inculpatului, având în vedere împrejurările comiterii faptei, gravitatea acesteia și persoana inculpatului.

În acest sens se observă că fapta a fost comisă pe fondul nerespectării de către inculpat a mai multor reguli de circulație.

Astfel, în primul rând, inculpatul nu a respectat regimul de viteză, circulând cu circa 91,90 km/h, deși în localitate viteza maximă este de 50 km/h, încălcând art. 49 alin. 1 din OUG 195/2002, precum și art. 48 din același act normativ care prevede că, conducătorul unui vehicul trebuie să respecte regimul legal de viteză și să o adapteze în funcție de condițiile de drum, astfel încât să poată efectua orice manevră în condiții de siguranță.

În al doilea rând, a încălcat și art. 35 alin. 1 din OUG 195/2002, ce impune participanților la trafic să aibă un comportament care să nu afecteze fluenta și siguranța circulației, să nu pună în pericol viața sau integritatea corporală a persoanelor și să nu aducă prejudicii proprietății publice ori private.

De asemenea, deși în raportul de expertiză nu se reține, Curtea apreciază că inculpatul a încălcat și regulile privind depășirea, respectiv art. 45 alin. 5 teza II din OUG 195/2002, având în vedere că bicicleta condusă de persoana vătămată era deja angajată în efectuarea virajului la stânga la momentul la

care a observat-o, astfel că nu trebuia să o depășească pe partea stângă, ci pe partea dreaptă a sensului de deplasare.

Totodată, culpa producerii accidentului a aparținut în întregime inculpatului, acesta fiind singurul în măsură să evite evenimentul rutier dacă își continua deplasarea pe banda de circulație de pe sensul avut inițial și nu pătrundea pe sensul contrar de deplasare sau prin frânare energetică, dacă circula cu viteza legală în localitate.

Este cunoscut faptul că viteza de circulație are influență în conducerea preventivă în sensul că, cu cât este mai mare cu atât restrânge posibilitățile de analiză a unor situații periculoase apărute în trafic, prin reducerea semnificativă timpului de percepție/reacție, ceea ce poate conduce la urmări grave, cum s-a întâmplat în cauză.

Urmările faptei sale au fost grave, respectiv vătămarea corporală a persoanei vătămate, care a suferit leziuni (traumatism cranio-facial închis cu fractură occipitală parasagitală dreapta, contuzie cerebrală frontală stânga, de contralovitură, hemoragie subarahnoidiană cerebrală, traumatism hemitoracic stâng închis cu fractură închisă 1/3 medie claviculă, fracturi arcuri costale multiple, pneumotorax anterior, contuzie pulmonară, traumatism membru toracic stâng cu fractură închisă cu deplasare 1/3 medie humerus) ce au necesitat pentru vindecare 60-70 de zile de îngrijiri medicale și care i-au pus în primejdie viața.

Tot cu privire la urmările faptei, se mai observă că, după acroșarea persoanei vătămate, autoutilitara condusă de inculpat s-a răsturnat, fiind cauzate pagube materiale, dar se puteau produce urmări și mai grave, având în vedere că în această mașină se mai afla o persoană, martorul ...

Faptul că este șofer profesionist nu-i diminuează responsabilitatea, ci o amplifică, inculpatul trebuind să respecte cu și mai cu multă rigurozitate normele rutiere.

Împrejurările legate de persoana inculpatului (lipsa antecedentelor penale, conduita bună în societate), au fost valorificate la momentul stabilirii cuantumului pedepsei și a modalității de executare.

În ceea ce privește recunoașterea faptei, aceasta a fost avută în vedere în cadrul procedurii simplificate prin reducerea limitelor pedepsei închisorii cu o treime, conform art.396 alin.10 Cod procedură penală.

În consecință, pedeapsa de 6 luni închisoare, aplicată pentru comiterea infracțiunii deduse judecății, cu suspendarea sub supraveghere a executării pedepsei, a fost just individualizată față de împrejurările comiterii faptei și persoana inculpatului.

Prin urmare, este nefondat motivul de apel al inculpatului referitor la amânarea aplicării pedepsei.

Însă, sentința apelată este nelegală cu privire la obligarea părții responsabile civilmente la plata de despăgubiri către partea civilă ..., în condițiile în care constituirea de parte civilă nu respectă dispozițiile legale.

Astfel, potrivit art. 20 alin.1 și 2 Cod procedură penală, constituirea ca parte civilă se poate face până la începerea cercetării judecătorești, în scris sau oral, cu indicarea naturii și a întinderii pretențiilor, a motivelor și a probelor pe care acestea se întemeiază.

Sanctiunea nerespectării acestor dispoziții legale este aceea că persoana vătămată sau succesorii acesteia nu se mai pot constitui parte civilă în cadrul procesului penal, dar pot introduce acțiunea la instanța civilă, conform disp. art. 20 alin. 4 Cod procedură penală.

Este adevărat că persoana vătămată a declarat în faza urmării penale că se constituie parte civilă cu o sumă pe care o va indica în fața instanței, dar această constituire nu respectă disp. art. 20 alin. 2 Cod procedură penală, nefiind precizate natura pretențiilor, întinderea acestora, motivele și probele pe care acestea se întemeiază.

Pentru ca această constituire de parte civilă să fie conformă prevederilor legale, persoana vătămată ar fi trebuit ca, până la începerea cercetării judecătorești, să indice natura pretențiilor (materiale și/sau

morale), întinderea acestora (cuantumul în concret al sumelor de bani solicitate), motivele și probele de care înțelege să se folosească la dovedirea lor.

În faza de judecată, prima instanță a făcut numeroase demersuri pentru prezentarea persoanei vătămate pentru precizarea naturii pretențiilor și a întinderilor, dar fără succes.

Abia după încheierea dezbaterilor în fond, s-a prezentat mandatarul persoanei vătămate și a precizat că nu este de acord cu suma de 35.000 lei primită de la asigurator, solicitând acordarea unei sume mai mari întrucât prejudiciile cauzate sănătății acestuia sunt mai mari, însă momentul până la care se putea indica natura și a întinderea pretențiilor, respectiv începerea cercetării judecătorești, era depășit.

Prin urmare, constituirea de parte civilă a persoanei vătămate ar fi trebuit să fie respinsă ca fiind inadmisibilă întrucât, nefiind respectate disp. art. 20 alin.1 și 2 Cod procedură penală, aceasta nu se mai putea constitui parte civilă în cadrul procesului penal, astfel cum prevede disp. art. 20 alin. 4 Cod procedură penală.

Față de considerentele de mai sus, este de prisos a se mai analiza temeinicia sau netemeinicia pretențiilor civile ale persoanei vătămate, acestea putând fi analizate în cadrul unei acțiuni pe care o poate introduce la instanța civilă.

Prin urmare, este fondat motivul de apel al părții responsabile civilmente referitor la greșita obligare la plata de despăgubiri către partea civilă ..., precum și motivul de apel al inculpatului referitor la același aspect.

Față de aceleași motive, apare ca fiind nefondat apelul părții civile ...

Cu privire la pretențiile unităților medicale, este adevărat că partea responsabilă civilmente a achitat sumele solicitate de către acestea, la data de 28.10.2021, suma de 15259,27 lei, Spitalului ... și la data de 04.01.2022, suma de 261,6 lei, Serviciului Județean de Ambulanță, anterior și ulterior momentului dezbaterilor pe fond, din data de 16.11.2021, dar fără a anunța instanța de fond, până la momentul pronunțării despre plata efectuată, astfel că nu-i este imputabilă această situație, sentința fiind legală și temeinică cu privire la acest aspect la momentul pronunțării.

Împrejurarea achitării pretențiilor către unitățile medicale la care a fost obligată partea responsabilă civilmente prin sentința de fond este o problemă ce ține de executarea hotărârii și nu una de nelegalitate sau netemeinicie, astfel că nu ar putea fi primit acest motiv de apel.

Totuși, având în vedere că există un motiv de apel care urmează a fi admis, se va dispune reformarea hotărârii și cu privire la pretențiile unităților medicale, în sensul constatării achitării pretențiilor acestora.

În ceea ce privește dobânda legală acordată Spitalului ..., este evident că aceasta va curge până la data achitării debitului principal, respectiv 28.10.2021.

În consecință, în baza disp. art. 421 pct. 2 lit. a C.proc.pen., au fost admise apelurile declarate de partea responsabilă civilmente ... și de inculpatul ... și se va desființa, în parte, sentința penală apelată.

În rejudecare, s-a înlăturat dispoziția de obligare a părții responsabile civilmente la plata către partea civilă ... a diferenței de despăgubire, în cuantum de 13.060,42 lei, și s-a respins, ca fiind inadmisibilă, cererea de constituire de parte civilă a persoanei vătămate.

S-au constatat achitate pretențiile civile ale unităților medicale.

Au fost menținute celelalte dispoziții ale sentinței penale apelate.

În baza disp. art. 421 pct. 1 lit. b C.proc.pen., s-a respins, ca nefondat, apelul declarat de partea civilă ...